

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Årsredovisning 2022

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Innehållsförteckning

Landshövdingen har ordet	3
Om årsredovisningen	4
Årsredovisningens kapitelindelning.....	4
Om resultatredovisningen	4
Om Länsstyrelsen	6
Våra uppgifter, uppdrag och mål.....	6
Strategisk styrning och planering.....	6
Organisation.....	7
Resultatredovisning	9
Myndighetsövergripande redovisning	9
Redovisning av verksamhetsområden	29
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.....	34
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	37
Hållbar samhällsplanering och boende.....	41
Energ och klimat.....	46
Kulturmiljö	50
Samhällsskydd och beredskap	54
Naturvård och miljöskydd.....	59
Areella näringar.....	68
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	75
Övrig redovisning	85
Året i siffror.....	89
Finansiell redovisning	106
Resultaträkning	106
Balansräkning	107
Anslagsredovisning.....	109
Tilläggsupplysningar och noter	111
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	132
Bilagor	133

Landshövdingen har ordet

Den 24 februari 2022 inledde Ryssland sitt olagliga anfallskrig mot Ukraina. Samma dag gick Länsstyrelsen upp i stabsläge och aktiverade myndighetens särskilda krisledningsorganisation. Invasionen har påverkat mycket av årets arbete och vi har bland annat kontinuerligt levererat lägesbilder från vårt län till regeringen.

Årsredovisningen ger en bred beskrivning av Länsstyrelsens insatser under 2022. Här vill jag särskilt lyfta tre större händelser under 2022, utifrån mina prioriteringar för vårt framtida arbete.

- **Regional utveckling:** Den gröna omställning som Västra Götaland står inför är genomgripande, när framför allt industrin ställer om till alltmer fossilfri produktion. Det illustreras av den prognostiserade kraftiga ökningen av elanvändningen i länet. I oktober lanserade vi tillsammans med Västra Götalandsregionen och Svenska kraftnät initiativet ACCEL, Accelererad elnätskapacitet i Västra Götaland. ACCEL är en samverkansarena där relevanta aktörer arbetar för den gröna omställningen i vårt län. Vi driver också arbetet inom Rådet för industriomställning som har haft sina första möten under 2022.
- **Civilt försvar:** Det säkerhetspolitiska läget är allvarligt, vilket ställer högre krav på oss. Det gäller Länsstyrelsens egen säkerhet, men också vårt viktiga arbete med krisberedskap och civilt försvar. Den 1 oktober inrättades vid vår länsstyrelse det nya kansliet för Västra civilområdet. Det är en ny och högre regional nivå för samordning och planering, där vi i Västra Götalands län samarbetar med Hallands län gällande civilt försvar.
- **Demokrati:** I september 2022 hölls val till riksdag, region och kommuner. I ett område av Västra Götalands storlek, med omkring tre miljoner valsedlar som ska räknas, är arbetet med den slutliga sammanräkningen intensivt. Länsstyrelsen har också arrangerat konferenser om viktiga frågor som våld i nära relationer och trafficking. Under hösten togs skolklasser emot på residenset i Göteborg med visningar som speglade stadens och länets historia, liksom demokratifrågor.

Jag vill avslutningsvis tacka alla medarbetare vid Länsstyrelsen för ert viktiga arbete under året som gått!

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp samt mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet **Om Länsstyrelsen** beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. **Resultatredovisningen** innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den **finansiella redovisningen** innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. **Bilaga D** tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. **Bilaga E** innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som samordnas samt beskrivning av länsstyrelsegemensamma funktioner.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Därefter följer en resultatredovisning och slutligen en resultatbedömning.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där Länsstyrelsens insatser i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, det vill säga de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen **resultatindikatorer** som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar. För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål.

De nivåer som vi använder för resultatbedömningen är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Om Länsstyrelsen

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

Våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för det hållbara samhället. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska tillvarata både individens och samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta sektorövergripande i många frågor.

Det saknas ett övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Strategisk styrning och planering

Till stöd i arbetet med att strategiskt och långsiktigt leda, styra och utveckla verksamheten på Länsstyrelsen, har vi styrdokumentet ”Vår ledning och styrning”. I dokumentet beskrivs de övergripande strukturerna och systematiken för styrningen på Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen behöver driva arbetet för hållbar utveckling samordnat och med helhetssyn. Därför har länsledningen beslutat om fem strategiska mål som talar om hur vi tillsammans, inom vårt breda uppdrag, ska bidra till en hållbar utveckling i länet. De strategiska målen är formulerade för att spegla ett regionalt och nationellt såväl som globalt perspektiv på vår verksamhet och vårt uppdrag. Målen styr verksamheten mot vår vision om ett hållbart samhälle. De strategiska målen är:

- ett jämlikt och jämställt Västra Götaland
- ett hållbart samhällsbyggande
- ett robust och motståndskraftigt län
- hela länet har kraft att verka och utvecklas
- ett samhälle med begränsad klimatpåverkan och god miljö kvalitet

Målen ger styrning och stöd när vi planerar och utvecklar vår verksamhet. Till varje mål finns gemensamma delmål och utifrån dessa verksamhetsplanerar myndighetens avdelningar genom att ta fram aktiviteter. Förutom mål och uppdrag innehåller myndighetens verksamhetsplan även riskhantering, utvecklingsplan samt ekonomiska förutsättningar.

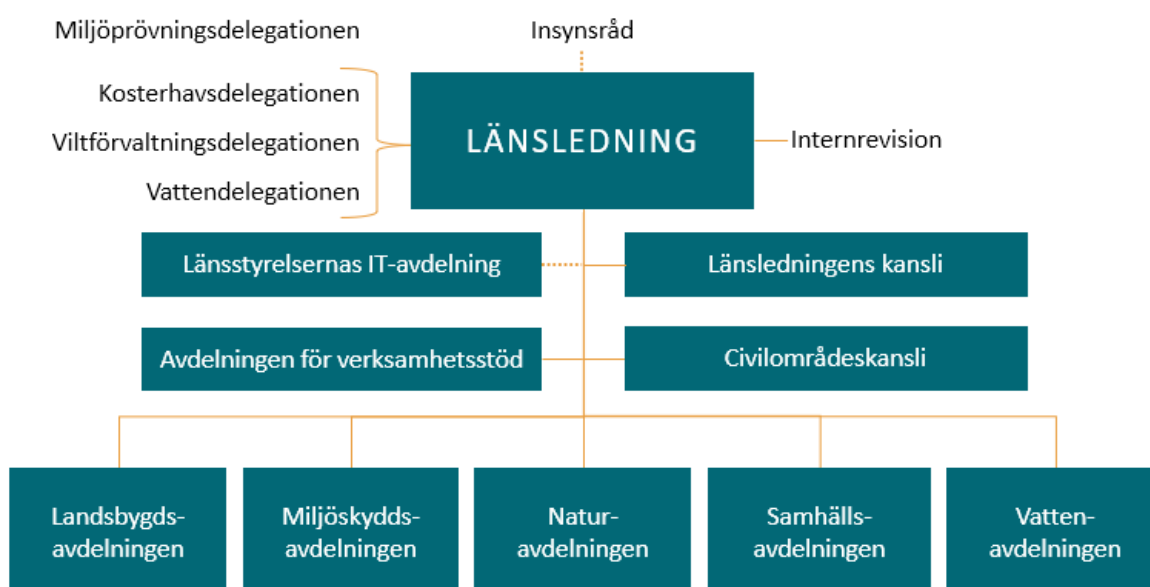
Omvärldsbevakning

Genom att följa händelser som är betydelsefulla för länet kan vi skaffa oss en bättre kunskap, beredskap och förståelse för hur vi ska lyckas med våra uppdrag. Omvärldsbevakningen presenteras i månatliga rapporter till ledningsgruppen och i Länsstyrelsens årliga omvärldsanalys. Omvärldsanalysen innehåller trender, analyser och bedömningar om tillståndet i länet. Analysen är ett underlag för avdelningarnas verksamhetsplanering och ett stöd i det långsiktiga arbetet med de fem strategiska målen som ska styra vårt arbete mot det hållbara samhället.

Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en integrerad del av myndighetens styrning. Vi har fastställt tio myndighetsgemensamma risker inom åtta riskområden. Underlag för fastställande av riskerna tas fram genom en intern analys som genomförs i början av året. Kontrollplanen för riskerna finns som en bilaga till vår verksamhetsplan med utpekade ansvar för både risker och kontrollmoment/åtgärder. Risker och kontrollplan följs upp i våra tertialrapporteringar.

Organisation

Länsstyrelsens organisation 2022-12-31

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Beskrivningar av länsstyrelsegemensamma stödverksamheter redovisas samlat i bilaga E.

Dessa är:

- Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning (värdlän Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (värdlän Kronoberg)
- Samordnad löneservice (värdlän Kronoberg)
- Ekonomiadministration LstEA (värdlän Örebro)
- Dataskydd och informationssäkerhet (värdlän Stockholm)
- Gemensamma kansliet (värdlän Västmanland)

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	928,4	915,6	832,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	547,9	541,6	491,7
Antal årsarbetskrafter män	380,4	374,0	340,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	91 996	96 518	98 165
Antal beslutade ärenden	100 095	99 695	104 436
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	879	4 409	7 066
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	1 270 358	1 176 821	1 071 456
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	387 134	356 858	850 571

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till tabellen Nyckeltal: Verksamhetsöversikt

Årsarbetskrafterna ökar totalt med 1,4 procent i jämförelse med 2021. Ökningen beror till största del på de 23,5 årsarbetskrafter som krävs för genomförandet av riksdags-, landstings- och kommunalvalen. Totalt blir genomslaget inte så stort beroende på minskningar inom andra verksamheter, exempelvis avseende omsättningsstöd och hyresstöd. Det beror främst på minskade inflöden avseende omsättningsstöd och hyresstöd som hanterades 2021 men inte 2022.

Antalet inkomna och upprättade ärenden minskar med 4,7 procent i jämförelse med 2021. Det beror främst på minskade inflöden avseende omsättningsstöd och hyresstöd som hanterades 2021.

Antalet beslutade ärenden ökar marginellt med 0,4 procent. Ökningen finns framför allt inom lantbruk och landsbygd där riktade insatser för att minska ärendebalansen avseende ansökningar av jordbrukarstöd fortsatt. En del av ökningen avser också handläggning av krisstöd till lantbruket på grund av ökade kostnader som en effekt av Rysslands invasion av Ukraina. Skälet till att ökningen totalt jämfört 2021 inte är större beror på minskade inflöden avseende omsättningsstöd och hyresstöd.

Ej beslutade ärenden äldre än två år minskar med 80,1 procent. Det beror på att Länsstyrelsen har fortsatt sina riktade insatser för att minska ärendebalansen avseende jordbrukarstöd.

Verksamhetens kostnader ökar med 8,3 procent jämfört 2021. Kostnadsökningen beror i första hand på genomförandet av riksdags-, landstings- och kommunalvalen samt på ökade medel för förvaltning och skötsel av skyddade områden.

Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen ökar med 8,5 procent jämfört 2021. Ökningen finns till största del inom naturvård och miljöskydd (LOVA) och inom övrig förvaltning (lönegaranti).

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
6§ Generationsmål för miljöarbetet och riksdagens miljö kvalitetsmål (övergripande)	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Nationella mål

Länsstyrelsens verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i fem strategiska mål med tillhörande delmål. Syftet med målen är att stimulera till helhetsperspektiv samt ett strategiskt och tvärsektoriellt arbete på hela myndigheten. De strategiska målen är långsiktiga och har utformats med hänsyn till regionala förhållanden. Målen är vårt sätt att omsätta nationella mål och Agenda 2030 i den interna styrningen. De strategiska målen beskriver ett önskat framtida tillstånd och ska styra verksamheten mot ett hållbart samhälle. Ytterligare ett syfte är att utveckla vår förmåga att identifiera och hantera målkonflikter, för ökad kvalitet och effektivitet vid handläggning och bedömning. För inriktningen av vårt eget arbete har vi tagit fram ett antal delmål som konkretiserar de strategiska målen och Länsstyrelsens prioriteringar.

Organisering och arbetssätt

Vi arbetar utifrån ett tvärgående helhetsperspektiv avseende organisation och arbetsformer. Sedan flera år finns ”tvärgrupper” som bemannas av medarbetare från olika avdelningar och enheter på Länsstyrelsen. ”Tvärgrupp för hållbar utveckling” samordnar vårt interna arbete i miljömålsuppdragen samt externt arbete med Agenda 2030. Inom målet ”Begränsad klimatpåverkan” finns kraftsamlingen ”Klimat 2030” som Länsstyrelsen driver tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR). Tvärgruppen för civilt försvar syftar till att bygga upp Länsstyrelsens förmåga som högsta civila totalförsvarsmyndighet.

Klimatanpassningsgruppen samlar kompetenser från berörda verksamheter för Länsstyrelsens uppdrag och arbete inom klimatanpassning. Gruppen driver arbetet med att integrera klimatanpassning inom Länsstyrelsens verksamhetsområden och stöttar kommunerna i deras lokala arbete med anpassning. Vi har även ett antal beredningsorgan för tvärsektoriella beredningar. I ”Länsstyrelseberedningen” hanteras länsövergripande ärenden av strategisk karaktär. Det finns även fyra beredningsgrupper med geografisk anknytning: Fyrbodals, Sjuhärads, Göteborgsregionen och Skaraborg. Ärenden som bereds i dessa tvärsektoriella beredningsgrupper kan vara detaljplaner, energiplaner, prövning av dispensärenden som berör en specifik kommun. För att säkerställa tvärsektoriell utveckling av processer och rutiner på chefsnivå finns det informella forumet ”Chefer på tvären”. Sedan flera år finns en intern arbetsgrupp, ”Gruppen för regional utveckling”, vars syfte är att omhänderta strategiska frågor som rör regional tillväxt/utveckling.

Länsstyrelsen har också påbörjat ett utvecklingsarbete som handlar om att stärka vår förmåga att verka för

helhetsbedömningar med avvägningar mellan olika aspekter av hållbarhet samt att tydliggöra proportionalitet i myndighetens beslut.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Länsstyrelsen arbetar på flera olika sätt, inom i stort sett alla verksamhetsområden, med att samordna samhällsintressen och främja samverkan och det beskriver vi således på flera ställen i årsredovisningen. Här följer några exempel på mer tvärgående samordningsarbete.

Samordningsmöten med statliga myndigheter

Landshövdingen bjuder fyra gånger per år in till samordningsmöten med högsta representanten för de omkring 50 statliga myndigheterna i länet samt företrädare för Västra Götalandsregionen (VGR). I år har vi genomfört flera digitala extrainsatta möten i Ukraina-relaterade frågor, med hög närvaro från myndigheterna.

Kommunbesök

Landshövdingen har inlett ett arbete med att personligen besöka samtliga länets 49 kommuner. Dessa besök är tematiska, utifrån de frågor som är särskilt aktuella i den berörda kommunen. Länsstyrelsen har också utsett särskilda kontaktpersoner i ledningsgruppen för länets kommuner, så att varje kommun ska ha en ingång till myndigheten. Kontaktytan gör det enklare att ha en proaktiv dialog i strategiska frågor som involverar flera samhällsområden och ibland motstridiga intressen. Kommunerna vittnar om att relationen till Länsstyrelsen har förbättrats och att tröskeln blir lägre för att ta en kontakt med oss.

Samverkan med Västra Götalandsregionen

Länsstyrelsen har sedan flera år en särskilt inrättad struktur för samverkan med VGR, med återkommande möten både på lednings- och chefsnivå. Här finns en möjlighet att samordna sig i alla frågor som berör båda organisationerna. Länsstyrelsen har också deltagit i de möten kallades ”Västsvensk samling”, där VGR kallat näringslivsföreträdare i länet till regelbundna träffar. Initialt med utgångspunkt i pandemin, men därefter mer allmänt för att återkommande och strukturerat lyssna in näringslivets behov.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

I princip allt vi gör syftar till att främja länets utveckling. Med andra ord ger i stort sett hela årsredovisningen en bild av hur vi arbetar med det. Vi arbetar med att främja länets utveckling utifrån alla tre dimensioner av hållbar utveckling. I nedanstående beskrivning ligger tyngdpunkten på hur vi arbetar med den ekonomiska dimensionen, då den miljömässiga och sociala beskrivs mer utförligt i andra avsnitt. Nedanstående områden är exempel på arbets- och samarbetsformer.

Samverkan för elektrifiering och elproduktion

En av våra viktigaste roller för att främja länets utveckling handlar för närvarande om grön omställning. Inom initiativet ACCEL (Accelererad nätverkskapacitet i Västra Götaland) samarbetar vi med Västra Götalandsregionen, Svenska Kraftnät och näringslivet för utbyggd elnätskapacitet i länet, ett samarbete som inleddes på en konferens i oktober. Inom regionala rådet för industriomställning samverkar vi bland annat kring utbyggd grön elproduktion i länet. Rådet är en högnivågrupp som syftar till att ta regionalt ledarskap för klimatomställning av industrisektorn i Västra Götaland. Landshövdingen och regionstyrelsens ordförande utgör ledningen för rådet.

Klimatklivet

Inom ”Klimatklivet” har vi genomfört informationsspridning och rådgivning. Insatserna har gjorts såväl fysiskt som digitalt och riktats till olika målgrupper. Insatserna har lett till stärkta kontakter med exempelvis näringslivsstrateger och rådgivare i länet samt bidragit till det fortsatta stora intresset för stödet. 2022 inkom

totalt 323 ansökningar varav 63 rör publik laddinfrastruktur. Totalt 36 ansökningar har också hanterats inom stödet ”Regionala elektrifieringspiloter”.

Företagsetableringar

Genom att arbeta i team och i samverkan med berörda företag hanterar vi stora etableringar som exempelvis batterifabriker. Arbetssättet kan skapa effektivare prövningsprocesser för både verksamhetsutövare, Länsstyrelsen och övriga inblandande myndigheter och prövningsinstanser. Det går att arbeta snabbt, samordnat och med hög kvalitet, vilket kan bli avgörande i vissa ärenden för att viktiga satsningar ska kunna bli verklighet.

Tillstånd

I samverkan med Svensk Näringsliv och Västsvenska Handelskammaren som länsledningen har träffat under hösten har vi inlett ett arbete med att utbilda företag om tillståndprocesser och krav för att få in kompletta ansökningar och kunna hålla handläggningstider korta. Vi kommer att stärka vår expertis inom regional utveckling och ta in perspektivet i våra beredningar av ärenden.

Statsbesök

Länsstyrelsen har haft flera statsbesök 2022. Den 13 oktober besökte Kung Willem-Alexander och Drottning Maxima av Nederländerna, tillsammans med Kung Carl XVI Gustaf och Drottning Silvia av Sverige, Göteborg. Det gav oss möjlighet att visa upp Göteborg och Västra Götaland, som är långt framme inom grön omställning och innovation samt att främja framtida utbyten. Vid statsbesöket undertecknades ett samförståndsavtal för förverkligandet av en grön korridor för att stödja hållbar sjöfart mellan de två hamnarna, Europas största hamn, Rotterdams Hamn, och Skandinavians största, Göteborgs Hamn.

Priser till främjare

Vi samarbetar med priserna Årets nybyggare och Skapa-priset, inte minst vad gäller att ställa upp med event kopplat till priserna. Vidare samarbetar vi med föreningen Skarpt läge som i samverkan med näringslivet kopplar samman unga i utsatta områden med arbetsgivare.

Tillsyn

Nedan redovisas några nedslag i vårt tillsynsarbete som beskrivs mer ingående under respektive verksamhetsområde.

TULä (Tillsynsutveckling vid länsstyrelserna)

Det finns numera en gemensam referensprocess för tillsyn som tagits fram inom ramen för uppdrag TULä i regleringsbrevet (3D6). Delar av vår organisation har lagt grunden och förberett för ett processbaserat utvecklingsarbete, där miljöbalkstillsynen kommer vara ett av områdena som är aktuella att både kartlägga och utveckla. När det gäller processerna inom tillsyn kommer underlaget och förslagen från TULä vara ett värdefullt underlag inför processkartläggningar men framför allt i förbättringsarbetet som följer efter.

Tillsynsveckor

Under vecka 35 och vecka 37 genomförde Länsstyrelsen en tillsynskampanj med fokus på att kontrollera strandskyddet och anläggningar i grunda havsvikar. Vi besökte natura 2000-områden vid Åbyfjorden, Härmanö, Tanumskusten och Idefjorden. Som en del i kampanjen fanns det möjlighet för media att följa med under fältdagarna.

Sanktionsavgifter

Inom penningtvättsområdet har vi meddelat flera beslut om sanktionsavgift. Besluten har blivit uppmärksammade bland annat inom vissa branschorganisationer och har bidragit till en ökad medvetenhet om vilken dokumentation en företagare är skyldig att ha på plats i verksamheten enligt penningtvättsregelverket. En annan effekt av sanktionsbesluten är att vi ser att det finns ett stort intresse för våra informationsträffar.

Stiftelsetillsyn

Inom stiftelsetillsynen har vi granskat kommunförvaltade stiftelser genom att ställa ett antal frågor i en enkät. Enkäten har skickats till samtliga kommuner i Västra Götaland och Hallands län och besvarades av 73 procent av kommunerna. Av de svarande har 35 procent uppgett att arvode tas ut för någon eller några av de stiftelser som kommunen förvaltar. Så många som 69 procent av de svarande har uppgett att man inte känner till hur många av stiftelserna som kommunen förvaltar som har bestämmelser om arvode i sina föreskrifter. Flera kommuner har även uppgett att arvoden tas ut enligt schablon. Med anledning av detta har vi skickat ett informationsblad till samtliga kommuner där vi förtydligar vad som gäller kring arvode.

Generationsmålet, miljö kvalitetsmål och Agenda 2030

Främjande och samverkan

Länsstyrelsen har fortsatt stärka både det externa och det interna arbetet med generationsmålet, riksdagens miljö kvalitetsmål samt Agenda 2030, i linje med länsstyrelseinstruktionen §6 och regleringsbrevsuppdrag 1A1. Länsstyrelsen har bland annat varit remissinstans samt lämnat synpunkter på ett flertal kommunala miljö-, hållbarhets- eller Agenda 2030-strategier i syfte att stötta och främja deras arbete med Agendan. Inom ramen för åtgärdsarbetet för generations- och miljö kvalitetsmålen har främjandeaktiviteter genomförts i samverkan med såväl externa som interna aktörer. I syfte att öka kännedomen och skapa engagemang i arbetet med att nå Agenda 2030 och de globala målen, generations- och miljö kvalitetsmålen har vi prioriterat aktiviteter kopplat till kommunikation-, information och dialoginsatser. Länsstyrelsen medfinansierar ”Agenda 2030 Väst”, ett regionalt nätverk för samverkan i länet som samlar näringsliv, akademi, offentlig och idéburen sektor. Länsstyrelsen medverkar i nätverkets finansärsråd och strategigrupp och har medverkat i framtagandet av innehåll till forumträffar. Länsstyrelsens interna arbete med Agenda 2030 utgår från myndighetens fem strategiska mål, från Länsstyrelsens olika uppdrag, nationella mål och strategier, lagar, förordningar samt de globala målen i Agenda 2030. De strategiska målen beskriver det önskade framtida läget för ett hållbart Västra Götaland och styr verksamheten mot visionen.

Utvecklingen i länet

Samordningen av det regionala mål- och uppföljningsarbetet av miljömålen i länet visar att läget för miljö kvalitetsmålen är kritiskt. Att hejda förlusten av biologisk mångfald och kraftigt minska vår klimatpåverkan innebär stora utmaningar (se avsnitt Naturvård och miljöskydd). Nya regionala åtgärdsprogram för miljömålen och vattenförvaltningen ska förbättra förutsättningarna, men mycket arbete kvarstår. Det har gjorts betydande satsningar i länet som främjar elektrifiering av transportsektorn. Frågor som jämlikhet och jämställdhet, ökade sociala klyftor, segregation samt större ekonomisk osäkerhet sätter särskilt ljus på länets utmaningar. På Länsstyrelsen pågår mycket gott arbete. Ett exempel är Länsstyrelsens arbete med samrådsprocesser där samplaneringsområdet Demokrati utgjort grund för ett tvärsektoriellt utbyte internt på myndigheten för att stärka det demokratiska samtalet, besluts kvaliteten och Länsstyrelsens samverkan.

Integrering av tvärsektoriella frågor

Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) 5 § tar upp ett antal tvärsektoriella frågor som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Länsstyrelsen redovisar 5§ p1-2 integrerat i respektive verksamhetsområde:

- Energi och klimat,
- Samhällsskydd och beredskap,
- Hållbar samhällsplanering och boende,

Intern strategi för jämställdhetsintegrering

Ett viktigt resultat är att Länsstyrelsen har beslutat om en intern strategi för jämställdhetsintegrering. Strategin utgår från vårt strategiska mål ”Ett jämlikt och jämställt Västra Götaland”. Strategin pekar ut prioriterade områden och processer som är relevanta för att bidra till att lösa samhälleliga ojämställdhetsproblem. De prioriterade områdena är:

- klimatanpassning,
- krisberedskap och civilt försvar,
- ekonomiska stöd,
- inköp och upphandling samt
- våld som arbetsgivarfråga.

Syftet är att Länsstyrelsens verksamheter kan ta stöd av strategin i arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i ordinarie planering, verksamhet och uppföljning. Målet är att peka ut en tydlig riktning för arbetet och visa hur jämställdhet är relevant för sakområdena. För att sprida information om och bidra till ökad kunskap genomförs en intern föreläsningsserie om de fem prioriterade områdena.

En framgång i arbetet är att det finns strukturer för att den interna jämställdhetsstrategin följs upp inom ramen för det ordinarie uppföljningssystemet genom kopplingen till det strategiska målet. Det ger förutsättningar för ett långsiktigt hållbart arbete.

Social hållbarhet i inköps- och upphandlingsprocessen

Länsstyrelsen har beslutat om en ny inköpsstrategi. Strategin syftar bland annat till att förstärka kravställningen gällande ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet. Ett konkret resultat av arbetet med att utveckla upphandlingsprocessen är att ett verktyg för bedömning av vilka hållbarhetskriterier som ska användas vid inköp och upphandling har tagits fram. Det innebär att Länsstyrelsen kan ställa hållbarhetskrav och på sikt kan bidra till ett mer socialt hållbart samhälle.

Utvecklingsarbete helhetsbedömningar

Länsstyrelsen har påbörjat ett utvecklingsarbete som handlar om att stärka vår förmåga att verka för ett helhetsperspektiv. Syftet är att tillförsäkra att beslut balanserat beaktar ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser i ett långsiktigt perspektiv. Resultatet av arbetet är att vi har tagit fram riktlinjer och principer för hur de tre hållbarhetsperspektiven kan tillämpas i vår handläggning och beslutshandtering för att länsstyrelsen ska kunna göra sammanvägda helhetsbedömningar.

Styrning, stöd och samverkan

Flera positiva steg har tagits i syfte att förstärka genomslaget av det tvärsektoriella arbetet. Det handlar om ökade resurser, kompetenshöjande insatser och att skapa varaktiga stödstrukturer.

- En kombinationstjänst har tillsatts med fokus på att stärka och vidareutveckla samverkan mellan uppdragen jämställdhet, mäns våld mot kvinnor och mänskliga rättigheter.
- Det finns representation från jämställdhetsuppdraget i krisstabsarbetet och i arbetet med civilt försvar.
- Vi bidrar med resurser till uppdraget att utveckla krisledningsorganisationen inom jämställdhet och mänskliga rättigheter.
- Nyckelfunktioner har tagit del av Jämställdhetsmyndighetens utbildningsinsats om gender budgeting.
- Länsstyrelsen har fortsatt att utveckla insatserna som rör arbetsgivarens ansvar om arbetstagaren utsätts för våld i nära relation. Vi har genomfört interna utbildningsinsatser och implementerat frågor om våld i nära relation i medarbetarenkäten.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av.

Resultat

Vi har gjort viktiga framsteg inom området. Vår förmåga att integrera jämställdhet i kärnverksamheten har stärkts. Vi har nu strukturer för att främja integreringen vilket i förlängningen kommer att bidra till effekt för samtliga jämställdhetspolitiska mål på samhällsnivå.

Ett utvecklingsområde handlar om att ta fram indikatorer för strategin. Vidare behöver vi fortsätta att utveckla kopplingen mellan uppdragen och även förbättra samverkan när det gäller mål och åtgärder i våra strategier och handlingsplaner för att åstadkomma ökad samstämmighet och måluppfyllnad.

Barnrätt

Länsstyrelsen ska enligt Länsstyrelseinstruktionen analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn. Länsstyrelsen har utöver det ett regleringsbrevsuppdrag att samordna och utveckla länsstyrelsernas tillämpning av barnets rättigheter med särskilt fokus på barn och ungas rätt till delaktighet och inflytande.

Prövning av barnets bästa i beslut

För att säkerställa vår förmåga att praktiskt tillämpa prövning av barnets bästa i våra beslut är den interna obligatoriska barnrättsutbildningen förlängd och tillgänglighetsanpassad. Grundutbildningen är digital och filmerna finns tillgänglig på intranätet för samtliga medarbetare. Utöver en grundutbildning har alla verksamheter som önskat fått stöd genom en workshop med fokus på prövning av barnets bästa. Fyra olika workshops har genomförts. Grundutbildningen och workshopen bidrar gemensamt till vårt delmål ”Vi är föregångare för lika rättigheter” och det strategiska målet ”Ett jämställt och jämlikt Västra Götaland”.

Efter genomförd workshop har verksamheterna som deltog påbörjat ett utvecklingsarbete för att stärka arbetet med prövning av barnets bästa i alla beslut. Ett exempel på detta är ett systematiskt arbetsätt med barnets bästa i beslut som berör plan- och byggärenden samt gemensamma rutiner för ärendehandläggningen. Utöver det har Länsstyrelsen även en utarbetad struktur och en etablerad samverkansform för arbetet med bostadsförsörjningsfrågor, översiktsplaner och social hållbarhet.

För att stärka Länsstyrelsens barnrättsperspektiv och arbetet med barn och ungas delaktighet och inflytande fortsätter vi att utveckla kopplingen mellan uppdragen samt stärka barnrättsperspektivet på längre sikt vid framtagande av strategier. Vid framtagandet av strategier och interna utbildningar, som exempelvis klimatanpassning, civilt försvar och jämställdhetsstrategin är barnperspektivet med. Ett framsteg i myndighetens arbete med delaktighet och inflytande för barn och unga är att vi har öppnat upp residenset för skolelever. Vi erbjuder numera skolklasser skräddarsydda visningar där demokrati, historia och samhällskunskap är i fokus.

Arbetet med att lyssna in barn och unga i planeringsstadiet är ett fortsatt prioriterat utvecklingsområde och ett antal enheter har genomfört interna workshops men vi ser att arbetet är långsiktigt och kommer att behöva följas upp och stärkas under kommande år.

Exempel på stärkta insatser

- Det finns en struktur på plats för att erbjuda alla anställda en grundutbildning kopplat till klimatanpassning där barnperspektivet ingår. Medarbetare som arbetar med barnrätt, jämställdhet och integration deltog i framtagandet av utbildningen.
- Analys av konsekvenser för barn och unga ingick i vårt underlag för sydlänens konsekvensbedömning av energikrisen under vintern 2022–2023.
- Stärkt fokus på barn och unga i planering för höjd beredskap. Medarbetare som arbetar med civilt försvar har gemensamt planerat för insatser som riktar sig till socialtjänstens roll och skolan med särskilt fokus på barn och unga.
- Stärkt utbildningsinsats med fokus på barn och ungas framtidstro. Insatsen planerades genom en etablerad samverkan med medarbetare som arbetar med ANDTS och Föräldraskapsstöd i samarbete med ett barnforskningsnätverk på Göteborgs Universitet.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Länsstyrelsen ska enligt länsstyrelseinstruktionen beakta mänskliga rättigheter, folkhälsa och funktionshinderperspektivet. Uppdraget syftar till att integrera mänskliga rättigheter, särskilt skyddet mot diskriminering, i Länsstyrelsens verksamhet. Det nationella målet för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter och metoden för detta är ett rättighetsbaserat arbetssätt. Målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Utveckling av den interna styrningen av rättighetsfrågor och folkhälsa

Vårt interna arbete med mänskliga rättigheter har utgått från demokratiuppdraget samt från våra strategiska mål ”Ett jämlikt och jämställt Västra Götaland” och ”Ett robust och motståndskraftigt län”. Syftet har varit att kunna systematisera och utveckla interna arbetssätt på ett tydligare sätt när det gäller målstyrning, genomförande och uppföljning.

Under hösten har vi sett över interna processer, riktlinjer och stödstruktur internt på myndigheten i syfte att stärka och förenkla stödet till medarbetare och uppföljning av §5. Översynen har resulterat i att medarbetare som arbetar med mänskliga rättigheter och jämställdhet deltagit på gemensamma informationstillfällen för medarbetare inför årsredovisningen.

Slutligen har Länsstyrelsen stärkt uppdraget med mänskliga rättigheter internt genom att tillsätta två nya utvecklare, vilket har bidragit till större utrymme att stärka det interna arbetet med integrering av mänskliga rättigheter.

Kompetenshöjande insatser

Länsstyrelsen ska som myndighet omsätta nationella mål i praktiken utifrån regionala förutsättningar. Medarbetare på myndigheten erbjuds därför fortsatt introduktionsutbildning och stöd i arbetet med ett rättighetsbaserat arbetssätt. Utbildningspasset omfattar centrala lagar och regler för människors fri- och rättigheter, tjänstepersonens ansvar, agerande och bemötande samt gruppövningar där deltagarna får prova på det rättighetsbaserade arbetssättet. I år kunde utbildningen genomföras fysiskt för första gången sedan 2019. Utbildningen genomfördes under 4 tillfällen för cirka 90 personer.

Vi har reviderat det interna delmålet ”Vi är föregångare för lika rättigheter” inom ramen för målet ”Ett Jämställt och Jämlikt Västra Götaland” till vår verksamhetsplan för 2023. Det reviderade delmålet lyder ”Vi verkar för jämlikhet och icke-diskriminering i vår egen organisation” för att stärka vårt interna arbete. Bedömningen har varit att för få avdelningar identifierat behovet av internt arbete, så som likabehandling, icke-diskriminering eller möjligheter att stärka arbetet med jämlikhet och jämställdhet internt. Samtidigt finns tydliga signaler från externa parter att Länsstyrelsen förväntas vara en av föregångarna i länet vad gäller internt arbete.

Exempel på tvärssektoriella samverkansprocesser

- Vi ingår i ett nationellt arbetsutskott/analysgrupp som bidragit till de månatliga lägesbilderna om MR-situationen i Ukraina. Jämlikhet, jämställdhet och integration har stärkts som tydliga perspektiv i arbetet med krisberedskap och civilt försvar.
- Arbetet med att stärka tillgång till ett rikt och varierat friluftsliv för personer med funktionsnedsättning genom tillgänglighetsåtgärder vid bland annat Hornborgasjön, Kosterhavet och vandringsleden Ålleberg.

- Frågan om skydd av kulturarv som en del av det civila försvaret och beredskapsplaneringen har fått ökad uppmärksamhet. Planeringsinriktningen för civilt försvar och höjd beredskap för Västra Götalands län har kompletterats med att även omfatta Länsstyrelsens ansvar och uppgifter med utmärkning samt undanförelse av kulturegendom. Arbetet med detta uppdrag inom kulturarvsområdet fortsätter under kommande år i samverkan med berörda parter.
- Vi har startat en utveckling av länsstyrelsens samrådsprocesser där demokrati är ett särskilt samplaneringsområde. Genom detta utvecklingsarbete kan vi stärka det demokratiska samtalet, beslutskvaliteten och använda oss av demokrati som grund för det tvärssektoriella arbetet mellan avdelningarna.
- Vi har genomfört ett kompetensutvecklingsprogram om Agenda 2030 som ett led i breddningen från miljömål till hållbar utveckling. Insatsen har inneburit en ökad kunskap om agendans odelbarhet där den sociala och ekonomiska dimensionen tydligare integrerats i tvärgruppens arbete. Vi har tagit vidare resultaten från intressent- och behovsanalysen och konkretiserat insatser som stöttar kommunerna i Agenda 2030-arbetet.

Resultat och utvecklingsområden inom styrning, stöd och samverkan

- En ny facklig grupp som arbetar med antidiskrimineringsfrågan har tittat på frågan om medarbetarundersökningar i samverkan med HR. Det är ett långsiktigt arbete som innebär att eventuellt utveckla medarbetarundersökning för att bättre kunna följa upp risker och motverka diskriminering och kränkande särbehandling.
- Länsstyrelsen arbetar för att vara en inkluderande arbetsplats och har höga ambitionsnivåer när det kommer till arbetet med §5. Initiativ till kontakter med medarbetare som arbetar med lokalprogrammet, tillgänglig kommunikation, HR och rättighetsfrågor har tagits för att stärka arbetet med just §5 och arbetet med likabehandling och mångfald. Arbetet med att stärka samverkan kopplat till frågan om tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning har påbörjats genom kontakter, arbetet är långsiktigt och vi ser att frågan kommer att behöva prioriteras framöver.

Förenkla för företag

Under rubriken Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet har vi redogjort för några exempel och nedan redovisas ytterligare några exempel på hur vi arbetar med uppdraget att förenkla för företag.

Naturärenden

Vattenbruksgruppen jobbar kontinuerligt med att förenkla i den mån lagen tillåter. Arbetet riktar sig mot verksamhetsutövarna inom vattenbruk, det vill säga odlare av musslor, ostron och alger. Vi har en öppen dialog med branschorganisationer och försöker stödja dem i ansökningar om odlings- och Natura 2000-tillstånd, strandskyddsprövning och övriga prövningar kopplade till naturskydd. Vi har dialogmöten 3–4 gånger per år där vi för samtal med branschen. Vi försöker skapa en bra dialog och ge verksamhetsutövarna en förståelse avseende Länsstyrelsens arbete att bevara havsmiljön samtidigt som deras verksamheter ska kunna fortgå på ett hållbart sätt. Avväganden om var och hur man kan bruka havet som resurs är mångfacetterad och det är viktigt med en tydlig dialog och noggranna avväganden då målkonflikter ofta uppstår.

Upphandlingar

Vid våra upphandlingar har vi jobbat med att förbättra våra mallar så att det ska bli enklare för företagen att fylla i dem. Vi har även sett över vilka krav vid upphandlingar som kan ställas senare i processen, till

exempel om ett företag inte har F-skatt vid anbudets inlämning, så kan de kvalificeras ändå genom att de senast vid avtalets ingång har skaffat det.

Viltfrågor

Vi bistår lantbruksföretag med förebyggande åtgärder mot viltskador på tamdjur, gröda och skog. Om inte andra åtgärder har avsedd effekt kan vi besluta om skydds jakt. Om skyddade arter orsakar skador besiktigar vi skadan och betalar ut ersättning till företagaren. Vi vägleder också företag som handlar med internationellt hotade djur för att de ska förstå och följa lagstiftningen kring sådan verksamhet.

Miljöskydd

Vi har tagit fram digitala lösningar i form av nya e-tjänster som ska förenkla för företagen att lämna in handlingar samtidigt som vi har förbättrat flera befintliga e-tjänster avseende miljöskydd. Vi har även en kundundersökning till företag som fått tillstånd eller haft anmälningsärenden för att inhämta synpunkter på ärendehandläggningen så att vi kan fortsätta göra anpassade förenklingar och effektiviseringar.

Miljöprövningsärenden

Inom miljöprövning har vi arbetat med att aktivt skilja handläggningen av prövningsärenden med stor och liten miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Det medför att ärenden med liten MKB hanteras snabbare och enklare.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Vi arbetar systematiskt med att utveckla och behålla en god arbetsmiljö som omfattar såväl sociala, organisatoriska som fysiska förhållanden. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är integrerat i den dagliga verksamheten med fokus på både främjande, förebyggande och rehabiliterande åtgärder.

Vi har återgått till kontoret utan fasta arbetsplatser men med fortsatt distansarbete upp till 50 procent när verksamheten tillåter det. En stor del av arbetsmiljöarbetet har inneburit att skapa en hållbar arbetsmiljö utifrån nya förutsättningar.

Alla medarbetare har fått möjlighet att träffa en ergonom för att lära sig hur man kan ställa in arbetsplatsen så att den passar var och ens förutsättningar. Vi har även tagit fram en ergonomifilm för att ge medarbetarna bra förutsättningar i vår kontorsmiljö. Alla chefer och skyddsombud har fått möjlighet att delta i en grundläggande arbetsmiljöutbildning för att stärka sin förmåga att tillsammans arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor.

Medarbetarnas arbetsmiljö har följts upp i dialog mellan medarbetare och chef på grupp- och individnivå. Vi har även genomfört en stor medarbetarundersökning. Resultatet visar att medarbetarna trivs med sitt arbete och tar ansvar och bidrar till arbetsklimatet. Nästan 9 av 10 känner sig motiverade i sitt arbete. En lika hög andel anger att de är nöjda med Länsstyrelsen som arbetsgivare. Däremot är det inte lika många som upplever en rimlig arbetsbelastning. Flera har svårt att få tid till återhämtning efter intensiva arbetsperioder och upplever negativ stress i arbetssituationer.

Vi har fortsatt att utveckla vår förmåga att leda och arbeta i förändring i år med fokus på självledarskap. Cheferna har initialt fått kunskap om självledarskap och vilka förutsättningar vi behöver jobba med för att leda för självledarskap. Därefter har vi påbörjat en kompetensutvecklingsinsats för alla medarbetare om hur vi som individer och organisation kan stärka vår förmåga att skapa förutsättningar för och använda vårt självledarskap. Vi har stor förhoppning om att den här satsningen ska bidra till och stärka en god arbetsmiljö i vår organisation och minska upplevelsen av negativ stress i arbetet.

Kompetensförsörjning

Målbilderna i den statliga arbetsgivarstrategin är:

- Vi attraherar den kompetens vi behöver
- Våra organisationer möter framtida utmaningar och förändrade förutsättningar
- Våra ledare tar ansvar för och driver verksamhetens utveckling.

Kompetensförsörjningen tar sin utgångspunkt i verksamhetens uppdrag, utmaningar och mål. Processen ska säkerställa att vi har rätt kompetens, på rätt plats och i rätt tid så att våra chefer och medarbetare utvecklas och arbetar på ett sätt som gör att vi löser våra uppdrag och når våra mål.

Vi attraherar den kompetens som behövs

Länsstyrelsen jobbar på flera olika sätt med att attrahera den kompetens vi behöver. Arbetet tar sin utgångspunkt i vår framtagna strategi för att vara och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Vi kan se att arbetet med strategin för sociala medier med fokus på LinkedIn ger effekt. Vi har ökat antalet följare och kan även se att vårt innehåll på LinkedIn uppskattas. Våra jobbannonser får bra spridning på LinkedIn och ger effekt i form av ett bredare och bättre urval av kandidater.

I vår medarbetarundersökning får vi ett högt betyg på frågorna om man är stolt över att arbeta på Länsstyrelsen och om man rekommenderar Länsstyrelsen som arbetsgivare (3,4 av 4).

Vi möter framtida utmaningar och förändrade förutsättningar

I samband med myndighetens verksamhetsplanering gör vi en intern analys och en omvärldsanalys där vi identifierar utmaningar och risker kopplat till kompetensförsörjning och arbetsmiljö på kort och lång sikt.

Vi genomför en rad myndighetsgemensamma utvecklingsaktiviteter med syfte att utveckla vår förmåga att arbeta och leda i förändring på ett hållbart sätt och att utveckla ett tillitsfullt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap.

Vi har utmaningar med kompetensförsörjningen inom framför allt IT där kompetensbehovet växer och där konkurrensen på arbetsmarknaden är hård. Vi har påbörjat arbetet för att se hur vi kan attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med kompetens inom området.

Säkerhetsläget i vår närhet och i omvärlden är förändrat. Vi som högsta civila försvarsmyndighet i länet behöver höja vår kompetens och utveckla vår förmåga att hantera händelser vid höjd beredskap och vid framtida kriser. Inom ramen för arbetet med civilt försvar har vi bland annat:

- genomfört en utbildning och en seminarieövning kring metodhandboken för höjd beredskap
- genomfört säkerhetsutbildningar
- tecknat frivilligavtal med ett antal personer från Försvarets frivilligorganisationer och krigsplacerat dem i vår krigsorganisation.

- fortsatt med kontinuitetsplanering i linjeverksamheten.

Våra ledare tar ansvar för och driver verksamhetens utveckling

Vi jobbar med ledarskapsutveckling både internt och i samverkan med andra länsstyrelser och offentliga verksamheter. Det har bidragit till en gemensam plattform för ledarskapet i vår organisation. Flertalet av cheferna ingår i någon form av ”lärgrupp” där de utbyter erfarenheter och lyfter dilemman. Det har resulterat i att cheferna har fått ett större nätverk internt och externt.

I medarbetarundersökningen ser vi, likt föregående år, att frågor kopplat till ledarskap får ett högt betyg (3,4 av 4).

Personalomsättning

År	Nyanställda tillsvidare	Avgångna tillsvidare
2022	16,7%	8,7%
2021	10,5%	7,8%
2020	9,2%	6,3%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem UNIT 4 Business World

Kommentar till tabellen personalomsättning

De senaste åren har antalet nyanställda varit fler än antalet avgångna. Vi har alltså ökat i antal och det beror till stor del på att vi har fått flera nya uppdrag kopplade till exempelvis pandemi och till det skärpta säkerhetspolitiska läget.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2022: Antal anställda *	År 2022: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2022: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)	År 2021: Antal anställda *	År 2021: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)	År 2020: Antal anställda *	År 2020: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2020: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)
Män ≤ 29 år	18,7	2,4%	-	14,8	1,0%	-	10,8	1,6%	-
Män 30–49 år	204,5	3,0%	52,8%	208,7	1,8%	31,2%	197,7	2,2%	29,6%
Män ≥50 år	171,4	3,0%	50,3%	164,9	2,1%	50,0%	148,7	3,5%	71,5%
Män totalt	394,6	2,9%	50,1%	388,3	1,9%	40,6%	357,3	2,7%	55,2%
Kvinnor ≤ 29 år	42,2	3,3%	29,5%	46,6	3,5%	44,5%	37,7	3,6%	33,3%
Kvinnor 30–49 år	346,0	5,1%	66,4%	343,5	5,4%	69,5%	305,7	4,6%	63,5%
Kvinnor ≥ 50 år	212,2	6,8%	75,9%	214,1	6,3%	82,0%	205,2	7,4%	77,3%
Kvinnor totalt	600,4	5,6%	69,6%	604,1	5,6%	73,9%	548,5	5,6%	69,4%

Kön och ålder	År 2022: Antal anställda *	År 2022: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2022: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)	År 2021: Antal anställda *	År 2021: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2021: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)	År 2020: Antal anställda *	År 2020: Total sjukfrånva ro i förhålland e till sammanla gd ordinarie arbetstid (%)	År 2020: Sjukfrånva ro 60 dagar och längre i förhålland e till total sjuk- frånvaro (%)
Samtliga ≤ 29 år	60,9	3,0%	22,2%	61,3	2,9%	41,9%	48,5	3,1%	30,3%
Samtliga 30–49 år	550,5	4,3%	63,6%	552,1	4,0%	64,1%	503,4	3,6%	56,7%
Samtliga ≥ 50 år	383,6	5,1%	69,8%	379,0	4,5%	76,0%	353,9	5,8%	75,7%
Samtliga totalt	995,0	4,5%	65,3%	992,4	4,1%	68,6%	905,8	4,4%	66,0%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

¹⁾ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år. Det är framför allt korttidssjukfrånvaron som har ökat medan långtidssjukfrånvaron på 60 dagar och längre har minskat. Det är ett trendbrott jämfört med året innan då den totala sjukfrånvaron minskade och det främst med anledning av minskad korttidssjukfrånvaro.

Vi bedömer att den ökade korttidssjukfrånvaron är en följd av en mycket hög sjukfrånvarotopp i början av 2022 med anledning av den mer smittsamma omikronvarianten av Covid-19. Dessutom har återgången till arbetsplatsen efter nästan två år av mycket hemarbete säkerligen bidragit till att fler har blivit sjuka genom smitta.

Procentuellt är det fler kvinnor än män som har varit sjukskrivna, precis som året innan. Kvinnornas sjukfrånvaro har på totalen varken ökat eller minskat sedan året innan till skillnad från männen vars sjukfrånvaro har ökat.

Långtidssjukfrånvaron bland kvinnor har minskat i alla ålderskategorier. Den största procentuella minskningen återfinns i ålderskategorin upp till och med 29 år. Motsatta förhållanden gäller för långtidssjukfrånvaron bland män som i sin tur har ökat. Den största procentuella ökningen återfinns i ålderskategorin 30 till 49 år.

Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan

Förvaltningsobjekt och utvecklingsprojekt

Länsstyrelsen har deltagit i arbetet (redovisat tid) motsvarande:

- 56 årsarbetare inom förvaltningsobjekten
- 10 årsarbetare inom utvecklingsprojekten

Som värdlän för länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning har vi bidragit med objektägare, förvaltningsledare och objektspecialister IT inom samtliga förvaltningsobjekt och utvecklingsprojekt. IT-avdelningen har bidragit med utvecklingen av och arbetet med den gemensamma portföljstyrningen som innebär att länsstyrelserna får ökad helhetssyn, transparens och tydliga prioriteringar av vad som ska göras för att öka verksamhetsnyttan.

Förvaltningsobjektet Samhällsplanering

Vi har bidragit med resurser inom flera av objektets delar.

Förvaltningsobjektet Samhällsskydd och beredskap

Länsstyrelsen har bemannat rollerna som objektägare, förvaltningsledare och flertalet objektspecialister. Vi har bidragit i arbetet att uppfylla målen i vår förvaltningsplan samt att strukturera arbetet utifrån befintliga processer.

Utvecklingsgrupp för operativa frågor

Länsstyrelsen har varit sammankallande för länsstyrelsernas arbetsgrupp för operativa frågor. Vi har bidragit i arbetet som i år fokuserat på:

- övertagandet av kommunal räddningstjänst i syfte av att likrikta länsstyrelsernas planer och arbete
- samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i frågor som övningsförberedelser för skogsbrandsflyg
- dialogmöten gällande ELS (Enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst) samt
- planering för operativ resurssamordning mellan länsstyrelserna under sommarledigheten 2022.

Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar (NAFS)

Länsstyrelsen ingår i NAFS vars syfte är att skapa en sammanhållen och systematisk övningsverksamhet. Vi har bidragit med erfarenhetsutbyte från genomförda övningar och dialoger om metodutveckling med utgångspunkt i den nationella övningsstrategin.

Arbetsgrupp för övning och utbildning

Arbetsgruppen är en gemensam grupp för länsstyrelserna och MSB för att samordna och inrikta övningar, stimulera till erfarenhetsutföring samt utveckla förmågan till krishantering.

Länsstyrelsen är en av länsstyrelsernas fem deltagare i arbetsgruppen. Vi har bidragit i arbetet att:

- ta fram en verksamhetsplan (gemensam inriktning) för 2023–2026
- kartlägga övnings- och utbildningsbehov inom länsstyrelserna samt

- varit referensgrupp och givit samlade svar på remisser och synpunkter på exempelvis MSB nya utbildningar.

Förvaltningsobjektet Förvaltning och Juridik

Länsstyrelsen har bemannat flera roller, däribland rollen som objektägare och deltar med flera resurser till objektets uppgifter och mål. Vi har bland annat bidragit med att ta fram e-tjänster för att lämna in ansökan om deponering av hyra eller nedsättning av pengar samt ansökan om tillstånd till tävling eller uppvisning med fordon på väg. E-tjänsterna kommer förhoppningsvis innebära fler kompletta ansökningar och med det snabbare handläggning.

Förvaltningsobjektet Landsbygd och djur

Arbete har pågått med den nya programperioden. Länsstyrelsen har bidragit med flera resurser i arbetet, både i rollen som reformledare och med deltagare till de grupper som jobbar ihop med Jordbruksverket och övriga länsstyrelser. Ett arbete är påbörjat för att hitta samordning och samverkansformer mellan länsstyrelserna och vi har aktivt deltagit i planeringen och i initiativen.

Förvaltningsobjektet Natur

Vi har deltagit i arbetet med att utreda förutsättningarna för ett nytt "Natura text". Den gamla versionen av programmet har avvecklats. Vi deltar även i FILL-gruppens arbete (Förvaltningsgrupp Informationssamverkan Länsstyrelserna Lantmäteriet). Vi har ansvarat för att en e-tjänst riktad mot alla landets kommuner tagits fram. Via denna e-tjänst kan kommunerna skicka in sina kommunala strandskyddsdispenser till Länsstyrelsen för granskning. Vi har även varit ansvariga för att ta fram en e-tjänst för ansökan om dispens och tillstånd inom skyddade områden på land. E-tjänsterna kommer förhoppningsvis innebära fler kompletta ärenden och ansökningar och med det snabbare handläggning.

Förvaltningsobjektet Miljöskydd

Länsstyrelsen har bemannat rollerna förvaltningsledare, objektspecialister och samordnare. Förvaltningsobjektet har etablerat flera nya e-tjänster och nationella mallar. Dessa skapar både ensade rutiner, effektivisering och mervärden både internt och för våra externa kunder. Förberedande arbete med syfte att etablera FMR (Företagens miljöinformation och rapportering) har genomförts. FMR kommer leda till regelförenkling för företagen, effektivisering för myndigheterna och ökad myndighetssamverkan.

Förvaltningsobjektet Vatten och Miljömål

Länsstyrelsen har bemannat rollen som objektsspecialist med ansvar för vattenarkivet. Inom VISS (Vatteninformationssystem Sverige) har vi bidragit i flytten av VISS-hjälp till wordpress samt till VISS nyhetsbrev. I utvecklingen av VISS 2.0 bidrar vi enligt liggande kommunikationsplan, i år med fokus på klarspråk i termlistor som ska integreras i nya webben. Målet är ett modern och tillgänglighetsanpassat verktyg i arbetet med svensk vattenförvaltning.

Förvaltningsobjektet Generellt kartstöd

Länsstyrelsen bemannar rollen som objektägare och har bidragit med resurser.

Förvaltningsobjektet Generellt Handläggningsstöd

Länsstyrelsen har bemannat rollerna objektägare, förvaltningsledare, objektspecialister och utöver det flera andra roller i objektet.

Objektet genomförde uppgradering till ny version av Platina under hösten. Uppgraderingen föregicks av omfattande tester för att säkerställa systemets funktionalitet. Tillgänglighetsfrågor kopplade till länsstyrelsernas mallverktyg har dominerat året och en särskild tillgänglighetsanpassad mall har utvecklats för dokument som behöver publiceras på Länsstyrelsens webbplats. Inom arkivområdet har elektronisk gallring genomförts av prioriterade ärendegrupper i enlighet med Riksarkivets föreskrifter.

Förvaltningsobjektet Gemensam webbförvaltning

Länsstyrelsen bemannar rollen som objektspecialist med ansvar för webbutveckling på lansstyrelsen.se. Vi har bidragit i utvecklingen av externwebben för att göra det enkelt och tydligt för besökarna att se och navigera inom vår information. Utvecklingsinsatserna i år har fokuserat på utveckling av mallar och utformning av webbplatsen, besöksmål, samt integrering med andra system, vädervarningar, entryscape och e-tjänster.

Förvaltningsobjektet IT-arbetsplats och intern service

Vi bidragit med kompetens inom AV-teknik (autovisuell teknik).

Förvaltningsobjektet ekonomi och personal

Länsstyrelsen har deltagit i utvecklingsarbetet och gett utbildning och stöd till länen gällande vårt gemensamma system LISA (Länsstyrelseinformation i samverkan). Det har varit mindre fokus på utveckling i systemet och mer fokus på att förbättra nuvarande funktioner samt öka kunskapen om systemet bland länsstyrelserna.

Utvecklingsprojekt

Länsstyrelsen bidrar genom deltagande i flera roller och projekt samt ansvarar för utvecklingsprojekt listade nedan:

- Kompetenshöjning om digital tillgänglighet
- Kompetenshöjning ensade processer
- InformationSverige.se
- Larm och inpassering
- Digitala möten och konferenser
- PBL handläggarsöd – PROZESSO
- PLAZA

Nationella stödverksamheter

Ekonomiadministration LstEA

Vi bidrar med stöd och support för att öka kunskap och förståelse kring e-handelsprocessen och tar hand om gemensamma frågor mot Statens Servicecenter. Vi har deltagit genom förbättringsarbete kring e-handelsprocessen samt erfarenhetsutbyten.

Dataskydd och informationssäkerhet

Länsstyrelsen har bemannat med resurs som arbetar med frågor relaterat till arkiv och ansvar för information. Vi deltog i arbetet tillsammans med tre andra länsstyrelser för klargörande av begreppet informationssäkerhet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

Länsstyrelsen hade en tillfällig organisation för hanteringen av covid-19. Genom ett nära samarbete med samordningskansliet bidrog vi till det gemensamma arbetet, bland annat genom att ansvara för det juridiska stödet. Det har skapat goda förutsättningar för rättssäkra beslut och tillämpningar av gällande rätt. Vi har samverkat brett med ansvariga myndigheter och länsstyrelsegemensamt kring covid-19 när det gäller kommunikation till allmänheten och stöd till kommuner och regioner. Vi har bidragit till samordning av kommunikationsarbete i länen, förmedlat behov till nationella myndigheter, tagit fram gemensamt material och gemensam inriktning och budskap. Vi har justerat informationen om covid-19 på den länsstyrelsegemensamma webbplatsen Informationsverige.se med samhällsinformation på elva språk.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Vi bidrog till arbetet genom att genomföra tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen av:

- 110 allmänna sammankomster offentliga tillställningar
- 61 fritid- och kulturanläggningar
- 708 handelsplatser samt
- 2 långväga kollektivtrafik.

Länsstyrelsegemensamt arbete till följd av kriget i Ukraina

Flera resurser från Länsstyrelsen har bidragit till nationella kansliets MATS arbete. Bland annat med kompetens inom juridik, utredning och cybersäkerhet.

Vi har bidragit i arbete med framtagande av lägesbilder samt i inventering av boendeplatser i kommunerna för skyddsbehövande ukrainare. Vi har även bidragit i arbetet att ta fram fördelningstal för kommuner och i övrigt förbereda för lagändringar i Lagen om mottagande av asylsökande som innebär att skyddsbehövande från Ukraina kan anvisas bosättning i en kommun. Samverkan har skett med flera externa aktörer, bland annat Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges kommuner och regioner.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Länsstyrelsen har deltagit i det nationella nätverket för kontaktpersoner. Vi har bidragit med kunskap och erfarenhetsutbyte kopplat till de två fördjupningsområden som varit i fokus i år. Länsstyrelsen har delat erfarenheter av extern samverkan och arbetet med en regional intressent- och behovsanalys samt det interna arbetet med helhetsbedömningar vid beslut. Länsstyrelsen har representation i det nationella arbetsutskottet för MR-nätverket samt i referensgruppen för chefsforum social hållbarhet. Länsstyrelsen deltog i den länsstyrelsegemensamma konferensen med representation från länsledning och strateger från olika verksamhetsområden.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsen har bland annat deltagit i arbetet med regeringsremisser, deltagit i LEKS nätverksträffar samt i arbetet med Klimatklivet. Vidare har vi deltagit i arbetsgruppen för nationellt samverkansprojekt ”Hållbar strategisk samhällsplanering” som syftar till att öka integreringen av miljö-, energi- och klimatmålen i den fysiska översiktliga planeringen. Arbetet har bidragit till uppfyllande av regleringsbrevsuppdrag 3A2 genom erfarenhetsutbyte, fördjupad kunskap samt ökade samverkansmöjligheter.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen

Länsstyrelsen har deltagit genom medverkan i RUS (Regional utveckling och samverkan i miljömålssystemet) arbetsgrupp. Arbetet har inneburit bidrag till det nationella arbetet med årlig uppföljning samt samverkan kring åtgärdsarbete, främst inom transporter. Det länsstyrelsegemensamma arbetet med

miljömålen har underlättat uppfyllandet av länsstyrelseinstruktionen 6§ genom erfarenhetsutbyte, fördjupad kunskap, omvärldsbevakning samt ökade samverkansmöjligheter

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Västra Götalands län bedriver följande verksamheter. För varje verksamhet redovisas årets resultatbedömning.

Verksamhet (VÅS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Gott
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Gott med farhågor kopplat till infrastrukturplaneringen
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	Gott
42	Energi och klimat	Gott
43	Kulturmiljö	Gott
45–46	Samhällsskydd och beredskap	Gott
50–58	Naturvård och miljöskydd	Gott
60–62	Areella näringar	Utmärkt
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1B3 Endast (delar av) vilt- och rovdjursförvaltningen	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på vägar, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skydds jakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaktamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för viltförvaltningen är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen har även uppdrag för vissa verksamhetsområden som är koncentrerade till ett färre antal länsstyrelser. Detta innebär att vi utöver länet ansvarar för verksamheter i Hallands län när det gäller följande:

- tillsyn av överförmyndarverksamheten i kommunerna.
- pröva auktorisation för bevakningsföretag och utöva tillsyn av företagen.
- registrerings- och tillsynsmyndighet för stiftelser
- lönegarantiärenden
- handläggning av anmälan för den som är nordisk medborgare och som vill bli svensk medborgare
- ärenden om att strö aska efter avliden och andra begravningsfrågor samt tillsyn
- ansökan om tillstånd till pantbank och att tillsynen över dessa

Inom vårt uppdrag med auktorisation och tillsyn av delgivningsföretag omfattar vårt tillsynsområde utöver länet även Hallands, Jönköpings och Östergötlands län.

När det gäller tillsyn över verksamhetsutövare som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism sträcker sig vårt tillsynsområde över Hallands, Örebro, Karlstad, Dalarna och Gävleborgs län.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	63,2	60,0	34,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	44,9	43,8	24,3
Antal årsarbetskrafter män	18,3	16,2	10,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	18 509	18 740	16 968
Antal beslutade ärenden	17 967	18 851	17 441
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	342	287	277
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	77 907	60 790	38 208
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	223 705	211 247	644 411

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Ökningen, såväl avseende antal årsarbetskrafter, ärenden som verksamhetskostnader, har koppling till de allmänna valen. Det är dock ingen större ökning jämfört med 2021 då hade ökade personalkostnader med anledning av arbetet med tillsynen enligt covid-19 lagen. Den stora ökningen kan man se vid en jämförelse med 2020.

För övriga verksamheter inom verksamhetsområdet är det vissa variationer jämfört med tidigare år. Bland annat inom ärenden om bevakningsföretag har vi haft ca 1 800 fler ärenden. Den ärendegrupp som omfattade pandemitillsynen har minskat markant då det var ett tillfälligt uppdrag. Vi har haft en hög beslutstakt i anmälnings- och ansökningsärenden. Vi når uppsatta handläggningstider med något undantag. Majoriteten av de äldre öppna ärendena finns inom deponeringsärenden där vi själva inte avgör hur länge ett ärende står öppet då det styrs av den som deponerat medlen. Ärenden kan stå öppna i tio år och efter det tillfaller medlen staten det elfte året.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾	Målvärde saknas men så hög procent som möjligt eftersträvas	84%	85 %	86 %

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen

Den negativa trenden med minskande andel älgskötselområden kan bero på olika perspektiv mellan involverade i älgförvaltningen vilket har resulterat i att andelen licensområden i länet har ökat.

Generellt om verksamheten

Efter pandemin har vi återgått till mer ordinarie arbetssätt och har även kunnat genomföra planerade inspektioner på plats hos verksamheter som vi har tillsyn över. Vi har fortsatt med vårt kontinuerliga arbete med att utveckla och effektivisera arbetssätt. Vid arbetstoppar har vi tillfälligt flyttat personal mellan

verksamheterna för att kunna hålla korta handläggningstider. Vi har avsatt resurser i det länsstyrelsegemensamma utvecklingsarbetet med bland annat automatisk hämtning av uppgifter och förenkling av vissa processer, vilket har inneburit en snabbare hantering av ärenden. Inom tillsynen av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi meddelat 30 beslut om sanktionsavgift. Det är en stor ökning jämfört med föregående år då vi meddelade fyra sanktionsbeslut. Ökningen har sin förklaring i att vi har rekryterat fler medarbetare och med det har vi haft möjlighet att driva fler ärenden.

Allmänna valen

Höstens val har inneburit ett omfattande arbete med planering och förberedande uppgifter samt genomförandet av den slutliga rösträkningen som tar betydande resurser i anspråk. Vi har rekryterat en tillfällig personalförstärkning på cirka 250 personer och vi har upphandlat särskilda lokaler för att rymma arbetet. Arbetet med säkerhet inför, vid och efter har ökat för varje val och har ställt krav både på förberedelser och åtgärder, särskilt som den slutliga sammanräkningen är en allmän förrättning. Vårt uppdrag vid de allmänna valen är en viktig del i att upprätthålla demokratin.

Lönegaranti

Lämnade bidrag ökar till 221 (209) mnkr inom verksamhetsområdet lönegaranti. Totalt har 2 920 personer fått lönegarantiersättning under 2022, vilket är en knapp ökning jämfört med 2021 (2 793 personer). Antalet företag som gått i konkurs har minskat något från 325 till 311 och rekonstruktionerna har minskat från 31 till 25.

Konkurserna och rekonstruktionerna minskade kraftigt under sommaren 2020 jämfört med ett vanligt år. Regeringens åtgärder för att underlätta för företagare på olika sätt och tidigare högkonjunktur har bidragit till att företagen generellt överlevt efter spåren av covid-19. Utifrån att vi nu har en hög inflation i Sverige som medfört ökade kostnader för bland annat drivmedel, livsmedel, el och höjda räntor, samtidigt som prognosen pekar mot en kommande lågkonjunktur, så kommer troligtvis både konkurserna och rekonstruktionerna att öka under 2023.

18 § viltförvaltningsdelegationen och regleringsbrevsuppdrag 1B3 endast (delar av) vilt- och rovdjursförvaltningen.

För att underlätta förvaltningen av den snabbt ökande dovhjortspopulationen och förbättra möjligheten att skydda grödor, har vi fattat ett flerårigt beslut om skydds jakt som berör fem kommuner. Vi har utökat stödet till älgförvaltningsgrupper och älgskötselområden för att främja en gemensam syn och effektiv förvaltning av såväl älg som annat hjortvilt. Viltförvaltningsdelegationen har haft fyra protokollförda sammanträden

Regleringsbrevsuppdrag 1D7, Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap

Genom information och bidrag för åtgärder som ska förebygga skador av vilt, har vi arbetat för att hålla ner viltskadorna. Vi har ändå behövt betala ut 465 tkr i 40 ärenden som ersättning för tamdjur som angripits av rovdjur. Det är främst lodjur som varit svårt att skydda fåren från (29 angrepp), men vi har även haft några angrepp av varg (9). För gröda som förstörts av skyddade fåglar, har 1 031 tkr betalats ut i 32 ärenden. Dessa skador har i år varit mycket kostsamma, på grund av det höga marknadspriset på jordbruksgrödor.

Samverkan mellan länsstyrelserna

Inom verksamheterna överförmyndare, begravnings- och stiftelser och bevakningsföretag har vi inom respektive område länsstyrelsegemensamma inriktningar där vi väljer ut vissa delar att fokusera tillsynen på. Vi har genomfört den tillsyn som vi gemensamt bestämt.

Tillsammans med de länsstyrelser som ansvarar för stiftelseverksamheten har vi gjort en gemensam tillsynsinsats där vi har granskat stiftelser som bedriver skolverksamhet. Vi har även tagit fram underlag till utredningen Bolag som brottsverktyg (Dir. 2021:115).

Inom uppdraget med tillsyn av åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi tillsammans med Länsstyrelsen Skåne respektive Stockholm gjort en tematillsyn i syfte att ensa rutiner, processer och bedömningar. Tillsynen har varit inriktad på redovisningskonsulter och kontanthandlare. Vi har arbetat med yttrande som gäller den statliga utredningen Samverkan mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det gäller dels yttrande över utkast till lagrådsremiss, dels svar på ett antal frågor som berörs av utredningen. Utöver det har vi även arbetat med yttrande över ändring i Polismyndighetens föreskrifter (PMFS 2020:3) om rapportering och lämnande av uppgifter enligt penningtvättslagen, FAP 499–1. Vi har även svarat Finansdepartementet på frågor från The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Som deltagare i Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi tagit fram informationsmaterial som riktar sig till verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagen.

Resultatbedömning

Området innehåller flera olika uppdrag och vår samlade bedömning är att resultatet är gott. Vi har genomfört de allmänna valen på ett rättssäkert och trovärdigt sätt. Vi håller en hög beslutstakt och har genomfört tillsynsuppdragen som planerat. När det gäller regleringsbrevsuppdragen kopplat till vilt och rovdjur är resultatet också gott. Vi har bland annat agerat snabbt med information, besiktningar och utbetalningar.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a§ Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för att genomföra uppdragen.

Inom livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll av verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av den *nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan* (NKP). I NKP finns mål för olika områden. För *djurskydd* finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll, och service. För *foder och livsmedel inom primärproduktionen* finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	48,9	53,2	51,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	37,9	43,9	44,3
Antal årsarbetskrafter män	11,0	9,3	7,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	8 591	7 558	7 836
Antal beslutade ärenden	8 735	7 482	7 993
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	4	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	50 167	55 319	55 811
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	1	0,29	0,77
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	5,8	2,2	5,3
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ²⁾	100 %	96	75,0	94,0

1) Register, Jordbruksverket

2) Register, Länsstyrelsen

Antalet inkomna och upprättade ärenden har ökat markant mellan 2021 och 2022. Det är främst inom livsmedelskontroll och foder som är en effekt av en omfattande satsning av registervård för primärproducenter. Detta har åstadkommit främst genom ett tydligt prioriteringsarbete där anmälningskontroller mot icke livsmedelsproducerande djur prioriterats ned till förmån för såväl planerade som icke planerade kontroller riktade emot livsmedelsproducerande djur

Kvot normalkontroll/anmälningskontroller

Andel genomförda normalkontroller i förhållande till anmälningskontroller uttryckt som kvot ligger på 1 vilket är en positiv och önskad konsekvens till följd av en medveten satsning på ett ökat livsmedelsfokus och ett tydligare prioriteringsarbete inom verksamheten.

Av de tio procent som ligger som mål för uttag av normalkontroller har betydligt fler (5,8 procent jämfört med 2,2 procent) avklarats än föregående år. Detta har åstadkommit främst genom ett tydligt prioriteringsarbete där anmälningskontroller mot icke livsmedelsproducerande djur prioriterats ned till förmån för såväl planerade som icke planerade kontroller riktade emot livsmedelsproducerande djur.

Primärproduktionskontroller

Verksamheten har utfört 208 av de 216 planerade kontrollerna inom primärproduktion livsmedel (foderkontroller medräknade). Primärproduktionskontrollerna har genomförts i syfte att medvetandegöra primärproducenten om vikten av god hygien och renlighet i alla led i hanteringen i syfte att med fokus på helheten säkerställa säkra livsmedel. Det höga utfallet av genomförda kontroller samt därtill kopplade

uppföljningar borgar för att medvetenheten hos primärproducenterna över lag kan anses vara god. Skillnaden mellan mål och resultat beror på att verksamheten saknar anläggningar som matchar kriterierna för kontrolluttaget. Denna problematik är kopplad till ett behov av utökad registervård på grund av avsaknad av incitament för primärproducenten att hålla sina uppgifter aktuella. Ett sådant incitament skulle kunna vara en årlig registeravgift.

Regleringsbrevsuppdrag 1D1: Länsstyrelsernas arbete med livsmedels- och foderkontroll

Inom primärproduktionskontroll har vi levererat fina resultat och mot slutet av verksamhetsåret även kunnat stötta andra länsstyrelser genom att resurssätta objektspecialistarbetet i syfte att stödja med support och utveckling inom primärproduktionen.

I arbetet med ärenden rörande upphävande av djurförbud har vi fokuserat våra resurser på att arbeta bort ett antal mycket sena ärenden vilket varit framgångsrikt. Detta har dock renderat i att vi redovisat handläggningstider som är extremt långa under tertial 1 för att under tertial 2 vara i fas. Under resterande del av året har vi här prioriterat till förmån för livsmedelsproduktion. De sena ärenden som nu finns är nytillkomna ärenden och beror på denna prioritering och kommer att hanteras fortlöpande utifrån densamma.

Arbetet med animaliska biprodukter har bedrivits målmedvetet under 2022 då detta område under senare år varit eftersatt. Kartläggning av transportörer som regelbundet transporterar kategori 1 material har genomförts löpande. Plan för 2022 var att kontrollera minst tio transportörer och omlastningsplatser vilket resulterat i 23 kontroller varav fem uppföljningar. I detta arbete samverkar vi med andra länsstyrelser.

Resultatbedömning

Vi bedömer resultatet som gott. Verksamhetens fokus på livsmedel har sammanfattningsvis gett resultat och kommer att fortsätta utvecklas. Resultatet är inte att betraktas som en punktinsats utan kan ses som en bestående förändring till följd av omfördelning av resurser inom verksamheten. Prioriteringsarbetet inom hela verksamheten utgår främst från det strategiska målet ”Hela länet har kraft att verka och utvecklas” med delmålet ”Vi arbetar för att livsmedelsproduktionen bibehålls och utvecklas hållbart”.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Regleringsbrev
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet, för att skapa tillväxt i länet.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsåtgärder i länet.
- Bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av covid-19-pandemin.
- Bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och ha tillsyn över kommunala detaljplaner.
- Ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden+.

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	4,7	17,2	6,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	3,6	13,4	5,1

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter män	1,2	3,8	1,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 236	5 473	1 511
Antal beslutade ärenden	1 268	6 056	851
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	2
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	5 557	29 509	6 498
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	224	8 733	9 173

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Under 2021 handlade vi och betalade ut omsättningsstöd större delen av året medan under 2022 endast i några månader. Därav den stora skillnaden i ÅA, ärenden och kostnader under 2021 jämfört med 2022 och 2020.

Regional tillväxt

Länsstyrelsen har arbetat tillsammans med Dalslandskommunerna i syfte att stärka de långsiktiga förutsättningarna för regional utveckling, attraktivitet och för invånarnas välbefinnande. Arbetet omfattar bland annat en gemensam markanvändningsstrategi. Vidare har vi utbildat och inspirerat alla kommuner i länet för att stärka arbetet med gestaltad livsmiljö bland annat genom fyra seminarier. Länsstyrelsen har även följt upp kommunernas arbete och skapat en bild av kommunernas behov genom en länsövergripande enkät. Av länets 49 kommuner svarade 36 på enkäten och ytterligare sju svarade på efterföljande kontakt länsstyrelsen gjorde för att bredda helhetsbilden.. Ungefär var fjärde kommun saknar idag egen arkitektkompetens och enbart tre kommuner har en egen arkitekturstrategi. 34 kommuner önskar stöd från Länsstyrelsen för att arbeta med gestaltad livsmiljö och arkitekturstrategier.

Länsstyrelsen samarbetar med Årets företagare, Årets nybyggare och Skapa-priset, inte minst vad gäller att ställa upp med event kopplat till priserna. Vidare har vi samarbete med föreningen Skarpt läge som i samarbete med näringslivet och kulturen kopplar samman unga i utsatta områden med arbetsgivare.

Inom Klimat 2030, som Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen (VGR) driver gemensamt, har ett råd för industriomställning startats i syfte att möjliggöra en grön omställning.

VGR, Svenska kraftnät och Länsstyrelsen har startat en samverkansarena för omställning till elektrifiering med namnet ACCEL - Accelererad elnätskapacitet i Västra Götaland. Västsverige är en industriell motor för Sverige. När fordonsindustri, kemi- och petrokemisk industri, annan tillverkningsindustri samt transportsektorn ska ställa om till en fossilfri framtid innebär det ett elbehov som motsvarar flera mellanstora städer. Därför behövs en stärkt dialog om nätutbyggnad för ökad elektrifiering i Västra Götaland för att klara utmaningen.

Omsättningsstöd

Länsstyrelsen har handlagt och fattat beslut i ansökningar från enskilda näringsidkare och handelsbolag i både Västra Götalands län och Hallands län. Den sista ansökningsperioden för de båda stöden löpte mellan december 2021 – februari 2022. Ansökningsperioden stängde 30 april 2022.

Totalt inkom 1035 ansökningar från enskilda näringsidkare och 106 från handelsbolag. Totalt beviljades stöd om 33 086 tkr till enskilda näringsidkare och 7 354 tkr till handelsbolag.

Infrastrukturplanering

Den expansiva kommunala planeringen har fortsatt. Flera stora och komplexa etableringar av industrier har inneburit mycket rådgivning kring hållbara helhetslösningar. Länsstyrelsen och Trafikverket Region Väst har fortsatt hantering av konsekvenser vid hög belastning på vägsystemet, till följd av PBL-planeringen. Projektet har bland annat gått ut på att skapa en gemensam kunskapsplattform kring kopplingen mellan infrastrukturplanering och samhällsplaneringen i övrigt, samt hur de två myndigheterna i tidiga skeden, översiktsplan- och detaljplaneprocesser bedömer och vägleder kring konsekvenser vid hög belastning på vägsystemet.

Länsstyrelsen har fortsatt samverka med Trafikverket i projektet Göteborg-Borås, del av nya stambanor. Länsstyrelsen har gett råd till Trafikverket kring innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen tillhörande projektets lokaliseringstudering och efter kompletteringar godkänt densamma. Vi har deltagit i uppstartsmöten och temamöten för de kommande järnvägsplanerna för sträckan. Den 23 december 2022 beslutade regeringen att uppdraga åt Trafikverket att pausa det pågående arbetet i järnvägsprojektet Göteborg-Borås, i avvaktan på regeringens beslut om fortsatt planering för sträckan. Trafikverket har också fått ett uppdrag att utreda alternativ järnvägslösning mellan Göteborg-Borås, med fokus på att underlätta arbetspendling och att nå en högre kostnadseffektivitet. Byggandet av ny järnväg mellan Göteborg-Borås har en mycket stor inverkan på länets utveckling, inte minst vad gäller näringsliv, arbetsmarknad och klimatomställning. Länsstyrelsen fortsätter att följa ärendet.

1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken

Länsstyrelsen ingår i strukturfondspartnerskapet för Västsverige som hade sitt uppstartsmöte i september. Genom att delta i partnerskapet har vi, utöver att besluta om projektmedel som bidrar till länets utveckling, också genom större samordning mellan ingående myndigheterna bidragit till den regionala utvecklingen.

Länsstyrelsen arbetar utifrån fem strategiska mål, där målet ”Hela länet har kraft att verka och utvecklas” innefattar arbete med att främja livsmedelsproduktionen och att vi kan leva, verka och bo i hela länet. Flera utbildningsinsatser har gjorts för att länsstyrelsens olika verksamheter ska se kopplingen till landsbygden och livsmedelsproduktionen.

Vi har prioriterat att handlägga och samordna krisstödet till lantbruket och yrkesfiske. Vi har samordnat och handlagt samtliga ansökningar till yrkesfisket och en stor del av ansökningarna för lantbruket.

Vi har arbetat med att ta fram ett arbetssätt för hur Länsstyrelsen ska arbeta med frågor som rör exploatering av jordbruksmark i planprocesser. Länsstyrelsen har också utvecklat kartunderlag som stöd till kommunerna. Detta är framför allt tänkt att användas i dialog med kommunerna i tidiga skeden i planprocesser. Det är också underlag som är till nytta i processer som rör etablering av exempelvis solcellsparker.

1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.

Länsstyrelsen har gjort en slutbetalning av 1:1 medel till Svinesundskommittén, (Gränsregional utveckling) Det var en rent administrativ transaktion då projektet löpte fram till sista december 2021. Efter detta är Länsstyrelsens arbete med 1:1 medel avslutat.

Resultatbedömning

På övergripande nivå bedömer vi att samarbetet med VGR, som har utvecklingsansvaret, har förbättrats sedan 2021 och att Länsstyrelsen fortsatt utvecklar arbetssätt som bidrar till den regionala utvecklingen. När det gäller infrastrukturfrågor kvarstår vissa brister som vi även redovisade förra året kopplat till hur energi- och klimatfrågor vägs in i miljöbedömningar i infrastrukturplaneringen. Pausandet av arbetet med järnvägssträckan Göteborg - Borås riskerar att försämra möjligheterna för den regionala tillväxten.

Den sammanlagda bedömningen är att resultatet är gott men att det finns farhågor kopplat till infrastrukturplaneringen.

Regional tillväxt

Länsstyrelsen bedömer att samverkan med VGR, som har tillväxtsansvaret är god. Samverkan har utvecklats och formaliserats ytterligare. Länsstyrelsens egna prioriteringar på regional tillväxt är avgörande för våra möjligheter att bidra till regional utveckling. Den nya nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är ett stort stöd i vårt arbete

När det gäller utbetalning av projektmedel från anslag 1:1 regionala tillväxtmedel har det kvarvarande projektet som får sin sista utbetalning bidragit till målen i den regionala tillväxtstrategin. Länsstyrelsens arbete med att fördela omsättningsstöd har bidragit till att minska pandemins negativa effekter för företagare. Vi bedömer sammanfattningsvis att resultatet är gott.

Infrastrukturplanering

Genom vår samverkan med både Trafikverket och länets kommuner har vi kunnat belysa trafikfrågor i planeringen i tidig dialog och inte har haft några upphävda detaljplaner med anledning av riksintressekommunikationer eller risk för människors liv och hälsa. Vi bedömer att resultatet i det hänseendet är gott.

Det råder fortsatt oenighet mellan statliga myndigheter hur energi- och klimatfrågor ska hanteras kopplat till infrastruktur. Det hänger i sin tur samman med Trafikverkets nya beräkningar av sin basprognos samt förändrad hållning i infrastrukturplaneringens effekt på klimatmålen. Det försvårar Länsstyrelsens arbete med att få in energi- och klimatfrågor i miljöbedömningar då det finns olika syn på beräkningar av orsaker, ansvar och effekter både på statlig och regional nivå. Beslutet att pausa det pågående arbetet med järnvägsprojektet Göteborg-Borås riskerar att påverka den regionala utvecklingen på ett negativt sätt. Vi bedömer sammanfattningsvis att resultatet är att det finns utvecklingsbehov i denna del.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvärden, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser inom ett flertal områden.
- Pröva översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuners beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning enligt plan- och bygglagen.
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet, till exempel tar vi varje år en regional bostadsmarknadsanalys.
- Ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet* är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av andra nationella mål, som gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	57,7	72,3	64,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	34,9	44,3	40,9
Antal årsarbetskrafter män	22,8	28,0	23,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	4 656	8 725	15 792

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal beslutade ärenden	5 254	10 455	17 282
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	9	1	8
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	64 708	75 119	66 724
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-162	1 773	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Den stora minskningen av antalet årsarbetskrafter totalt beror på att anställningen för tillfälligt anställda som arbetade med covidstöden upphörde årsskiftet 2021/2022.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal påbörjade bostäder (st)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	-	7 476 ²⁾	11 587	10 550
Antal färdigställda bostäder (st)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	-	6 058 ²⁾	9 673	9 728
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ³⁾	75%	76%	84%	67%
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ³⁾	90%	91 %	97 %	85%

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) kvartal 1–3) Inga helårssiffror finns tillgängliga.

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Angående handläggningstiderna. Vid ingången av 2022 hade vi med oss ett antal ärenden som ännu inte avgjorts. Det resulterade i att vi var tvungna att avgöra de ärendena i början av 2022 med påföljd att handläggningstiderna försämrades inledningsvis under året. Detta negativa resultat vad gäller handläggningstiderna följde med under året och försämrade resultatet något. Målet är dock satt på helårsbasis och vid utgången av 2022 klarade vi målet, dock med ett något sämre resultat jämfört med föregående år.

Översiktsplan och havsplanering

Fem kommuner i länet har antagit ny kommunomfattande översiktsplan (ÖP). Ett par kommuner har gjort ändringar av översiktsplanen. Flera kommuner har tagit fram förslag till nya översiktsplaner, vilka har samrått med Länsstyrelsen. Inför kommunernas arbete med att ta fram planeringsstrategier har Länsstyrelsen innan valdagen ställt samman ett underlag med statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanernas aktualitet till alla 49 kommuner.

Länsstyrelsen har tagit fram en ny version av ÖP-portalen, där Länsstyrelsens samlade rådgivning för översiktsplanering i länet presenteras. Vi har fortsatt att utveckla och driva det nätverk för översiktsplanering som startades år 2019. I nätverket deltar drygt 35 kommuner, Trafikverket, kommunalförbunden, Västra Götalandsregionen och ett par konsultföretag. Tillsammans med övriga kustlänsstyrelser har vi etablerat arbetsstrukturer för uppdraget att bidra med reviderande havsplaner samt uppdrag om planeringsunderlag för kulturmiljö till havs.

Riksintressen

Länsstyrelsen har handlagt åtta riksintresseärenden med koppling till Förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden. Dessa har berört riksintresse kulturmiljövård (4), totalförsvaret militär del (2), kommunikationer (1) och naturvård (1). Vi har i handläggningen av samtliga ärenden bevakat god hushållning med mark- och vattenområden genom krav på tydligt motiverade utpekanden, med koppling till platsens och dess särskilda förutsättningar, så att inte mer mark- och vattenområden tas i anspråk än vad som är nödvändigt för att säkerställa de nationella värdena. Länsstyrelserna har fått i uppdrag av Naturvårdsverket att göra en omprövning av vissa riksintressen för naturvård enligt 3 kap. 6–8 § miljöbalken. En utgångspunkt för uppdraget är att minska målkonflikterna mellan riksintressen och bostadsbyggande samt att frigöra mer mark för planering och byggande. Nio riksintresseområden har setts över och reviderats och remitterats till berörda kommuner.

Detaljplanering

Etableringen av flera stora industrier inom batteriteknik med korta tidsplaner har inneburit nya utmaningar för några av länets kommuner. Behovet av rådgivning och koordinering inom såväl detaljplanering som inom tillståndsfrågor har ökat. Dessa nya förutsättningar har ställt högre krav på tidig samverkan och dialog för att möta kommunernas olika behov och förutsättningar. Vi har utökat vår rådgivning i syfte att nå hållbara helhetslösningar. Länsstyrelsen har fortsatt att driva nätverk för kommunala detaljplanehandläggare. I samverkan med Boverket har vi haft två träffar med fokus på digitalisering av detaljplaner och hantering av risker med anledning av klimatförändringar.

Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen, tillsynsvägledning

Vi har fortsatt höga ärendebalanser inom ärendegrupperna lov, förhandsbesked och inom bygglov för bostäder och arbetar för att få ner dessa balanser. Vid ingången av 2022 hade vi med oss ett antal ärenden som ännu inte avgjorts. Det resulterade i att vi var tvungna att avgöra de ärendena i början av 2022 med påföljd att handläggningstiderna försämrades inledningsvis under året. Detta negativa resultat vad gäller handläggningstiderna följde med under året och försämrade resultatet något. Målet är dock satt på helårsbasis och vid utgången av 2022 klarade vi målet, dock med ett något sämre resultat jämfört med föregående år. Vi har arbetat med prioriteringar för att kunna avgöra överklagade bygglovsärenden avseende bostäder före andra ärenden. Inom ramen för vår tillsynsvägledning har en nätverksträff genomförts på temat bygglov och gestaltad livsmiljö.

Gestaltad livsmiljö

Länsstyrelsen har ett samordnande ansvar att arbeta regionalt med målet för gestaltad livsmiljö. Genom utvecklingsarbete har vi stärkt de egna handläggarnas kunskap inom området. Vi har ordnat delregionala träffar kring temat med samtliga kommuner i länet samt genomfört en enkät kring kommunernas arbete med arkitekturstrategier. Detta arbete är en del av det regionala miljömålsarbetet inom God bebyggd miljö.

Gemensamt GIS

Vi har genomfört en övning för den gemensamma GIS-arbetsgruppen för att stärka förmågan till effektivt kart- och geodatastöd i samband med särskild händelse, med skogsbrand som scenario. Vidare har det anordnats ett kunskapshöjande möte för chefer med temat webbaserat kartstöd. En rad kompetenshöjande insatser har genomförts för våra medarbetare kopplade till bland annat GIS-programvara, webbaserat kartstöd och datafångst i fält.

Boende

Länsstyrelsen har tagit fram en bostadsmarknadsanalys utifrån kommunernas svar i Boverkets bostadsmarknadsenkät och vi kan konstatera att antalet färdigställda bostäder håller en fortsatt hög nivå och att färre kommuner uppger att det råder ett underskott av bostäder. Trots detta är det en fortsatt ansträngd situation i en majoritet av länets kommuner där hushåll som har en svag ekonomi har det särskilt svårt på bostadsmarknaden.

Vi har en etablerad struktur för att integrera jämställdhet och andra sociala dimensioner i bostadsförsörjningsfrågor och arbetet med översiktsplaner. Ett konkret exempel är vår Bostadsmarknadsanalys, där vikten av att planera för bostäder till kvinnor som blir utsatta för våld beskrivs. Det finns en strategisk samverkan på chefsnivå som ger legitimitet till frågan, och skapar goda förutsättningar för ett tvärsektorielt genomslag i arbetet. Länsstyrelsen har kommunicerat resultaten från bostadsmarknadsanalysen vid ett flertal tillfällen med olika interna och externa målgrupper.

Länsstyrelsen har samlat in uppgifter från länets allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som underlag för Boverkets uppföljning av bolagens värdeöverföringar. Totalt 17 bolag gjorde värdeöverföringar som är tillåtna enligt begränsningsregeln. Två bolag gjorde värdeöverföringar som översteg tillåtna belopp enligt begränsningsregeln.

Länsstyrelsen har ökat kunskapen om vikten av ett vräkningsförebyggande arbete och långsiktig bostadsförsörjning till kommuner, andra myndigheter och olika aktörer i länet.

Länsstyrelsen har etablerat ett nätverk för bostadsförsörjning för länets kommuner. Länsstyrelsen har gett kommunerna råd och stöd i deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjningen. 20 av länets 49 kommuner har antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen under nyligen inledd eller föregående mandatperiod. Effekten av vårt arbete med rådgivning om bostadsförsörjning bidrar till kommunernas arbete med långsiktiga strategier som kan underlätta prioriteringar och skapa goda förutsättningar för att nå en bostadsförsörjning som möter behov och efterfrågan.

Komplexiteten i detaljplanerna har ökat både utifrån ny lagstiftning och till följd av expansiv planering. Vi har arbetat proaktivt i tidiga skeden för att underlätta planprocessen och undvika tidsfördröjningar i senare skeden. Totalt har effekten av Länsstyrelsens arbete bidragit till att kommunala planprocesser löper mer effektivt. Länsstyrelsen klarar uppsatta svarstider i mer än 90 procent av våra detaljplaneärenden. Av närmare 170 antagna detaljplaner har vi tagit in nio planer för prövning varav fem har upphävts, främst på grund av risk för människors liv och hälsa.

Investeringsstöd

Vi har i investeringsstöden till hyresbostäder och bostäder för studerande beviljat stöd för 627,9 mnkr till 73 nya projekt med 1 983 lägenheter och vi har betalat ut 813,3 mnkr till 68 färdigställda projekt med 2 160 lägenheter. I stödet till bostäder för äldre har vi beviljat stöd för 38 566 648kr till 57 nya projekt med 115 lägenheter och betalat ut 112,5 mnkr till 50 färdigställda projekt med 577 lägenheter. I stödet till energieffektiviseringar i flerbostadshus har vi beviljat drygt 439,9 mnkr till 232 projekt och betalat ut 218,7 mnkr. I investeringsstödet för solceller har vi betalat ut stöd för 37,3 mnkr till 910 nya projekt.

Regleringsbrevsuppdrag 1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder mm

För stöden till hyresbostäder och för studerande ska tillsyn utföras under en 15-årsperiod efter att stödet betalats ut. I regleringsbrevet för 2022 ges länsstyrelserna i uppdrag (1A3) att redovisa pågående tillsynsarbete för dessa stöd. Tillsynen kommer följa en granskningsmodell som den nationella samordningen på Länsstyrelsen i Stockholm tagit fram. Under 2022 har vi identifierat de utbetalningsärenden som kommer bli föremål för tillsyn under 2023. Dessa ärenden kommer ingå i en tillsynsplan som löpande kommer revideras utifrån de kunskaper och erfarenheter vi skaffar oss i tillsynsarbetet.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens samlade bedömning är att resultatet av våra insatser är goda. Bedömningen gör vi mot bakgrund av de insatser vi gör för att främja ändamålsenliga planeringsunderlag, prioritera tidig dialog och att arbeta för en effektiv handläggning. Arbetssättet underlättar friktionsfria processer vilket ökar förutsägbarheten. Vi har väl utvecklade nätverk för dialog och informationsspridning gentemot länets kommuner. Dialogen och samarbetet med länets kommunalförbund har stärkts. Vår rådgivning kopplat till etableringarna av batterifabriker bidrar till att påskynda grön omställning.

Målet om god bebyggd miljö är inte uppnått och bedöms svårt att nå till år 2030. Skarpare styrmedel i form av lagstiftning, krav på ett transporteffektivt samhälle, och regional fysisk planering behövs för att nå en omställning. Länets glesa bebyggelsestruktur är en utmaning för kollektivtrafik och service. Det sker förtätning men också utglesning av bebyggelse, trots goda ambitioner i översiktsplanerna om närhet till kollektivtrafik och service. Järnvägsnätet i länet är eftersatt och efterfrågan av ökad kapacitet är stor både för person- och godstrafik. Satsningar i nationell och regional infrastrukturplan bidrar till utveckling men investeringstakten möter inte målnivåerna för tåg. Målet om att verka för att behovet av bostäder tillgodoses är otillfredsställande men med en positiv trend. Trots att bostadsbyggandet har ökat i länet och fortsätter att vara på en hög nivå så kvarstår en skillnad mellan utbud och behov och efterfrågan hos invånarna.

Måluppfyllelsen avseende en tidig dialog i samhällsbyggnadsprocessen bedöms vara bra med en fortsatt positiv trend. Länsstyrelsens rådgivande roll efterfrågas allt mer. Vårt arbete med rådgivning och vägledning i tidiga skeden har resulterat i ökad kvalitet i planeringen och att färre planer har tagits in för prövning. Under det gångna året har vår länsstyrelse fortsatt att leda det länsstyrelsegemensamma arbetet med att ta fram och implementera ett verksamhetssystem för planering. Den första färdiga modulen för detaljplaner implementeras i verksamheterna under våren 2023.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och leda det regionala arbetet med genomförande av energi- och klimatstrategierna.
- Administrera och vägleda länets aktörer för effektiva klimatinvesteringar genom arbete med Klimatklivet.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning.

Målen för *klimat- och energipolitiken* innebär att Sverige senast år 2045 inte har några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp. Energimålet omfattar att skapa villkor för en effektiv och hållbar energianvändning. Den svenska energiförsörjningen ska vara kostnadseffektiv med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Regeringens mål för samhällets *anpassning till ett förändrat klimat* är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Västra Götaland har som målsättning att vara en fossil oberoende region till 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990 års nivå till år 2030. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, minska med 30 procent jämfört med 2010.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	11,6	10,5	11,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,2	5,2	6,8
Antal årsarbetskrafter män	6,5	5,3	4,9

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal ärenden, inkomna och upprättade	393	355	279
Antal beslutade ärenden	436	346	274
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	2	6
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	14 426	12 274	13 018
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	829	1 908	53

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾	Saknas	1,9	1,69	1,19

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

Antalet ansökningsomgångar varierar mellan åren, dessa bestäms av Naturvårdsverket. Hur många ansökningar som inkommer respektive år beror på antalet ansökningsomgångar, hur dessa är fördelade över året med mera. 2021 var indikatorn 1,69. 2021 var det fyra ansökningsomgångar som tillsammans genererade 298 ansökningar (snitt 75 ansökningar per omgång.) 2022 var indikatorn 1,9. Det var tre ansökningsomgångar som tillsammans genererade 260 ansökningar (snitt 87 ansökningar per omgång). För år 2022 tillkommer dock även två separata utlysningar om publik laddning (på grund av ändrat ansökningsförfarande för dessa åtgärder), som tillsammans genererade 63 ansökningar. Totalt för 2022 inkom alltså 323 ansökningar. Antalet ansökningar ökade under 2022 som följd av de många ansökningstillfällena och aktivt arbete med informationsspridning.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Inom ramen för det energi- och klimatstrategiska arbetet i Klimat 2030 har vi genomfört flera insatser för att påskynda klimatarbetet.

Kommunernas klimatlöften

Satsningen Kommunernas klimatlöften är ett erbjudande till länets kommuner att anta konkreta klimatlöften. Initiativet har fått med sig länets samtliga 49 kommuner genom beslut på kommunstyrelsenivå. Initiativet innehåller åtaganden att genomföra 426 löften, vilket har en potential att minska utsläppen med 82 000 ton CO₂e. Initiativet kommer fortsätta som fleråriga löften under 2024–2026 och ambitionsnivån höjs ytterligare. Vidare har Klimat 2030 bildat Rådet för industriomställning för att tillsammans med länets största utsläppare och andra nyckelaktörer påskynda industrins klimatomställning. Rådet leds gemensamt av landshövdingen och regionstyrelsens ordförande.

Övriga insatser

Inom ”Klimatklivet” har vi genomfört både fysiska och digitala insatser för informationsspridning och rådgivning till olika målgrupper. Insatserna har lett till stärkta kontakter med exempelvis näringslivsstrateger och rådgivare i länet samt bidragit till fortsatt stort intresset för stödet. 2022 inkom totalt 323 ansökningar varav 63 rör publik laddinfrastruktur. 36 ansökningar har också hanterats inom stödet ”Regionala elektrifieringspiloter”.

Vi har tagit fram och presenterat en kartläggning över kommunernas energiplaner. Kartläggningen visade att många kommuner saknar en aktuell energiplan samt att det finns ett stort behov av stöd och vägledning. Vi

har därför påbörjat arbetet med en vägledning för att stötta kommunerna i deras framtagande av energiplaner.

Tillsammans med andra aktörer har vi deltagit i ett projekt som syftar till att lyfta dialogen kring integration av förnybar el i elnätet. Slutrapport har tagits fram och ett slutseminarium har hållits i Almedalen. Projektet bedöms ha lett till ökad kunskap om bland annat elnätsfrågor.

Vi har i samverkan med Västra Götalandsregionen och Svenska kraftnät startat upp samverkansarenan ACCEL, en plattform för dialog kring elnätsutbyggnaden i länet främst med fokus på industrins och transportsektorns elektrifiering. Arbetet är långsiktigt och har hittills inneburit två gemensamma pressmeddelanden, en uppstartskonferens och uppstart av ett antal arbetsgrupper.

Tillsammans med Energimarknadsinspektion, Lantmäteriet och olika nätbolag deltar vi i ett regeringsuppdrag med syfte att korta ledtiderna för nätkoncessioner. Inom uppdraget deltar vi dels med samhällsbyggnads-, energi-, naturmiljö- och kulturmiljökompetens inom två av uppdragets utvalda pilotprojekt, dels har vi tagit över det övergripande ansvaret för länsstyrelsernas insatser genom medverkan i uppdragets myndighetsövergripande grupp. Vi har vidare deltagit i workshops och bidragit med input till den processkartläggning och den åtgärdslista som togs fram vid uppstarten av projektet.

Antalet utförda moduler inom Greppa Näringen, som direkt är kopplade till klimat och energi, har minskat jämfört med förra året, och ligger nu på samma nivå som 2020. I tidningen Jordbiten, som skickas ut till dem som söker stöd inom landsbygdsprogrammet, har vi vid flera tillfällen haft artiklar om klimat och jordbruk.

Klimatanpassning

Länsstyrelsens kompetens och förmåga

Vi har skapat bättre förutsättningar för våra medarbetare att beakta påverkan från klimatförändringen och behov av klimatanpassning i sitt arbete. Detta har vi gjort genom följande prestationer:

- en Intranätssida om klimatanpassning
- en webbutbildning om klimatanpassning specifikt framtagen för våra medarbetare
- samverkan med samordnare för våra andra uppdrag om hållbar utveckling
- workshops för att öka kunskap och kapacitet till helhetssyn i klimatanpassningsarbetet.

Vi har tagit fram ett prioriteringsunderlag över vilka miljöfarliga verksamheter som är utsatta för olika klimatrisker. Detta möjliggör för Länsstyrelsen att lyfta frågor om klimatanpassning i tillsynen med de verksamheter som har störst klimatrelaterade risker.

Vi har utvecklat den sociala dimensionen i klimatanpassningsarbetet med fokus på demokrati, jämställdhet och barnperspektiv. Det har vi gjort genom att delta under Frihamnsdagarna och att genom intern samverkan arrangera en föreläsning om klimatanpassning och jämställdhet, samt en workshop. Workshopen byggde på ett av casen i webbutbildningen ”Värmebölja påverkar folkhälsa och samhällsfunktioner”.

Stöd till kommuner och regionala aktörer

Vi har sammanställt kartberättelsen ”Västra Götaland i ett förändrat klimat”. Kartberättelsen beskriver på vilket sätt klimatförändringarna påverkar olika delar av Västra Götalands län och vilka de största utmaningarna är.

Vi har bidragit till att utveckla kunskapen och kommunernas arbete genom att anordna olika kompetenshöjande aktiviteter i form av digitala drop-in möten och temadagar med föreläsningar, erfarenhetsutbyte och dialog. Vi har också kartlagt och analyserat mellankommunal samverkan för

klimateanpassning för att hitta framgångsfaktorer som vi kan sprida och arbeta vidare med. Vi har fördelat stöd för kunskapshöjande insatser till nio kommuner och ett kommunalförbund med fokus på insatser som kan inspirera och användas i andra kommuner.

Vi har utvecklat klimateanpassningsarbetet tillsammans med andra organisationer genom samarbete med andra samverkansforum, exempelvis Urban Futures och Räddsam VG.

Länsstyrelsen ingår i Vänerrådet. Vänerrådet har arbetat fram ett förslag till ett nytt sätt att reglera Vänern som är fortsatt säkerhetsinriktat, men där elproduktionen blir både säker och flexibel samtidigt som vattenståndet varierar på ett sätt som är gynnsamt för Vänerns natur och ekosystem. Vi har remitterat förslaget till tappningsstrategi och hanterat inkomna svar. Arbetet utgör grund för överenskommelse med Vattenfall om ny tappningsstrategi inför 2023.

Vi har arbetat vidare med projekt Åtgärder mot stranderosion längs kusten. Vi har:

- förankrat projektet genom dialog med markägare, kommuner, myndigheter och forskning
- presenterat olika åtgärdsförslag
- skalat upp arbetet till att ingå i Interreg-projektet MANABAS Coast.

Resultatbedömning

Den samlade bedömningar är att resultatet är gott.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Vi bedömer att Länsstyrelsens energi- och klimatarbete är gott. Arbetet med kraftsamlingen ”Klimat 2030” är ambitiöst och fokuserar på de områden vi bedömer som viktigast. Det är ett arbete som utvecklas kontinuerligt. Insatser kopplade till regleringsbrevsuppdrag 3A2 har genomförts enligt plan.

Utsläppen av växthusgaser i länet minskade med tio procent mellan 2019 och 2020, vilket är den senaste tillgängliga statistiken. Totalt ligger utsläppen nu på nio miljoner ton. Minskningen beror främst på låga produktionsnivåer inom industrin till följd av pandemin. Även utsläppen från transporter har minskat. Detta är positivt, utsläppen behöver fortsätta minska men i betydligt snabbare takt om målet på 2,4 miljoner ton till 2030 ska nås. Enligt FN:s senaste utvärdering kommer klimatförändringarna tidigare och är värre än väntat. De betonar nu behovet av att skydda och återställa natur i stor skala för att mildra de värsta effekterna.

Klimateanpassning

Vi bedömer att resultatet är gott. Prestationer och effekter utifrån klimateanpassningsuppdraget motsvarar planerad verksamhet för året. Den övergripande trenden för arbetet med klimateanpassning är positiv. Årets prestationer och våra samarbeten både internt inom organisationen och med andra aktörer bidrar till bra förutsättningar att arbeta med klimateanpassning i länet.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar.

Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje länsstyrelse har tagit fram en kulturmiljöstrategi där prioriteringar anges.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsen medverkar i den regionala samverkansgruppen för kulturmiljö som utarbetat ett måldokument, Kulturmiljö 2030, med tillhörande handlingsplaner kopplade till de nationella kulturmiljömålen, Länsstyrelsens strategiska mål och den regionala kulturstrategin/kulturplanen:

- utveckla arbetet med delaktighet i kulturarvet
- integrera kulturmiljöfrågorna tydligare i samhällsplaneringen och det regionala utvecklingsarbetet
- utveckla arbetssätt för att möta strukturomvandlingens effekter på kulturmiljön i en region med både städer och landsbygd
- integrera kulturarvsfrågor i klimatanpassningsarbetet
- bidra till att utveckla ett hållbart bruk av kulturhistoriska besöksmål

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	19,3	17,9	17,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	8,6	9,2	9,8
Antal årsarbetskrafter män	10,6	8,7	7,6

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 481	2 463	2 321
Antal beslutade ärenden	2 516	2 512	2 249
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	21	27	29
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	28 122	22 571	20 968
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	15 896	15 410	18 644

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal registrerade fornlämningar, exkl. marina lämningar (st)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information.	Fornreg ¹⁾	Finns inget målvärde	46 720	46 299	46 124

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

Verksamhetsutveckling och samverkansprojekt

Rysslands invasion av Ukraina har påverkat verksamheten inom kulturmiljöområdet. Länsstyrelserna har ansvar för att i samarbete med Försvarmakten märka ut kulturegendom, men också för att planlägga för undanförel av kulturegendom av stor betydelse. Länsstyrelsen har varit sammankallande i ett nationellt nätverk mellan länsstyrelserna. Planeringsinriktningen för civilt försvar och höjd beredskap har kompletterats med att även omfatta Länsstyrelsens ansvar och uppgifter inom kulturarvsområdet.

Ett speciellt samverkansprojekt mellan Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen, Göteborgs universitet med flera parter har varit återuppbyggnaden av den timrade medeltidskyrkan Södra Råda som invigdes den 4 juni 2022. Det uppmärksamade projektet, som initierades efter att kyrkan förstördes genom en vådabrand, har bidragit till såväl återskapad hantverkskunskap som forskning och platsutveckling.

Länsstyrelsen har medverkat i arbetsgrupper med att ta fram kulturmiljöunderlag i den nationella havsplaneringen samt utarbetat riktlinjer för det regleringsbrevsuppdrag där vi har ett särskilt ansvar att sammanställa underlagen. Målsättningen är att kulturmiljövärdena ska få större genomslag i havsplanerna med betydelse för till exempel utbyggnaden av havsbaserad vindkraft.

Kulturmiljöarbetet med Miljömålen, Agenda 2030 och Gestaltad livsmiljö genomförs i bred samverkan. Kulturmiljöfrågorna har lyfts vid delregionala kommunträffar tillsammans med Västra Götalandsregionen. Möjligheter och utmaningar med att hantera kulturmiljövärden i den fysiska planeringen står i centrum. I Länsstyrelsens reviderade åtgärdsprogram för miljömålen och Agenda 2030 finns åtgärder som kopplar ihop kulturmiljö och gestaltad livsmiljö.

Inom ramen för den nationella omprövningen av vattenkraften genomförs inventeringar av vattenanknutna kulturmiljöer. Samverkan mellan olika verksamhetsområden sker inom särskilda provningsgrupper. Vi har inventerat 25 kraftverksanläggningar och resultaten redovisas i olika underlag. Miljöåtgärdernas påverkan på kulturmiljövärdena tillståndsprövas. Att kostnader för verksamhetsutövare för bland annat arkeologiska undersökningar, inte kan täckas via Vattenkraftens miljöfond är en försvårande omständighet.

Länsstyrelsen har med två handläggarspecialister bidragit till det nationella arbetet med digitala ärendeprocesser inom kulturmiljöområdet. Under 2022 har nya e-tjänster lanserats för ansökan om stöd från KMV-anslaget(kulturmiljövårdsanslaget) samt för ansökan om olika arkeologiska åtgärder.

Regeringen har påpekat behovet av att aktualitetspröva kulturmiljövårdens riksintresseanspråk. Arbetet har resulterat i två upphävda anspråk samt en omfattande revidering och arealminskning av riksintresset Göta kanal som berör flera kommuner.

Interreg Sverige-Norge projektet SAMHELL, med Länsstyrelsen och norska Riksantikvarien som huvudägare, genomfördes mellan 2019 och 2022. Projektet har fokuserat på att ta fram gemensam praxis för vård och bevarande, 3D-dokumentation och tillgängliggörande av hållristningar med icke förstörande metoder som belysning och Augmented Reality (förstärkt verklighet). Även om pandemin med stängda gränser var försvårande, har projektet lett till att bland annat ny kunskap och att nya samarbeten på både nationell och regional nivå etablerats.

Det byggda kulturarvet

Länsstyrelsens arbete med det byggda kulturarvet engagerar. I planerings- och exploateringssammanhang behöver Länsstyrelsen väga samman motstridiga förutsättningar. Ärendetrycket är högt och möjligheterna till rådgivning och tillsyn i fält är begränsade. Länsstyrelsen har medverkat i olika gestaltungsfrågor med påverkan på bland annat riksintresset Göteborgs historiska innerstad.

Kommunerna skyddar allt färre byggnader genom detaljplaner. Det finns ett ökat behov av säkerställande genom byggnadsminnesförklaringar. Länsstyrelsen strävar efter att urvalet av byggnadsminnen ska ge en så bred bild som möjligt av kulturhistorien. Länsstyrelsen har beslutat om fyra nya byggnadsminnen varav Hindås hoppbackar, landets sannolikt första byggnadsminnesförklarade skidhoppningsbackar, speglar rörelsearvet.

KMV-anslaget har en avgörande betydelse för Länsstyrelsens möjligheter att skydda och bidra till vården av länets mest värdefulla bebyggelse. Två större bidragsobjekt har varit byggnadsminnena Broströmska stiftelsen i Göteborg och Villa Giacomina i Lidköping. Bidragen har omfattat bland annat konserveringsarbeten och insatser för tillgängliggörande.

Flest tillståndsprövningar rör det kyrkliga kulturarvet. Samverkan med Svenska kyrkan sker inom regionala samrådsgrupper. Ärenden rörande energi och lokalnyttjande har fått ett ökat genomslag.

Kulturlandskap och fornvård

Fornvården bidrar till såväl besöksmålsutveckling som biologisk mångfald. Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med satsningar på såväl fysisk som digital tillgänglighet. För att tillgodose besökarnas behov har en ny tillgänglighetsramp byggts vid hållristningarna vid Blomberg, Götene kommun, och flera informationsskyltar i länet har förnyats. För att stärka samverkan med länets kommuner har tre fornvårdsdagar genomförts med syfte att inspirera, vägleda och dela erfarenheter.

Arkeologi och fornlämningar

Inflödet av ärenden har varit fortsatt högt. Påverkan på bostads- och energiförsörjningen samt byggande av infrastruktur prioriteras. Arbetsbelastningen på handläggarna är hög och möjligheterna till samråd och tillsyn i fält är begränsade. Det totala antalet uppdragsarkeologiska ärenden under 2022 är jämförbart med föregående år, men andelen anbudsärenden har minskat.

Länsstyrelsen har följt upp förekomsten av saknade arkeologiska rapporter i beslut där villkor om rapportering ställts. Arbetet har varit administrativt komplicerat, men resultatet indikerar att det finns

problem med undersökningar som slutfakturerats men inte avrapporterats. Vi har kontaktat de berörda och markerat vikten av att uppdragen avrapporteras.

Komplexa ärendeprocesser som hanterats under 2022 är bland annat planeringen inför byggnationen av tre batterifabriker. Ett större uppdragsarkeologiskt ärende har varit de arkeologiska undersökningarna som pågått vid utbyggnaden av E20 i länet. En ärendekategori som ökat är anläggandet av stora solcellsparker som kan föra med sig påverkan på landskapsbild och fornlämningsmiljöer.

En bekymmersam utveckling är att kommuner, av kostnadsskäl, uttryckt motstånd mot att genomföra arkeologiska utredningar i samband med detaljplaneringen. Något som kan leda till detaljplaner där fornlämningsituationen inte är utredd.

Kostnaderna för arkeologiska undersökningar kan bli omfattande. Det är viktigt att Länsstyrelsens beslut leder till så stor kulturmiljönytta som möjligt och att ny kunskap om vårt förflutna genereras. Efter en genomförd förstudie har Länsstyrelsen initierat ett arbete med ett handlingsprogram för uppdragsarkeologin i länet.

Skogsstyrelsen har uppmärksammat Länsstyrelsen på det ökande antalet skador på fornlämningar i skogen. I början av 2022 genomfördes en tillsynsinsats då Länsstyrelsen kunde konstatera kraftiga avvikelser från beslutade villkor, vilket lett vidare till polisanmälningar om misstänkta fornminnesbrott.

För att öka kunskapen hos skogliga aktörer och motverka skador på kulturlämningar, har Länsstyrelsen tillsammans med Länsstyrelsen Halland samarbetat i ett utbildningsprojekt kallat KomUt - Kompetensutveckling i skogen. Bland annat har fältkurser och webinarier genomförts och ett utbildningsmaterial finns publicerat på Länsstyrelsens hemsida. Projektstöd har erhållits från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Resultatbedömning

Målen för kulturmiljövården förutsätter komplexa, tvärsektorieella dialog- och samrådsprocesser med många parter. Det finns långsiktiga behov att utveckla det strategiska arbetet inom kulturmiljöområdet. Vi har lyckats hålla fastställda handläggningstider inom givna ramar, men såväl den förebyggande som den uppföljande tillsynen är eftersatt. I förhållande till kulturmiljöverksamhetens mål och uppdrag är det sammanvägda resultatet gott.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-10-01)	Länsstyrelseinstruktion
7 a § Civilområdesansvar	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar och totalförsvaret. Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Utgöra Civilområdesansvariga myndigheter från 1 oktober 2022 (gäller sex utpekade länsstyrelser). De andra länsstyrelserna är skyldiga att samverka med dessa för att bidra till det gemensamma arbetet inom respektive civilområde.
- Ansvara för att vid behov ta över kommunal räddningstjänst (gäller Civilområdesansvariga länsstyrelser).
- Ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- Hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Målet för Seveso-tillsynen är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för skydd mot olyckor är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet

- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser med tillgängliga resurser.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	34,9	30,7	44,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	19,2	15,5	22,7
Antal årsarbetskrafter män	15,8	15,2	21,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	753	884	930
Antal beslutade ärenden	765	811	947
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	9	5	11
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	69 991	54 781	90 804
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	700	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Tre nyanställda utifrån RB, två inom civilt försvar, en inom tillsyn säkerhetsskydd.

Efter pandemin har verksamhetskostnaderna ökat med anledning av konferenser och ökat resande.

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Civilområde (46) ¹⁾	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	0,4		
Antal årsarbetskrafter kvinnor	0,1		
Antal årsarbetskrafter män	0,2		
Antal ärenden, inkomna och upprättade	0		
Antal beslutade ärenden	0		
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0		
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	561		
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0		

¹⁾ VÄS 46 tillkom 1 oktober 2022 och redovisas därför i separat tabell, med utfall för oktober – december 2022.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Skydd mot olyckor

Vi har fortsatt arbetet med beredningsplanering för en kärnteknisk olycka vid Ringhals. Prioriteringen har varit att färdigställa vårt program för räddningstjänst med underliggande delplaner. Dessa är ute på remiss och de svar som har inkommit ska nu processas innan fastställande av programmet sker 2023.

I samband med framtagande av nya planer så har flera avdelningar på myndigheten deltagit i arbetet och fått ökad kunskap om kärnenergi-beredskapen. I och med att planerna också gått ut på remiss till många kommuner, organisationer och myndigheter så har detta skapat en ökad kunskap om de olika aktörernas roller vid en kärnteknisk olycka. Sammantaget och tillsammans med de utbildningsinsatser som genomförts för kommuner i planeringszonen och andra berörda myndigheter så bedöms förmågan att hantera en kärnteknisk olycka ha ökat i länet.

Utöver detta arbetar vi med en revision av planen för övertagande av kommunal räddningstjänst. Arbetet har tillförts nya frågor i och med etableringen av nya Civilområden angående ansvar och gränssnitt.

Vi fortsatte med länsstyrelsegemensamma arbetsformer under skogsbrandssäsongen. Det innebär att en länsstyrelse i taget hade ansvar för sammanställning av lägesbilder och lägesanalyser i ett så kallat "sommarskifte". Arbetsformen är uppskattad och ger möjligheten att vara proaktiv och på ett tidigt stadium begära och lämna stöd mellan länsstyrelser.

Krisberedskap och geografiskt områdesansvar

Samtidigt som pandemin långsamt släppte sitt grepp om Sverige så startade invasionen av Ukraina. Det innebär återigen en aktivering av Länsstyrelsens Särskilda organisation. Ett stort fokus lades på flyktingfrågor och länets samverkan i mottagandet av dessa. Den särskilda organisationen har fortsatt vara aktiv på olika nivåer för att snabbt kunna hantera eventuella konsekvenser av Nato-ansökan, naturolyckor, påverkan under valet och potentiell elbrist. Arbetsformen har gett oss ett bra samarbete med länets aktörer och en beprövad förmåga att arbeta med lägesbilder, lägesanalyser, inriktning och samordning. Tack vare de senaste årens stabsarbeten har vi haft ett bra underlag för att revidera Länsstyrelsens plan för ledning och samordning vid samhällsstörningar som godkändes under sommaren.

Totalt har vi deltagit i sex nödvattenövningar i länet. Det har varit en samproduktion med Livsmedelsverket som drivande part. Utöver ökade kunskaper om förutsättningar och beredskap om sakområdet har det också gett oss en ökad förmåga att planera och genomföra beslutsfattarsamverkan i form av Inriktnings- och samordningsfunktioner (ISF) med tillhörande ISF-stöd.

Vi har sammanställt en regional Risk och sårbarhetsanalys (RSA) med samtliga kommuners RSA:er som underlag. Den är mer omfattande än tidigare år och speglar en förändrad säkerhetspolitisk situation.

Till sist har vi gått i mål med de kvarstående av alla 49 uppföljningsbesök utifrån lagen om extraordinära händelser. I år har vi genomfört alla besök fysiskt på plats ute i kommunen. Nu arbetar vi med sammanställning och slutsatser att förmedla till kommunerna inför den nya mandatperioden.

Regleringsbrevsuppdrag 3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19

Uppdraget handlade om att bistå regionerna i storskalig testning för covid-19 samt vaccination. Västra Götalandsregionen (VGR) har erbjudits stöd i enlighet med uppdraget men det inte funnits ett behov av aktivt stöd. Dels för att rutinerna för detta etablerats, dels för att behovet av både testning och vaccinationer successivt minskade under våren 2022.

Uppdraget tangerade delvis regeringsuppdraget med att i samarbete med regionerna bistå i arbetet att nå en högre vaccinationstäckning mot covid-19. Där konstaterade vi att VGR är en stor organisation med god

förmåga och vana att hantera uppgifter själva. Mest stöd kunde vi ge inom kommunikation med gemensamma budskap och gemensam inriktning för kommunikationen. Vi kunde också erbjuda ett forum för erfarenhetsutbyte genom våra gemensamma arbetsmöten med kommunerna och övriga samverkande aktörer.

Regleringsbrevsuppdraget 1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering

I enlighet med regleringsbrevsuppdrag 1B1, sektorsöverskridande samordning, om åtgärder till stöd för kommuner och regionens beredskapsplanering för civilt försvar har Länsstyrelsen fastställt och delgett länets kommuner och räddningstjänster Planeringsinriktning för civilt försvar och höjd beredskap för Västra Götalands län där bland annat ledning, samordning och rapportering under högsta beredskap beskrivs.

Syftet med Planeringsinriktningen är att stödja och vägleda kommunerna i deras fortsatta planläggning och krigsorganisationsarbete. Räddningstjänster har gett beredd uppgifter som kan aktiveras under höjd beredskap. Arbetet inom kulturarvsområdet har påbörjats i samverkan med berörda parter. Vi har deltagit i Livsmedelsverkets utbildning om dricksvatten under höjd beredskap som ska ligga till grund för vår utbildning av kommunerna i länet under 2023. Vi har också satt samman en arbetsgrupp inför arbetet 2023, påbörjat dialog med kommuner och påbörjat framtagande av presentationsmaterial.

Planeringsinriktningen har följts upp med utbildning som handlat om socialtjänst, skola och offentliga måltider och om att krigsplacera personal. Områden som jämställdhet, barnrätt och mänskliga rättigheter, folkrätt och krigets lagar har integrerats i utbildningarna och planeringsinriktningen.

Vi har fört dialog med räddningstjänsterna om Räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB) och Länsstyrelsens ansvar, uppgifter och roll under höjd beredskap. I planeringen har Enhetligt ledningssystem för kommunal räddningstjänst beaktats.

Länsstyrelserna utvecklar stöd till kommunernas kontinuitetsplanering för att säkerställa dricksvattenförsörjningen och utarbeta planer för prioritering av nödvatten vid höjd beredskap. Frågan om skydd av kulturarv som en del av det civila försvaret och beredskapsplanering tillsammans med länsstyrelsernas uppgifter om utmärkning och undanförelse har fått ökad uppmärksamhet.

Det fördjupade arbetet med krigsorganisationen resulterade i en chefsdag om civilt försvar och höjd beredskap. En länsstyrelseanpassad handbok i stabsmetodik som tar sin grund i Nato-modellen är på remiss. Länsstyrelsens krigsstab har seminarieövat stabsmetodiken tillsammans med andra aktörer i länet.

Jämställdhet, mänskliga rättigheter och barnrätt i krisledning

Länsstyrelsen fortsätter att utveckla förmågan att kunna beakta befolkningens behov, utsatthet och förutsättningar inför, under och efter en samhällsstörning. Det handlar exempelvis om att synliggöra vilka som har huvudansvar för barn- och äldreomsorg, hur stöd utformas, vilka som nås av samhällets insatser eller huruvida våldutsattheten ökar. På så sätt har vi fått bättre lägesbilder samt ökat vår förmåga till helhetsbedömningar och proaktiva insatser. Ett konkret resultat är att frågan om prostitution och människohandel och barns rätt till information har lyfts inom krisstabsarbetet kopplat till kriget i Ukraina. Ett annat resultat är Länsstyrelsernas bedömning av situationen inom elförsörjning i södra Sverige som innehöll analyser av konsekvenser för barn, äldre, kvinnor och män och personer med funktionsnedsättningar. I arbetet med skyddad ledningsplats har en förstudie påbörjats.

Seveso

Länsstyrelsen har genomfört Sevesotillsyn enligt tillsynsplan för Seveso och granskat Sevesoärenden som lämnats in till tillsynsmyndigheten. Under 2022 har vi med anledning av det rådande världsläget lyft frågor kring kontinuitetshantering i samband med Sevesotillsyn och vi medverkar i ett nationellt tillsynsprojekt med

inriktning på åldrande utrustning och korrosion. Vi samverkar kring Sevesofrågor internt, lokalt, regionalt och nationellt.

Resultatbedömning

Sammantaget bedöms resultatet för verksamhetsområdet vara gott.

Till grund för bedömningen ligger resultaten inom nedanstående delområden.

Skydd mot olyckor

Resultatet bedöms gott inom området beredskap inför kärnteknisk olycka och räddningstjänst under höjd beredskap. Inom området övertagande av kommunal räddningstjänst finns det utvecklingsbehov.

Krisberedskap och geografiskt områdesansvar

Bedömningen av genomförandet av samtliga uppföljningsbesök med tillhörande dialoger är utmärkt.

Bedömningen av arbetet i den särskilda organisationen med tillhörande uppdaterad plan är gott, samtidigt som det finns ett utvecklingsbehov att synkronisera den mer med myndighetens plan för höjd beredskap.

Resultatbedömningen av den regionala RSA:n är utmärkt. Det är ett välarbetat dokument som ger ett gediget underlag för de kommande årens aktiviteter.

Resultatbedömningen av innehåll och genomförande av nödvattenövningar är utmärkt. Samtidigt ser vi ett utvecklingsbehov inom utbildning och övning i stort, som fått stå tillbaka på grund av pågående hantering av samhällsstörningar.

Resultatbedömningen av stödet till regionen när det gäller testning och vaccinering är att det var gott eftersom förmåga fanns samtidigt som behovet minskade.

Civilt försvar

Planeringsinriktningen har gett kommunerna en mer samlad bild av deras uppgifter under höjd beredskap. Räddningstjänsterna har inriktats för att snabbt kunna verka i bedömt utsatta områden. En stor del av arbetsinsatsen om dricksvattenförsörjning under höjd beredskap ligger på år 2023. Utifrån förutsättningarna har vi uppnått önskad effekt med arbetet under 2022.

Länsstyrelsens chefer i linjen har fått en grundläggande kunskap om länsstyrelsens uppdrag, ansvar och roll under höjd beredskap. Länsstyrelsen har lagt en grund till att kunna samverka med andra myndigheter med liknande Nato-stabsorganisation som länsstyrelserna har.

Seveso

Resultatet vad gäller Sevesotillsynen bedöms i huvudsak vara gott.

Länsstyrelsen har genomfört en stor andel av den planerade Sevesotillsynen och granskat och säkerställt att säkerhetsrapporter och handlingsprogram upprättats enligt lagstiftningens femårsintervall och interna planer för räddningsinsatser enligt treårsintervall. Utöver planerad Sevesotillsyn har vi prioriterat uppföljning av inträffade incidenter och prövningar av Sevesoverksamheter. Vi har även arbetat med att upprätthålla skyddsavstånd till industrierna i markplaneringsärenden.

Genom nationell samverkan har vi medverkat i planering av kompetensutveckling för Sevesohandläggare och har delat med oss av erfarenheter av tillsyn kring nödlägeshantering vid MSB:s nationella Sevesokonferens. Vi har även medverkat i referensgrupp för en vägledning om kvantitativa riskanalyser.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15§ Vattendelegation	Länsstyrelseinstruktion
19§ Fjälldelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A5 Nationella planen för moderna miljö villkor	Regleringsbrev
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A7 Tillsyn strandskydd	Regleringsbrev
1A8 Förorenade områden	Regleringsbrev
1B2 Miljö kvalitetsnormer luftkvalitet	Regleringsbrev
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m. (exklusive delar av vilt- och rovdjursförvaltningen)	Regleringsbrev
1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Regleringsbrev
3C2 Förstudie vägledning miljö tillståndsprövning m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.
Länsstyrelse gemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.
Länsstyrelserna ska:

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- Besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- Samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.

- Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsens miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden över lag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljö tillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under 2022–2042.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	254,1	240,2	209,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	163,9	149,8	130,6
Antal årsarbetskrafter män	90,2	90,4	79,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	8 979	8 650	8 731
Antal beslutade ärenden	8 768	8 549	8 498
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	233	277	213
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	416 224	354 308	285 937
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	118 446	89 841	148 001

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen, dvs tillståndet är äldre än 20 år (st)	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾	0	147	169	-

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾	Saknas	207 562	205 178	204 479

1) Ärendesystem, Länsstyrelsen

2) Utdrag från Naturvårdsverkets system

De beräkningar som gjorts i år har gjorts likadant som tidigare år. Arealen skyddad natur har ökat väsentligt mer under 2022 jämfört med 2021. Det har fattats fler naturreservatsbeslut under 2022 än 2021 och framför allt har beslut fattats för lite större områden. Vilket år beslutet fattas beror bland annat på när inträngsersättningarna betalats ut. Vi blev klara att fatta beslut om naturreservat för tre större områden vilket påverkade den totala arealen kraftigt (Degermossen, Hårssjön-Rambo mosse och Härskogen).

Länsstyrelseinstruktionen 3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

Den gröna omställningen i industrin har till stor del präglat miljöskyddsverksamheten. Utöver grunduppdraget inom tillsyn och prövning av miljöfarliga verksamheter har vi fått flera anmälnings- och prövningsärenden som en direkt följd av den gröna omställningen och som har behövts hanteras skyndsamt. De handlar om allt från tidiga dialoger kring nyetableringar av batterifabriker till petrokemisk industri som behöver ställa om till förnybara råvaror eller bränslen. Tre samråd för havsbaserade vindkraftsparker har ägt rum. Energifrågan har varit i fokus inom tillsyn och prövning samt i främjandearbetet. Vi har tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR) dels startat rådet för Industriomställning dels ACCEL, en samverksarena för accelererad elnätskapacitet i Västra Götaland.

För prövningen av miljöfarlig verksamhet klarade vi handläggningstidsmålet i mer än 90 procent av ärendena. Utvecklingsinsatser som har bidragit till detta är bland annat att vi gjort skillnad på stor och liten miljökonsekvensbeskrivning (MKB) samt att vi har infört ett nytt teambaserat arbetssätt för större samhällsviktiga verksamheter. Genom att i tidig dialog diskutera knäckfrågor fick verksamhetsutövaren reda på vad som behövde undersökas redan innan det formella samrådet.

Vi har kunnat genomföra mer omfattande insatser för att stärka den biologiska mångfalden än någonsin tidigare. Särskilda satsningar på skötsel av skyddade områden, åtgärdsprojekt inom pollinering, insatser mot utbredning av invasiva främmande arter, samordning av naturnära jobb samt våtmarkssatsningen är exempel på områden där vi kraftsamlat. Projekt om korallrevsrestaurering, restaurering av ängs- och betesmarker, naturvårdsbränning och klimatanpassningsåtgärder mot kusterosion har fortsatt eller kunnat inledas genom finansiering från EU-Life eller Interreg. Vi har vidare deltagit i arbetet med den nationella samverkan avseende granbarkborrebekämpning samt i inledande diskussioner om genomförandet av regeringsuppdrag om digitalisering av strandskydd. Metoder och verktyg inom naturvårdstillsynen har utvecklats och implementerats. Arbetet har fortsatt med att genomföra den regionala vattenförsörjningsplanens föreslagna åtgärder för att på så sätt skapa en robust vattenförsörjning i länet både gällande dricksvattenförsörjning men också för vattenförsörjning i sin helhet med tanke på ett förändrat klimat. Vår medverkan i ärenden som rör den gröna omställningen har varit omfattande i anslutning till etablering av vindkraft till havs och på land, solenergi på jordbruksmark samt etablering av batterifabriker. Vi har fortsatt arbetat för helhetssyn och utvecklad dialog med berörda aktörer inom viltförvaltningen.

Det har genomförts en regeringsprövning av åtgärdsprogrammen för vattenförvaltningen. Innan sommaren så stod det klart att prövningen resulterade i att åtgärdsprogrammen fastställdes och ett arbete intensifierades

för att identifiera åtgärdsbehovet för respektive berörd myndighet där Länsstyrelsen är en åtgärdsmyndighet. Det är fortfarande ett stort åtgärdsunderskott för att nå god status i vattendragen och åtgärdsarbetet behöver utvecklas och förstärkas för att klara EU:s vattendirektiv, livsmedelsförsörjningen och den biologiska mångfalden för kommande generationer. Arbetet har fortsatt med att utveckla regionala vattenförsörjningsplaner för att på så sätt skapa en robust vattenförsörjning i länet både gällande dricksvattenförsörjning men också för vattenförsörjning i sin helhet med tanke på ett förändrat klimat. En god vattenförsörjning är en förutsättning i arbetet med regional utveckling och den gröna omställningen. Samverkansprocessen för arbetet med moderna miljövillkor för vattenkraften har utvecklats mycket och dialogen med verksamhetsutövare, myndigheter, individ och samhälle har fungerat bra.

Länsstyrelseinstruktionen 15§ Vattendelegation

Vattendelegationen i Västerhavet har genomfört fem sammanträden. I augusti togs beslut om nytt åtgärdsprogram och förvaltningsplan för nästa förvaltningscykel (2022–2027). Beslutet togs efter att regeringen prövat åtgärdsprogrammet och inte haft några invändningar. En stor fråga var översynen av miljökvalitetsnormer för nedre Gullspångsälven. Ett av mötena var precis som tidigare år gemensamt med delegater från övriga distrikt i Sverige. Två delegater har begärt att få bli entledigade från sitt uppdrag.

Länsstyrelseinstruktionen 6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling

Samordningen av det regionala mål- och uppföljningsarbetet av miljömålstillståndet i länet visar att läget för miljökvalitetsmålen är kritiskt. Tolv av länets femton miljömål bedömer vi inte kommer nås till 2030. Särskilt kritiskt är det för de mål som berör klimatet och den biologiska mångfalden. Uppföljningen av det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2017–2021 visar att 75 procent av Länsstyrelsens, Skogsstyrelsens och VGRs åtgärder har blivit genomförda till hälften eller mer. Kommunerna har påbörjat eller genomfört merparten av de åtgärder de åtagit sig, såsom användning av naturvårdsdatabaser och information om vedeldning. Länsstyrelsen och VGR driver fortsatt den regionala klimatstrategin *Klimat 2030*. Ett nytt ”Råd för industriomställning Västra Götaland” har skapats med företrädare för kemi- och drivmedelsföretag och andra nyckelaktörer. Inom ramen för initiativet ”Kommunernas klimatlöften” har länets 49 kommuner tillsammans antagit 426 löften. Novo Energy (Northvolt och Volvo Cars gemensamma bolag) samt Volvo AB har beslutat att bygga två batterifabriker i länet (Göteborg och Mariestad) vilket har stor betydelse för elektrifiering av fordonsindustrin. I Åmål satsar Dana Incorporated på en storskalig elmotorfabrik med finansiering från Industriklivet. Dessa initiativ förväntas bidra positivt till uppfyllandet av de regionala miljömålen.

Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland

Länsstyrelsen samordnar åtgärdsarbetet för miljömålen inom programmet ”Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland”. Vi har lanserat ett program som innehåller 38 nya åtgärder som förväntas ge positiva effekter inom klimat och biologisk mångfald i länet. Vi har genomfört dialoger, informationsinsatser, digitala seminarier samt lanseringsevent med såväl externa som interna aktörer i åtgärdsarbetet. Särskild vikt i förankringsarbetet har lagts i dialogen med den politiska ledningen för länets fyra kommunalförbund. Effekten av genomförda dialoger och möten kring miljömålen och åtgärdsarbetet är stärkt samverkan och ökat engagemang för det regionala miljömålsarbetet. En genomförandeplan för åtgärdsprogrammet har tagits fram som ska bidra till kontinuitet genom hela programperioden.

Kommunikation och information

Vi har genomfört kommunikationsinsatser i syfte att öka kännedomen kring miljömålen och åtgärdsarbetet. Vi har bland annat:

- genomfört kommunikationsinsatser för att sprida resultatet av miljömålsbedömningen
- utvecklat en ny webbsida för åtgärdsprogrammet
- publicering av nyhetsbrevet ”Miljömål Väst” vid tre tillfällen
- deltagit med information och kunskapshöjande insatser kring miljömålsarbetet vid ett flertal kommunala och regionala träffar för politiker och tjänstemän.
- tagit fram material med koppling till åtgärder i åtgärdsprogrammet för spridning i länsstyrelsens kanaler
- deltagit i regionala samt nationella nätverk, så som RUS, LEKS och Agenda 2030 Väst (regionalt nätverk för offentlig sektor, näringsliv samt civilsamhälle). Syftet är att utbyta information och underlag som hjälper till i arbetet med att stödja länets aktörer.

Sammantaget bedöms effekten av kommunikationsinsatserna rörande miljömålsarbetet ha bidragit till ökad kännedom, större engagemang och ett aktivare åtgärdsarbete i länet.

Stöd och bidrag till miljömålsarbetet

Vi ansvarar för och uppdaterar regelbundet en webbpublicerad sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att uppnå miljömålen. Sammanställningen publiceras på Länsstyrelsens webbsida, åtgärdsprogrammets webbsida samt sprids via nyhetsbrev och nätverk och syftar till att effektivisera och underlätta miljömålsarbetet för länets aktörer och därmed nå en högre måluppfyllelse i länet.

Regleringsbrevsuppdrag 1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden

Arbetet med att ta fram nya bevarandeplaner för Natura 2000-områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP) fortgår. Totalt har vi fastställt tre planer. Utöver detta har vi fortsatt tagit fram biologiskt och hydrologiskt underlag som stöd för att kunna fastställa relevanta bevarandemål i planerna. Resultatet bedöms som gott. Våra insatser har medfört att Länsstyrelsen ligger i fas med arbetet i den nationella planen för omprövning av vattenkraft och att bevarandeplanerna är klara innan prövningen av verksamheterna görs i domstol.

Regleringsbrevsuppdrag 1A5 Nationella planen för moderna miljövillkor

Länsstyrelsen har ansvar för sju prövningsgrupper som ska genomföras under åren 2022–2024 i nationella planen för miljöanpassning av vattenkraften. Fyra av dessa samverkansprocesser är avslutade och redovisade. Resterade samverkansprocesser kommer att avslutas under 2023. Tiden för samverkan för dessa har varit kort men ändå genomförts enligt Havs- och Vattenmyndighetens nationella vägledning.

Redovisning av resultat och sammanställt material publiceras löpande på Länsstyrelsens hemsida. Engagemanget från verksamhetsutövare har varit stort och ansökan om miljöprövning har inlämnats inom föreskriven tid. Samverkans syfte har således i uppfyllts. Fyra verksamhetsutövare har angett att de planerar utrivning.

Vi har genomfört samråd om nya miljö kvalitetsnormer för Gullspångsälvens prövningsgrupper NAP för 2023. I Västra Götaland har en vattenförekomst föreslagits som kraftigt modifierat vatten och en med mindre strängt krav. Beslut om normerna väntas tas under början av 2023.

Regleringsbrevsuppdrag 1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att genomföra handlingsplanen. En verksamhetsöverskridande arbetsgrupp har samordnat och arbetat för att sprida landskapsperspektivet i ordinarie verksamheter. Inom denna grupp har vi uppdaterat och tillgänglighetsanpassat underlaget i handlingsplanen.

Ökad samverkan med kommuner och externa aktörer har lett till att flera åtgärder har gått från tanke till genomförande. Falköpings kommun är ett gott exempel där samverkan lett till bättre skötsel av torrängar och ökad förbindelse mellan mark som klassas som torrängar.

Länsstyrelsen har fortsatt använt handlingsplanen utifrån frivillighet och prioriteringsordning för naturvårdsåtgärder och bedömer därför att äganderätten och markvärden inte påverkats negativt av arbetet med grön infrastruktur.

Regleringsbrevsuppdrag 1A7 Tillsyn strandskydd

Vi har utökat vår strandskyddstillsyn och tillsynsvägledning med planerade insatser. Vi har deltagit i Miljösamverkan Sveriges tillsynskampanj vid grunda havsvikar. Cirka 100 anläggningar kontrollerades inom fyra utvalda geografiska områden på kusten. Hälften av tillsynsobjekten utredde vi vidare. Kampanjen har fått uppmärksamhet i media och därför gett mer kunskap om strandskyddet hos allmänheten. Kampanjen har medfört att vi har gjort mer tillsyn i prioriterade områden.

Vi har medverkat i en länsstyrelsegemensam arbetsgrupp som har tagit fram handläggarstöd för strandskyddstillsyn och tillsynsvägledning. Arbetet har lett till mer underlag och vägledning för länsstyrelser och kommuner.

Vi har utökat tillsynsvägledningen i vårt län genom informationsutskick, uppföljning av kommunal strandskyddstillsyn och sju kommunbesök. Insatserna har lett till bättre kontakt med kommunhandläggare, mer vägledning och uppmärksamhet på kommuners brister i tillsynen. Vi har följt upp kommunernas strandskyddstillsyn genom en skriftlig enkät. Sju av dessa kommuner har vi granskat noggrannare med besök. En av dessa kommuner har vi kommunicerat ett förslag till föreläggande enligt 26:8 MB.

Regleringsbrevsuppdrag 1A8 Föreorenade områden

Länsstyrelsen har arbetat för att öka åtgärdstakten genom att få fler prioriterade objekt undersökta och åtgärdade. 30 objekt har hanterats i utrednings- eller åtgärdsskeden med kommun eller SGU (Sveriges geologiska undersökning) som huvudman. Länsstyrelsen har haft en stödjande roll så att objekten drivs vidare till nästa fas med fokus på att komma till åtgärder.

Länsstyrelsen deltar i den nationella bidragssamordningsgruppen och har medverkat vid bland annat framtagande av vägledning för bidrags/statsstödshantering.

För att sprida goda exempel har vi genomfört ett webinarium om strategiskt arbete med föreorenade områden där bland annat bidragsmöjligheter för utredningar och åtgärder och exempel från länet togs upp. En digital informationsträff om bidragsansökningar för undersökningar har även genomförts.

Regleringsbrevsuppdrag 1B2 Miljökvalitetsnormer luftkvalitet

Göteborgsregionens första åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid fastställdes 2006. Tyvärr fick inte åtgärderna tillräckligt stor effekt och halterna var fortsatt höga på trafikerade vägar. Ett reviderat åtgärdsprogram togs fram och fastställdes i juni 2018.

I dagsläget har flera åtgärder påbörjats, medan andra fortfarande är i utredningsskedet. Några större åtgärder som bedömts nödvändiga för att klara normen har dock inte genomförts, däribland utökning av kommunernas miljözoner för lätta och tunga fordon samt åtgärder för att minska trafikmängder på det statliga vägnätet. Ansvar för dessa åtgärder ligger på kommunerna respektive regionen, vilket de ännu inte tagit.

Positivt är att Västtrafik, som ägs av VGR, kommer att utöka antalet elbussar från 210 till 430 under 2022–2023.

Miljö kvalitetsnormen klarades i Göteborg och Mölndal 2020 och 2021. Om de positiva resultaten främst är en effekt av restriktioner under pandemin eller om utsläppen från trafiken minskat mer bestående får mätresultaten för de kommande åren visa. Men Länsstyrelsen gör bedömningen att det är angeläget att skynda på arbetet med åtgärderna. Om inte miljö kvalitetsnormen kan klaras under åren 2022–2023 behöver åtgärdsprogrammet revideras under år 2024.

Regleringsbrevsuppdrag 1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m. (exklusive delar av vilt- och rovdjursförvaltningen)

Länsstyrelsen har prövat fyra ansökningar om tillstånd till handel med hotade arter och tre ansökningar om tillstånd till preparering. Länsstyrelsens arbete har lett till fem åtalsanmälningar och ett beslut om miljö sanktionsavgift. Tolv tillsynsbesök har utförts, varav sju hos återkommande objekt. Ett informationsutskick har gjorts till samtliga handels- och prepareringsverksamheter. Målsättningen i avdelningens tillsynsplan är minst fem tillsynsbesök hos återkommande objekt. Resultatet med sju utförda besök bedöms som gott.

Länsstyrelsen har haft löpande arbete utifrån friluftsmålen med särskild temadag om tillgänglighet för att förbättra förutsättningarna för naturvistelse oavsett funktionshinder. Vi har kommunicerat friluftslivsfrågor vid möten med regionala friluftsrådet och via nyhetsbrev samt vid en tankesmedja, med temat hållbarhet. Vi har utvecklat samarbetet internt och externt i syfte att underlätta miljö vänligare resande till naturen och till de mest besöksintressanta naturreservaten.

Vi har inom området invasiva främmande arter utfört rådgivning och informationsinsatser till kommuner, verksamhetsutövare, fastighetsägare och allmänhet. Vi har med hjälp av projektmedel inventerat invasiva främmande arter i cirka 55 naturreservat, och gjort riktade inventeringar i vissa land- och vattenområden. 73 kända lokaler med arten gul skunkkalla har kartlagts. Vi har utfört åtgärder i ett tjugotal naturreservat, och ytterligare åtgärder i områden med höga naturvärden.

Länsstyrelsen har beviljat cirka 13,3 mnkr i LONA-bidrag till 45 nya projekt i 22 kommuner, för att stimulera lokala naturvårdsåtgärder, pollineringsåtgärder samt bidra till ökad våtmarksyta. Vi har marknadsfört LONA både muntligt och skriftligt, granskat redovisningar, fortsatt utveckla länsstyrelsegemensamma beslutsmallar samt besökt utvalda projekt. Projekten bidrar till att nå miljö kvalitetsmålen och att stärka naturvårdsdialogen mellan Länsstyrelsen och kommunerna.

Inom det tätortsnära programmet har två nya naturreservat bildats och ett område har reviderats och fått ett starkare skydd.

Totalt har åtta nya naturreservat (varav ett kommunalt) bildats och ytterligare sju revideringar har beslutats. Fyra naturvårdsavtal har tecknats. Arbetet med att minska ärendebalansen har fortgått. Åtta av årets tolv beslutade reservatsärenden var fem år eller äldre.

Vi har löst in mark (främst skog) för 57 procent av de tilldelade markåtkomstmedlen.

Arbetet med att komplettera det nationella ramverket med uppgifter från Västerhavet har påbörjats. Vi har samordnat de marina inventeringarna för Västerhavet.

Det fyraåriga Interreg Europe projektet BIOGOV i Valleområdet avslutades i maj. Projektet syftade till att utveckla en modell för samverkan kring natur- och kulturvärden mellan ett stort antal aktörer i Valleområdet

för vattenkraften aviserades i december 2022 och trädde i kraft den 30 januari 2023. Det är regeringen som beslutat om denna paus genom att ändra i bilagan till Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter, varvid senaste datum för ansökan om prövning för moderna miljövillkor sköts upp ett år för alla ej påbörjade prövningar. De prövningar som skulle lämnats in senast 1 februari 2023 får därmed nytt sista datum den 1 februari 2024. Det är i dagsläget oklart vad som ska göras under pausen, men vi arbetar på fortsatt med pågående prövningar, samråd och normsättning samtidigt som vi håller oss beredda för eventuella nya uppdrag från regeringen som ska utföras under pausen.

Vi tagit många nya initiativ i våra tillsynskampanjer och särskilda insatser inom strandskydd, biotopskydd och invasiva främmande arter som också är de tillsynsområden som är prioriterade i den nationella tillsynsstrategin. Vi bedömer resultatet som utmärkt.

Vi bedömer att vi har ett utmärkt resultat i tillsynsvägledning i och med att vi haft kontakt och kunnat vägleda och följa upp alla länets kommuner samt startat regelbundna informationsutskick.

Miljömålsarbetet uppnår inte önskvärda resultat och detta kan till största delen hänföras till brist på centrala styrmedel och begränsade möjligheter för Länsstyrelsen att via sin främjandeverksamhet få genomslag för behövliga åtgärder i tillräcklig grad. Vi drar slutsatsen att det saknas både lagstiftning och resurser för att nå målen. När man bygger tas det inte hänsyn till målnivåerna i tex målet ”Frisk Luft” och man tar inte höjd för miljö kvalitetsnormerna för luft. Det räcker inte med frivillighet, vi behöver öka mängden skyddad natur, och lagstiftningen gällande tex frisk luft är inte tillräckligt stränga. Inom klimat bidrar utsläppshandeln inte till att minska utsläppen från de större industrierna i tillräckligt snabb takt för att nå ”Klimatmålet”. För naturtypsmålen som ”Levande sjöar” och ”Myllrande våtmarker” avsätts inte tillräckliga anslag för naturrestaurering.

Spridningen av nya och etablerade invasiva främmande arter i länet fortsätter. Åtgärder görs mot flera arter i skyddade områden som Länsstyrelsen och Västkuststiftelsen förvaltar. Här bedöms resultatet som gott men med utvecklingsbehov. Detta främst på grund av en fortsatt införsel från omkringliggande områden. För vissa arter saknas också metoder för effektiva åtgärder. I länet i stort bedöms läget som otillfredsställande.

Arbetet med de tätortsnära objekten har resulterat i att 1101 hektar värdefull natur skyddats, vilket gynnar friluftslivet i Göteborgsregionen och den biologiska mångfalden.

Totalt har 2374 hektar värdefull natur skyddats (varav 1162 hektar produktiv skogsmark, 271 hektar sötvatten, 1150 hektar myr och 304 hektar övrig mark) av betydande värde för allmänhetens friluftsliv och biologisk mångfald i länet. Sammanfattningsvis bedöms resultatet som gott för arbetet med naturskydd.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
16§ Delegation för rennäringsfrågor	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1C2 Omarrondering i Dalarna, Värmland och Västra Götaland	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Besluta om och kontrollera jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd och stöd inom Landsbygdsprogrammet.
- Kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet besluta olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd och arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin.
- Erbjuder kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ansvara för ängs- och betesmarksinventering.
- Ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- Ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Ansvara för handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för livsmedelskedjan:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för fiskepolitiken är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	116,4	109,7	104,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	83,6	75,2	70,4
Antal årsarbetskrafter män	32,8	34,4	34,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	44 262	41 188	42 257
Antal beslutade ärenden	52 169	42 643	47 163
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	231	3 766	6 451
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	130 732	112 617	109 415
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	2 496	1 913	1 977

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

En kraftig minskning av ej beslutade ärenden äldre än två år är en effekt av en stor satsning under 2022 på att avsluta ärenden där vi exempelvis tagit beslut om avslag och avvisning och som vi tidigare inte har hanterat. Denna satsning syns också i ett stort antal ökade beslut under 2022 jämfört med 2021. I den ökningen ryms även beslut om krisstöd till yrkesfisket och lantbruket som vi har handlagt under 2022. Handläggningen av krisstöden är också en förklaring till de ökade kostnader under 2022 jämfört med tidigare år.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2022	År 2021	År 2020
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%)	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	30 % till 2030	*	27	27
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾	70 000	65 902	65 167	65 144

* Det saknas färdig statistik för 2022 när det gäller ekologiskt brukad mark.

1) Jordbruksverkets statistikdatabas.

Regleringsbrevsuppdrag 1A2 Regionalt livsmedelsarbete

Länsstyrelsen har tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR) tagit fram en ”Agenda för omställning till hållbara livsmedelssystem”. Det tidigare styrdokumentet vi arbetade utifrån hänvisade till VGRs Program för livsmedel och gröna näringar som blivit inaktuellt i samband med den nya Regionala utvecklingsstrategin 2021–2030. Vi har gjort en omstart och utökning av projektet Mer lokal mat i offentliga kök och kommer nu

utöver producenter arbeta mer med förädlingsföretag för att utveckla och testa fram produkter som passar för offentliga kök.

Inom djurskyddsverksamheten har Länsstyrelsen också fokuserat tydligare på livsmedelsproducerande djur i de prioriteringar som behöver göras vilket stärker våra kontroller av livsmedelskedjan. Verksamheten har också till uppgift att arbeta med hur den driver det regionala livsmedelsstrategiarbetet i samverkan. Vi har arbetat med frågan främst genom samverkan med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) samt branschorganisationer inom slakt och mejeribranschen. Samverkan sker numera regelbundet och planerat och syftar till att dela lägesbilder samt när så är möjligt, utifrån vår statliga tjänstemannaroll, arbeta fram gemensamma riktade kommunikationsinsatser. Arbetet drivs och planeras av Länsstyrelsen. Samverkan inom djurskyddsområdet med andra län sker främst genom det nationella 28-nätverket.

Livsmedelsfrågan har blivit en större del av arbetet med det civila försvaret och livsmedelskunniga medarbetare involveras mer i det arbetet.

Genom utbildningsinsatser och arbete med vårt strategiska mål ”Hela länet har kraft att verka och utvecklas” där en hållbar regional livsmedelskedja är ett viktigt delmål, arbetar Länsstyrelsen med att stärka kunskapen om livsmedelsproduktionsaspekterna i alla våra beslut.

Regleringsbrevsuppdrag 1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd

Prioriteringar inom landsbygdsstöden

De svängningar i tillförseln av medel till företags- och projektstöd som har präglat tidigare år har gjort att balanser har byggts upp och det har krävt prioriteringar. Detta har gjort att framför allt företag har fått vänta längre än önskvärt på beslut om rätt till stöd. Hanteringen av krisstöd till yrkesfiskare har också krävt resurser och varit högt prioriterat. Även ansökan om utbetalning har varit högprioriterat.

Vi har arbetat efter vår nya process för stöd till våtmarker med intresseanmälan med efterföljande besök och bedömning samt förhandsbesked inför ansökan om stöd till våtmark. Målet har varit att detta ska ge mer kompletta och kvalitativa ansökningar och därmed snabbare handläggning, beslut och utbetalning och även mer träffsäkra projekt.

Inom företagsstöden har vi jobbat med en ankomsthäntering som innebär att vi snabbare kan fatta beslut i icke kompletta ärenden och därmed ge sökande svar och samtidigt effektivisera verksamheten. Vi har också arbetat i parallella arbetslag för att korta handläggningstiderna och minska balanserna.

För att säkerställa kvalitet i handläggningen har vi använt oss av såväl registreringskontroller som handläggningskontroller. Vi har haft ett flertal utbildningstillfällen kring exempelvis klarspråk, förvaltningsrätt och beslut samt ärendehantering för att öka kunskap och kvalitet.

Utöver ordinarie arbete kring stöden har Länsstyrelsen ställt till förfogande minst 1600 timmar till de olika arbetsgrupper som Jordbruksverket har initierat inför arbetet med ny strategisk plan. Det arbetet har inneburit att vi tidigt har varit med och skapat bättre förutsättningar inför nästa programperiod genom arbete med exempelvis rutiner, mallar, IT-lösningar för ansökan och handläggning.

Jordbrukarstöden

Länsstyrelsen har haft stort fokus på att avsluta alla gamla ärenden tillhörande innevarande Landsbygdsprogramperiod. Med gemensamma prioriteringar har vi både betalat ut gamla stödpengar till lantbruket och löpande hanterat uppkomna återkrav. Parallellt med detta har Länsstyrelsen fullföljt alla årets utbetalningsmål och samtidigt framgångsrikt organiserat ett omfattande arbete med att betala ut det av regeringen beslutade krisstödet till både animalieproduktion och fiskeföretag. Det innebär att vi när

införandet av den nya strategiska planen startar i januari 2023 fullt ut kan fokusera på nya stödansökningar och inte längre dras med balanser som drabbar lantbruksföretagen i form av sena eller uteblivna utbetalningar.

Regleringsbrevsuppdrag 1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet

Landsbygdsprogrammet

Länsstyrelsen har handlagt, kontrollerat och beslutat om utbetalning av jordbrukarstöd i enlighet med de mål som sätts för vår verksamhet av Jordbruksverket varje år. Till första delutbetalningstillfället i miljöstöden beslutade Länsstyrelsen om utbetalning i 91,2 procent av det totala antalet ärenden som väntade på utbetalning (målet är 85 procent). Länsstyrelsen arbetar parallellt med fokus på att betala ut så mycket av pengarna som möjligt vid första delutbetalningstillfället. Detta för att möta lantbrukets behov av ekonomisk stabilitet för att kunna leverera livskraftig livsmedelsproduktion. I möjligaste mån handlägger vi därför klart stora gårdar först vilket medfört att Länsstyrelsen vid första delutbetalningstillfället kunde besluta om utbetalning av drygt 99,5 procent av de pengar som ska ut i delutbetalning under hösten. Vid första direktstödsutbetalningen kunde vi besluta om utbetalning i 92 procent av de ärenden som ska erhålla stöd (målet är 95 procent) Vid december månads slut hade vi beslutat om slututbetalning i 96,6 procent av ärendena. För miljöstöden nådde vi per den 28 november 92,1 procent (målet är 90 procent av totala antalet ärenden klara för utbetalning per den 31 december 2022).

Länsstyrelsen har också genomfört ett omfattande arbete med handläggning av krisstöd till animalieproducenter och fiskeföretag. När det arbetet summerats har 2545 ansökningar från animalieföretag handlagts, varav ansökningar beviljats stöd om ett belopp som uppgår till 287 mnkr. Samtidigt har 594 ansökningar från fiskeföretag handlagts, varav 334 ansökningar beviljats stöd om ett belopp som uppgår till 26,6 mnkr.

Vid årets slut hade vi fattat beslut om 98 procent av budgeten till projektstöd, 91 procent av budgeten till företagsstöd och 81 procent av budgeten till miljöinvesteringarna.

Vi har betalat ut 75 procent av budgeten till projektstöd, 77 procent av budgeten till bredbandsinvesteringar, 67 procent av budgeten till företagsstöd och 51 procent av budgeten till miljöinvesteringar.

Genom ”Startstöd” har vi stöttat 33 unga lantbrukare, när de har startat upp eller tagit över en verksamhet inom primärproduktion, genom beslut om stöd på 250 tkr per person. Sammanlagt under programperioden har vi stöttat 153 unga lantbrukare på detta sätt.

Vi har fattat beslut om stöd till sammanlagt 12 ansökningar på totalt 47 ha våtmarker.

Inom bredbandsstödet har vi givit stöd till 130 lokala fiberföreningar och 34 marknadsaktörer sammanlagt under programperioden. Dessa projekt förväntas nå 36 139 hushåll med 18 676 kr i genomsnittligt stöd per hushåll och ge sammanlagt 1 337 mil fiber.

Under programperioden har vi klarat målet med en maximal handläggningstid på 180 dagar för ansökan om stöd i 26 procent av ärendena inom företagsstöd, 39 procent av ärendena inom projektstöd och 48 procent av ärendena inom miljöinvesteringarna. Vi har klarat målet med en maximal handläggningstid på 120 dagar för ansökan om utbetalning i 94 procent av ärendena inom företagsstöd, 73 procent av ärendena inom projektstöd och 69 procent av ärendena inom miljöinvesteringarna. Efter en problematisk start av programmet har vi arbetat för att beta av balanser och förbättra handläggningstiderna.

Länsstyrelsen deltar aktivt i förberedelserna inför den nya programperioden. Vi har beslutat att vi ska prioritera att delta brett och bidra med kunskap som vi ser kan leda till ett bra införande och en effektiv hantering av stöden framöver.

Havs- och fiskeriprogrammet

Inom Havs- och fiskeriprogrammet har vi under programperioden fattat beslut om 118 mnkr i stöd, vilket inkluderar Övrigt offentligt stöd (ÖOS). Vi har även handlagt utbetalningar fram till beslutsförslag. Under programperioden har vi klarat målet med en maximal handläggningstid på 180 dagar för ansökan om stöd i 32 procent av ärendena. Vi har klarat målet med en maximal handläggningstid på 120 dagar för ansökan om utbetalning i 40 procent av ärendena.

Vi har fortsatt förberedelserna inför koncentrationen av handläggningen av fisket för att få en bra start på nästa programperiod och hanteringen av flera läns ansökningar i tillägg till våra egna.

Regleringsbrevsuppdrag 1A11. Länsstyrelserna ska redovisa hur de medverkat i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2023–2027 med fokus på en målsättning om ett effektivt genomförande av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken

Länsstyrelserna har på olika nivåer medverkat i arbetet med EU:s gemensamma jordbrukspolitik för 2023 – 2027. På chefsnivå har länsstyrelserna medverkat i den strategiska beredningen på Jordbruksverket genom två landsbygdsdirektörer och länsstyrelsernas reformledare. Vidare har sju medarbetare från länsstyrelserna arbetat inom de tvärfunktionella grupperna i Jordbruksverkets reformarbete. Till det har ytterligare 36 medarbetare medverkat i olika arbetsgrupper eller uppdrag.

Länsstyrelsens medarbetare i tvärfunktionella grupper, arbetsgrupper och uppdrag är verksamhetsexperter som bidragit med kunskap om genomförandet av dagens jordbrukspolitik för att på så sätt hjälpa till att utveckla arbetssätt och metoder för ett effektivt genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023 – 2027.

På årets lantbruksmessa på Elmia i Jönköping hade Jordbruksverket och länsstyrelserna en gemensam monter för att möta lantbrukare och andra stödsökande tillsammans inför införandet av den nya politiken.

Länsstyrelserna har även deltagit i Jordbruksverkets arbete med att skapa ett effektivare målstyrningssystem för den strategiska planen. Länsstyrelserna har ingått i både styrgruppen och i flera arbetsgrupper under framtagandet. Under slutet av året har länsstyrelserna gjort ett eget arbete för att bemanna upp med kompetens på olika nivåer inom den nya målstyrningsprocessen.

För att skapa samsyn och förbereda alla länsstyrelserna på den gemensamma jordbrukspolitiken 2023 – 2027 har den återkommit regelbundet på länsstyrelsens nätverksträffar för landsbygdsdirektörer. Nätverket har arbetat för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för länsstyrelserna inför införandet. Det gemensamma arbetet skapar även förutsättningar för bra service till lantbrukarna inför 2023.

Regleringsbrevsuppdrag 1C2 Omarrondering Västra Götaland

Länsstyrelsen har under 2022 inte aktivt bedrivit verksamhet inom de för länet aktuella omarronderingsområdena. Merparten av Västra Götalands omarronderingsområden kommer att upphöra i och med att den nya jordförvärvsförordningen som ska träda i kraft under 2023.

Arbetet med avveckling av omarronderingsområdena har pågått under 2020 och 2021.

För kvarvarande omarronderingsområden pågår bevakning på de försäljningar som sker i områdena. Detta för att bevaka att eventuella intressenter kan få företräde till förvärv av aktuella fastigheter. Målet är att

verka för en förbättrad ägo struktur och fastighetsbildning i dessa omarronderingsområden. Några försäljningar av jordfondsfastigheter har inte skett och några medel har inte äskats för verksamheten.

3§ p11 Fiske

Ett flertal projekt har beviljats fiskevårdsbidrag till fiskevårdande åtgärder. Olika bidragsformer har samordnats för att uppnå större miljönytta. De beviljade projekten syftar främst till att restaurera och bevara länets olika bestånd av fisk och flodkräfta. Till stor del har åtgärderna genomförts i de stora sjöarna Vänern och Vättern. Flera projekt gynnar arter som ingår i den nationella satsningen på åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper.

Kalkning har skett i länet med cirka 14 500 ton på 695 målområden. Kalkningen är till för att skydda ekosystemen från försurningseffekter. Arter med särskilt bevarandevärde är bland annat flodpärlmussla, flodkräfta samt lax och havsöring. I år kalkades det utan några större nedskärningar i kalkgivorna. Vi har gjort biologiska och kemiska undersökningar för att följa upp kalkningen; 41 lokaler har elfiskats, på 29 lokaler har det tagits bottenfaunaprov och det tagits 1 954 vattenkemiprover.

Länsstyrelsen har handlagt cirka 265 förordnanden för fisketillsynspersoner och godkänt 24 fisketillsynsutbildningar. Tillsyn på land och till sjöss har skett i Vänern och längs Skagerrakkusten vid 91 tillfällen och över 800 kontroller har utförts. Vi har genomfört samverkan under tillsyn tillsammans med Länsstyrelsen Jönköping och Kustbevakningen. Fisketillsynen har även varit behjälplig vid tillsyn av vattenbruk vid ett flertal tillfällen. För att ha en klar samsyn på fisketillsyn för länsstyrelserna runt Vänern har översiktsplanen för fisketillsyn i Vänern uppdaterats.

Länsstyrelsen har uppdaterat både tryckt och digitalt informationsmaterial om fiskeregler. Verksamheten avslutas först vid årsskiftet och redovisas i sin helhet till Havs och Vattenmyndigheten samt Näringsdepartementet senast 1 februari 2023.

Regleringsbrevsuppdrag 1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap

Länsstyrelsen har utbetalat 700 tkr till 18 yrkesfiskare. Medlen har fördelats ut genom en viktning av andelen av total bruttoinfiskning inom salskadad fisk samt frekvens av skadade redskap. Den totala bruttoinfiskningen i det salskadade fisket var 6,3 mnkr och det rapporterades 3 536 skadade redskap. Majoriteten av det skadade fisket utgörs av läppfiskfiske.

4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas

Länsstyrelsens tillsyn innefattar bevakning av taxerade lantbruksenheter som ägs av dödsbon. Ett sådant innehav måste avvecklas inom fyra år efter att ägaren avlidit. Vi skickar ut informationsbrev, påminnelser, förelägganden och vitesförelägganden enligt fastställda tidsgränser. Merparten av de dödsboägda lantbruksfastigheterna har avvecklat sitt innehav av lantbruksfastigheter inom föreskriven tid och avskrivs. Vi ger även viss rådgivning men hänvisar företrädesvis till externa aktörer som kan hjälpa till med det praktiska genomförandet av ett avvecklingsförfarande.

Länsstyrelsen har i år fått in 466 bouppteckningar från Skatteverket där dödsbon står som innehavare av lantbruksfastigheter. Fem dödsbon har förelagts om avveckling av lantbruksfastighet. Utav dessa har två förelagts med vite.

4§ p3 I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken

Fiskeutredningsgruppen (FUG) har stöttat flera länsstyrelser i frågor som rör kommande omprövningar. Stöttningen har exempelvis skett genom populationsmodelleringar och utredningar av referensförhållanden vid vattenkraftanläggningar, men också genom rådgivning om fiskvägslösningar.

Vidare har FUG arrangerat ett öppet nationellt temamöte om kompensationutsättningar riktat till verksamhetsutövare och fiskodlingar. Dessutom har FUG anordnat ett Länsstyrelsegemensamt seminarium om kompensationutsättningar.

I tillägg har FUG tagit fram en driftstrategi för Torps kraftverk med syfte att minska åldödligheten vid kraftverket. Det planerade stödet inom allmänt fiskeintresse har levererats.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att arbetet kring de areella näringarna utförs med stort fokus på att vi gör rätt åtgärder i rätt tid och att vi levererar ett utmärkt resultat. Det grundar sig i att måluppfyllelsen för regleringsbrevsuppdragen generellt är mycket god och att vi bland annat för EU-stöden kan se att detta är en del av en längre positiv trend.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
1B4 Webbplatsen informationsverige.se	Regleringsbrev
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Regleringsbrev
3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev
3C7 Länsstrategier för jämställdhet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.
- Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

- Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för integrationspolitiken är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet och verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Verksamhetens resultat

Bedömningsgrunder

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2022	År 2021	År 2020
Antal årsarbetskrafter totalt	41,5	42,9	40,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	29,2	30,5	28,2
Antal årsarbetskrafter män	12,3	12,4	11,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	358	305	286
Antal beslutade ärenden	273	208	251
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	12	25	44
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	59 739	53 111	51 387
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	25 001	26 034	28 313

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Regional implementering av den nationella folkhälsopolitiken

Länsstyrelsen har enligt länsstyrelseinstruktionen 3§ p12 flera uppdrag inom folkhälsa. Vi har fått ett nytt regeringsuppdrag att stödja den regionala implementeringen av den nationella folkhälsopolitiken.

Länsstyrelsen arbetar även med folkhälsa genom att bland annat samordna länets förebyggande arbete inom alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel (ANDTS) och genom tillsyn.

Länsstyrelsen har påbörjat arbetet med att kartlägga vilka aktörer som finns och hur folkhälsoarbetet bedrivs i Västra Götaland. Genom vårt strategiska mål ”Hela länet har kraft att verka och utvecklas” har ett arbete på börjats för att stärka folkhälsan som en del i det arbetet. Folkhälsan skiljer sig i länet och kontakter med regionen inom livsmedelsområde för att ta fram en gemensam agenda. Inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin och arbetet med den finns det utvecklingspotential.

Insatser och stöd till kommuner

Länsstyrelsen har anordnat ett kunskapshöjande seminarium för att belysa skillnader i nikotinanvändning mellan olika grupper. Seminariet lyfte bland annat kön, födelseland, ålder och utbildningsnivå som bakgrundsvariabler. Insatsen är en ny satsning med fokus på socioekonomiska faktorer som bakgrund till användning av nikotinprodukter och hur det skiljer sig mellan olika grupper i länet. Syftet var att belysa skillnader och ge stöd i det förebyggande arbetet till kommuner och regionen

Länsstyrelsens uppdrag Mäns våld mot kvinnor, Föräldraskapsstöd och Integration genomförde en gemensam kunskapshöjande insats som riktade sig främst till yrkesverksamma inom familjecentraler. Insatsen har stärkt samverkan mellan yrkesgrupper samt arbetet med att jobba hälsofrämjande, tidigt förebyggande och stödande. Ungefär 360 personer från 45 av 49 kommuner deltog under utvecklingsdagen.

Regleringsbrevsuppdrag 1A12, Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Regleringsbrevsuppdraget handlar om att redovisa hur Sveriges rättsliga åtaganden om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering belysts, analyserats och beaktas inom respektive myndighets ansvarsområden. Det handlar också om hur Länsstyrelsen samarbetat med andra myndigheter och vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunerna i dessa frågor.

Länsstyrelsen har genomfört en kartläggning som analyserar mänskliga rättigheter och demokrati i länet utifrån tre spår: strukturella förutsättningar, pågående processer och läget i länet. Kartläggningen visar att det pågår mycket arbete för mänskliga rättigheter och demokrati i länets kommuner som adresserar de problembilder som finns. Den slutliga rapporten utifrån kartläggningen färdigställs under första kvartalet 2023.

I kartläggningen framgår det att de strukturella förutsättningarna i länets kommuner varierar. En del av kommunerna har strategiska planer för att arbeta med mänskliga rättigheter och alla kommuner har genomfört lyckade riktade insatser till vissa grupper som kan vara särskilt svåra att nå. Den statistiska redogörelsen visar tydligt på ojämlika förutsättningar för länets befolkning, i synnerhet i relation till födelseregion. Den data som använts visar att länets befolkning som är född utanför Sverige har svårare att få sina rättigheter tillgodosedda inom arbete, utbildning, bostad och politisk delaktighet i jämförelse med befolkningen som är född i Sverige.

Regional samverkan – delaktighet och inflytande

Arbetet med mänskliga rättigheter har genom demokratiuppdraget förstärkt helhetssynen i länsstyrelsernas verksamhet och skapat en strategisk bottenplatta för arbetet. Uppdraget har en tydlig utgångspunkt i demokratiuppdraget, vilket sedan undertecknande av en demokratideklaration skapat strategiska allianser på regional och lokal nivå. För att stärka en regional helhetssyn samt samverka och utbyta av erfarenheter i barnrättsarbetet har Länsstyrelsen fortsatt en strategisk samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR). I år har Länsstyrelsen även samverkat med Skaraborgs kommunalförbund, med fokus på att stärka det delregionala barnrättsarbetet inom delregionen.

Länsstyrelsen har fortsatt en strategisk samverkan med VGR genom regionens samråd för nationella minoriteter. Samrådet har utvärderats inför en ny mandatperiod. Samrådet uppskattar att regionen och Länsstyrelsen samråder och blir ”en väg in” där både den statliga och regionala nivån finns representerade. Ett tydligt medskick från samrådet är behovet av kontinuitet och att det sker en överlämning i händelse av att förtroendevalda byts ut. Denna modell för samråd har inspirerat andra länsstyrelser och vi har bjudits in att dela sina erfarenheter nationellt samt deltagit i en kartläggning på initiativ av Länsstyrelsen i Skåne.

Vi har fortsatt en strategisk samverkan inom ramen för Västsverige mot rasism, ett nätverk mellan Länsstyrelsen, VGR och Göteborgs stad. Samarbetet bidrar till ett systematiskt arbete för att garantera att vi respekterar, skyddar och främjar mänskliga rättigheter, demokrati och hållbarhet genom att motverka rasism och diskriminering i Västra Götaland.

Insatser och stöd till kommuner

- En kunskapshöjande satsning som riktar sig till skolläda och rektorerna med fokus på att motverka diskriminering i skolan har initierats av Skaraborgs kommunalförbund. Satsningen är en del av Kraftsamling Fullföljda studier och arbetet med implementeringen av barnkonventionen samt arbetet med att stärka barn och ungas rätt till delaktighet och inflytande kopplat till barnets rätt till utbildning, icke-diskriminering och hälsa.
- Kommunerna i länet har genomfört workshops med fokus på prövning av barnets bästa. Folkhälsostateger och socialsekreterare i över hälften av kommunerna i länet har genomfört en workshop. Efter genomförd workshop har kommunerna fått stöd genom tillgång till Länsstyrelsens metodstöd samt ett erbjudande om fortsatt processledning.
- Länsstyrelsen har arbetat uppsökande för att nå unga nationella minoriteter vid sidan av de formella samrådsformerna där kontakterna fördjupats och utvecklats. En viktig ingång är ungdomsinitiativet KESKI - en digital språkplattform för unga med sverigefinsk bakgrund. Syftet med plattformen är att främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur samt skydda och främja minoritetsspråken. Länsstyrelsen ingår i en referensgrupp till projektet tillsammans med Västra Götalandsregionen och Trollhättans stad. Länsstyrelsens stöd har ett fokus på att inkludera fler unga nationella minoriteter i utvecklingsarbetet.
- Vi har påbörjat ett arbete med att involvera det civilsamhället som en viktig samverkansaktör när det gäller lägesbilsarbete. Civilsamhället har en viktig kunskap om olika målgruppers särskilda behov och villkor och har ofta en aktuell information som myndigheterna saknar. De åtnjuter ett högt förtroende bland sina målgrupper och utgör en viktig kanal för totalförsvarsmyndigheter att nå ut med budskap. Vi har skrivit in civilsamhället som en samverkansaktör i vår beredskapsplan.
- Länsstyrelsen har arbetat med enskilt processtöd till kommuner inom samrådsformer för kommunala funktionshindersråd. I arbetet delar Länsstyrelsen metoder för att komplettera råden med aktiv involvering av barn och unga med funktionsnedsättning.
- Länsstyrelsen har genomfört två informationsträffar om minoritetslagen för kommunerna i länet. Syftet med träffarna är en möjlighet att utbyta exempel, dela kontaktytor och för oss att få återkoppling avseende behov av regionalt stöd. Ett resultat av informationsträffarna är ett flertal bilaterala kommundialoger där Länsstyrelsen bjudits in att stötta en enskild kommun.

Regleringsbrevsuppdrag 3C7, Länsstrategier för jämställdhet

Länsstyrelsens utåtriktade arbete innebär samverkan på nationell, regional och lokal nivå och stöd till aktörer i form av kunskapshöjande insatser, nätverk, process- och metodstöd, samt framtagande av material och statistik.

Uppföljning av den länsövergripande strategin Jämställt Västra Götaland 2019–2022

Länsstyrelsen har genomfört en uppföljning av den länsövergripande strategin för jämställdhetsintegrering.

Uppföljningen visade bland annat följande:

- Behovet av stöd från Länsstyrelsen varierar; myndigheter och större kommuner har generellt mer resurser att själva tillgodose sina behov av till exempel material, underlag, utbildning och statistik, medan mindre kommuner uttrycker ett större behov av stöd.
- Strategin har använts vid framtagande av kommunövergripande strategier för jämställdhet, eller som stöd i det egna arbetet. I flera fall används strategin som en kunskapsbank för att inhämta information om jämställdhet i Västra Götaland.

- I flera verksamheter saknas en systematik och hållbara strukturer i arbetet med jämställdhetsintegrering. Utan engagerade chefer eller politiker finns en risk att arbetet prioriteras ned.
- Fler aktörer i länet arbetar med bredare satsningar på social hållbarhet eller rättighetsarbete. Vi gör bedömningen att detta kan ses som ett hinder för jämställdhetsarbetet i stort, eftersom jämställdhet snarare kan komma att betraktas som ett perspektiv och inte ett eget mål. Risken är också att arbetet med jämställdhetsintegrering försvinner i ett bredare arbete med social hållbarhet.
- Aktörerna är positiva till anslutningsförfarandet med avsiktsförklaringar vilket underlättar förankring i den egna organisationen.

Uppföljningens resultat ska ligga till grund för framtagande av kommande länsövergripande strategi för jämställdhetsintegrering.

Uppföljning av utvecklingen av jämställdhet i länet

Utgångspunkten har varit de mål, prioriteringar och utmaningar som finns i Jämställt Västra Götaland 2019–2022. Uppföljningen visar bland annat följande:

- Utvecklingen av flera av de prioriteringar och utmaningar som lyfts i Jämställt Västra Götaland har påverkats av pandemin. Exempelvis har både antalet sjukskrivna kvinnor och män ökat under perioden, samtidigt som andelen kvinnor i relation till andelen män har minskat. Under perioden har även antalet som drabbas av arbetsrelaterade sjukdomar ökat i länet, framför allt för kvinnor.
- Utbildningssektorn och arbetsmarknaden i länet är fortsatt könssegregerad. En mycket större andel kvinnor tar examen på eftergymnasiala utbildningar än män. Med andra ord består utbildningsgapet.
- Mäns uttag av tillfällig föräldrapenning (VAB) har ökat mellan åren 2019 och 2021, samtidigt som mäns utbetalda föräldrapenningdagar har minskat.

Jämställdhetsintegrering i myndigheter

Länsstyrelserna ska, utifrån inriktningen i Jämställdhetsmyndighetens uppdrag om att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter, stödja myndigheters verksamhet med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå.

Länsstyrelsen har genomfört en behovsinventering i syfte att

- identifiera myndigheters, universitet och högskolors behov av stöd och förutsättningar på regional och lokal nivå
- sprida information om Länsstyrelsens roll och
- stärka relationerna och öka samverkan.

Ett resultat är att vi har fått flera nya kontakter till vårt nätverk, och idag ingår 15 myndigheter och lärosäten. Av inventeringen framgår att nätverksträffarna är ett bra stöd – de ger inspiration, kunskap, erfarenhetsutbyte och konkreta exempel.

Sex myndigheter och lärosäten arbetar enligt uppgift inte på regional eller lokal nivå, och har därför inget behov av stöd från Länsstyrelsen (Arbetsmiljöverket, CSN, Skatteverket, Statens skolinspektion, Trafikverket, Vetenskapsrådet). Inventeringen visar att det finns ett behov av att undersöka möjligheterna att ta fram en modell eller ett stöd för att bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering på olika nivåer i större myndigheter eller lärosäten.

Processtöd, nätverk och statistikutveckling

Länsövergripande jämställdhetsnätverk

Länsstyrelsen sammankallar ett länsövergripande jämställdhetsnätverk fyra gånger per år.

Jämställdhetsnätverket riktar sig till representanter från kommuner, region, statliga myndigheter, lärosäten och civilsamhällesorganisationer med uppdrag inom jämställdhet, mänskliga rättigheter och social hållbarhet. Syftet med nätverksträffarna är erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och strategisk samverkan. Årets träffar har handlat om våld som arbetsgivarfråga, funktionshinderspolitik, nationella minoriteter samt obetalt hem – och omsorgsarbete och våld.

Deltagarna tycker att nätverket är ett tillfälle för kunskapspåfyllnad och omvärldsbevakning, och uppskattar blandningen mellan utbildning, information och erfarenhetsutbyte.

Processtöd i våldsprevention

Uppdragen jämställdhet och Mäns våld mot kvinnor (MVK) har inlett ett nytt arbetssätt gällande processtöd med fokus på våldsprevention till länets kommuner. Vi har även deltagit i Jämställdhetsmyndighetens processtödsutbildning om våldsprevention.

Alla länets invånare ska ha samma möjligheter till ett liv fritt från våld. Mer och mindre resursstarka, samt mer och mindre befolkningsrika kommuner har dock olika förutsättningar. Länsstyrelsen behöver ta hänsyn till dessa skillnader för att främja likvärdighet i det våldsförebyggande arbetet.

En uppföljning av Länsstyrelsens stöd till våldsförebyggande arbete 2015–2021 visar att det stöd som hittills erbjudits, i form av utvecklingsmedel, pedagogiskt material och kompetenshöjande insatser, hade fördelat sig ojämnt i länet. Vissa kommuner har fått mycket stöd medan ett stort antal kommuner inte har tagit emot något stöd. Vi har erbjudit tio kommuner processtöd och Bollebygds kommun har tackat ja. Utformningen av processtödet har påbörjats och målet är att Bollebygd kan utgöra en pilotverksamhet att utgå från i det fortsatta arbetet. Syftet är att på sikt minska våldet och därmed brottsligheten i länet.

Ny statistikbok har tagits fram

Länsstyrelsen har tagit fram ”Om kvinnor och män i Västra Götaland – en statistikbok 2022”. Statistikboken fungerar som ett stöd i jämställdhetsarbetet utifrån specifika lokala och regionala förutsättningar och utmaningar. Vi tillgodoser ett behov genom att paketera könsuppdelad statistik på regional och lokal nivå, framför allt gentemot små kommuner som har svårt att ta fram statistik själva. Statistiken används bland annat i dialog med politiken i kommun och region.

Satsningar inom ramen för Jämställdhetslyftet

Jämställdhetslyftet har möjliggjort förstärkning i form av fler resurser och verksamhet som bidrar till att lösa länets utmaningar.

Länsstyrelsen har i samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR) genomfört två informationsträffar om SKR:s modellkoncept för jämställdhet. Länsstyrelsen erbjuder finansiering av deltagaravgiften.

Länsstyrelsen har deltagit som partner i Frihamnsdagarna 2022. Frihamnsdagarna är en demokratisk mötesplats som är öppen för allmänheten. En ambition med vårt deltagande har varit att skapa samtal och möten om våra viktigaste samhällsutmaningar. Ett mål är att nå ut till grupper som vi ofta kan ha svårt att nå, till exempel unga personer.

Länsstyrelsen har genom ekonomiskt stöd bidragit till att civilsamhällesorganisationer som arbetar med jämställdhetsfrågor haft möjlighet att delta med seminarier på Frihamnsdagarna. Syftet var att bidra till

arbetet med att stärka jämställdhet och de jämställdhetspolitiska målen. Vi kommer att genomföra en uppföljning med civilsamhällesorganisationerna för erfarenhetsutbyte och för att stärka samverkan.

Regleringsbrevsuppdrag 1C6, Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer

Länsstyrelsen har vid två tillfällen genomfört utbildningar på temat ”Samtal om våld”. Utbildningarna riktar sig till chefer och behandlare som i sin yrkesutövning möter våldsutövare. Utbildningarna ingår i en långsiktig satsning under minst tre år. Vi har också genomfört två webinarier och påbörjat framtagandet av två informationsfilmer på samma tema. Detta är ett nationellt samarbete mellan länsstyrelserna och syftet är även här att nå socialtjänstens chefer och personal som stöd för dem att möta det nya lagkravet på återfallsförebyggande insatser. Vi har haft särskilt fokus på att möta chefer i socialtjänsten då de bedöms som strategiskt viktiga för att kommunens insatser når målgruppen våldsutövare och blir en del i kommunernas ordinarie arbete. För att ytterligare bidra till långsiktighet och användningen av kunskapsbaserade metoder har vi initierat en effektstudie av våra utbildningsinsatser för att få bättre kunskaper om vilka metoder som verkligen fungerar. Allt arbete sker i nära samverkan med Socialstyrelsen och Nationellt centrum för kvinnofrid.

Länsstyrelseinstruktionen 3§ p14 Integration

Vårt arbete handlar i stor utsträckning om att främja en kunskapsbaserad utveckling samt att bidra till samordning och samverkan. Vi bedriver sedan många år tillbaka vårt arbete i nära samverkan med länets kommuner, statliga myndigheter, Västra Götalandsregionen, civilsamhällets organisationer och akademien.

Främja samverkan

För att främja samverkan mellan berörda aktörer arbetar vi sedan nära 15 år utifrån en samverkansstruktur som är uppdelad på regional, delregional och lokal nivå. Länsstyrelsen samordnar arbetet regionalt och delregionalt, förutom inom Göteborgsregionen där arbetet samordnas av kommunalförbundet. Länsstyrelsen driver även ett regionalt nätverk inom samhällsorientering samt nätverk med civilsamhällets organisationer. De cirka 50-tal samråd och nätverksträffar vi anordnat under 2022 har utgjort forum för erfarenhets- och kunskapsutbyte och bidragit till en bättre beredskap att ta emot asylsökande och nyanlända i länet.

Inom samverkansstrukturen följer vi löpande effekterna av Arbetsförmedlingens reformering och myndigheters digitalisering. Vi vill bidra till förståelse för olika aktörers uppdrag och förutsättningar och därigenom minska frustration och slitningar. Från och med december 2022 deltar Statens Servicecenter i vår samverkan, bland annat för att vi tillsammans ska arbeta för minskade ledtider.

Skyddsbehövande enligt massflyktdirektivet – en ny målgrupp

Länets samverkansstruktur visade sig särskilt värdefull i samband med mottagandet av skyddsbehövande enligt massflyktdirektivet. Redan 7 mars började vi tillsammans med Migrationsverket, VGR och Arbetsförmedlingen att anordna lunchmöten veckovis där kommunerna hade möjlighet att få information och ställa frågor. Inom ramen för samverkan kring massflyktdirektivet har vi även anordnat dialogträffar med civilsamhällets organisationer och skickat nyhetsbrev till kommuner och civilsamhällets organisationer. Vår interna samverkan inom myndigheten visade sig också värdefull då vi under våren snabbt skulle inventera boenden till personer som flytt från Ukraina. Sammantaget bidrog dessa insatser till ett lugn kring mottagandet utifrån massflyktdirektivet i länet.

Barn och vuxna som fått uppehållstillstånd enligt massflyktidirektivet är en ny målgrupp med andra behov och lagstadgade möjligheter till insatser, vilket i sig medfört utmaningar.

Personer med kort utbildning och långsam språkprogression

Inom ramen för vår samverkan har vi fokuserat på situationen för personer med kort utbildning och långsam språkprogression vilket lett till att vi sökt och fått nära 108 mnkr till länet från Asyl- migrations- och integrationsfonden. Målet med projektsatsningen, som VGR är huvudansvariga för, är att genom anpassade utbildningar minska arbetslösheten och öka känslan av delaktighet i samhället. Länsstyrelsen har också gjort två kartläggningar av den utbildningsplikt för nyanlända med kort utbildning som infördes 2018. Dels genom en workshop med kommunrepresentanter, dels via en forskningsstudie. Genom dessa insatser har vi ökat kunskapen om hur utbildningsplikten fungerar i länet och synliggjort nycklar till framgång. Vi har också haft ett särskilt fokus på situationen för utrikes födda kvinnor, bland annat genom vårt deltagande i det myndighetsövergripande uppdraget att ta fram en plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden.

Främja kunskapsbaserad utveckling

För att främja en kunskapsbaserad utveckling arbetar vi utifrån en bred syn på kunskap som innefattar akademisk och praktisk, men också erfarenhetsbaserad kunskap. För att ta del av kunskap och erfarenheter från nyanlända samarbetar vi bland annat med Support Group Network, som bildats av asylsökande och nyanlända. Vi har därutöver tillsammans med bland andra Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och VGR:

- Skrivit fyra kvartalsvisa lägesrapporter om migration och integration i Västra Götaland.
- Anordnat tre temadagar med fokus på länder varifrån det kommer många flyktingar: Afghanistan, Ukraina och Demokratiska Republiken Kongo.
- Anordnat informationsträffar om medel att söka utifrån "social hållbarhet" och en större konferens: Integrationsforum 2022.
- Satsat särskilt på föräldrastöd till nyanlända föräldrar, dels via olika nätverk och genomförandet av en utvecklingsdag för familjecentraler, dels vid fördelning av statsbidrag.

Vi strävar hela tiden efter att koppla den samlade kunskap och de erfarenheter vi tar del av till vårt stöd, våra insatser och våra beslut om statsbidrag. Vi strävar också hela tiden efter att tänka långsiktigt på vad som kan bidra till en hållbar integration.

Regleringsbrevsuppdrag 3B18, Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända

Den nationella bosättningsgruppen inom länsstyrelsernas integrationsnätverk har representerat länsstyrelserna i Migrationsverkets samråd kring fördelningsmodellen av länstal och bidrag till utvecklingen av modellen. En särskild arbetsgrupp bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och regioner (SKR) och länsstyrelserna har löpande haft dialog om länstal, kommunal och årsplaneringar. Länsstyrelserna har tillsammans med SKR även medverkat i Migrationsverkets samrådsprocess gällande översyn av fördelningsmodellen avseende asylsökande ensamkommande barn.

Regleringsbrevsuppdrag, 1B4, Webbplatsen Informationsverige.se

Länsstyrelsen har som uppdrag att förvalta länsstyrelsernas gemensamma webbplats Informationsverige.se. Informationsverige.se ger asylsökande och nyanlända personer information om svenska samhället på elva språk. Webbplatsen är även ett stöd och verktyg för de som arbetar med målgruppen. Informationsverige.se bidrar därmed till att stärka individens egenmakt och delaktighet i svenska samhället.

Tillförlitlig och relevant information på Informationsverige.se

För att ge individen tillförlitlig och relevant information har vi lyft fram befintlig information och tagit fram ny information i samband med olika händelser i samhället. Några exempel är:

- Lyft fram information om socialtjänsten i samband med påverkanskampanjen mot lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU.
- Ny information om coronaviruset med länkar till Folkhälsomyndighetens webbplats där det finns uppdaterad information och filmer.
- Ny information om valet 2022, bland annat korta intervjuer med olika personer om varför det är viktigt att rösta.
- Ny information om hur man kan spara el och förbereda sig för elavbrott.
- Ny information om massflyktsdirektivet, översättning av relevanta delar av webbplatsen till ukrainska samt en anpassad sida; "För dig som kommer från Ukraina", med information riktad till personer som fått uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet.

För att kvalitetssäkra samt behovsanpassad innehållet på webbplatsen har vi bibehållit och fördjupat vår samverkan med olika aktörer och målgruppen, bland annat via arbetsgruppen för kommunikationssamordning flykting som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap sammankallade under våren. Genom samverkan samordnar vi information och gör det möjligt för individen att själv hitta tillförlitlig information hos respektive myndighet.

Genom att utvärdera innehåll på webbplatsen har vi fått bättre kännedom om hur målgruppen och aktörer använder webbplatsen och vilka utvecklingsbehov som finns. Till exempel har vi utvärderat kommunpresentationer, språkinlärningspaketet "Lära svenska" och materialet för samhällsorientering "Om Sverige".

Byte av teknisk plattform

För en ökad effektivitet samt för att upprätthålla en säker, stabil och kvalitetssäkrad webbplats bytte Informationsverige.se teknisk plattform och påbörjade flytten till länsstyrelsernas interna IT-förvaltning. I och med bytet av teknisk plattform fick webbplatsen en ny säkerhetsklassning vilket innebar att aktivitetskalendern "Aktiviteter i Sverige" upphörde.

Statistik för Informationsverige.se

Statistik och övrig återkoppling är också en indikation på att webbplatsen fyller en viktig funktion som informationskälla till målgruppen och som ett verktyg i verksamheter som möter målgruppen.

Sidvisningarna på andra språk än svenska är 63,9 procent 2022 jämfört med 54,9 procent under 2021. Under 2022 hade webbplatsen fler sidvisningar än någonsin tidigare, cirka sex miljoner.

Resultatbedömning

Det samlade resultatet för verksamhetsområdet bedöms som gott. Till grund för bedömningen ligger resultaten inom nedanstående delområden.

Mänskliga rättigheter – Folkhälsa

Vår bedömning är att uppdraget genomförts med ett gott resultat. Vi har utarbetat en god grund för samverkan och genomför ofta insatser i samverkan med andra regionala aktörer, framför allt VGR och Göteborgs stad samt civilsamhällesorganisationer. I år har vi även stärkt samverkan med Skaraborgs och Fyrbodals kommunalförbund. Denna samverkan ger kommunerna en samlad bild av vilka processer som pågår och skapar en kommunikationslinje genom den statliga, regionala samt lokala nivån bland annat genom långsiktig samverkan. Samarbetet är förankrat genom uppdragshandlingar, långsiktiga färdplaner och gemensamma aktivitetsplaner vilket skapar en hållbarhet i arbetet och en transparens gentemot invånarna i länet.

Jämställdhet

Vår samlade bedömning är att Länsstyrelsens jämställdhetsuppdrag har genomförts med ett gott resultat. Vi har väletablerade strukturer för nätverk och samverkan, och har åstadkommit en kontinuitet i arbetet. Vi har genomfört en utvärdering av strategiarbetet och en inventering av länets myndigheter och lärosäten som har gett viktiga kunskaper om aktörernas behov. Resultaten och slutsatserna kommer att ligga till grund för arbetet med att ta fram en ny strategi och framtida stöd. Vi har vidare knutit fler av länets aktörer till oss i det befintliga nätverket, men även etablerat nya samarbeten. En annan viktig satsning handlar om att ge processtöd till kommuner för våldspreventivt arbete.

Jämställdhetslyftet har möjliggjort extra resurser och satsningar som på sikt kan bidra till att motverka de jämställdhetspolitiska utmaningarna i länet.

Sammantaget svarar den strategiska utvecklingen av arbetssätt, stöd och samverkansformer mot länets behov.

Integration

Länsstyrelsens bedömning är att länets beredskap och kapacitet att ta emot nyanlända är relativt god. Kommunerna klarar både mottagandet via anvisning och mottagandet via massflyktsdirektivet. Samtidigt finns utmaningar. De är främst kopplade till det minskade mottagandet och svårigheten att planera långsiktigt, minskad statlig närvaro lokalt och myndigheters digitalisering samt bristen på passande bostäder. Den polariserade debatten kring invandring försvårar också.

Vår samlade bedömning är att vårt arbete inom integrationsområdet genomförts med ett gott resultat och bidrar både kvantitativt och kvalitativt till mottagandet av nyanlända i länet. Vår samverkansstruktur har visat sig vara en framgångsfaktor vid mottagandet av personer som omfattas av massflyktsdirektivet.

Att vi via webbplatsen [Informationsverige.se](https://www.informationsverige.se) bidrar med kortfattad, pålitlig, målgruppsanpassad och enkel information på flera språk är en annan framgångsfaktor. Genom spridningsinsatser till målgruppen och aktörer har kännedomen om, och användningen av webbplatsen ökat.

Vår bedömning är också att våra satsningar på uppföljningar, konferenser och dialogdagar bidragit till ökad kunskap och förbättrat arbetssätt. Att vårt arbete bidrar på ett positivt sätt bekräftas vid utvärderingar av insatser, på fokusgruppträffar samt i dialogen med våra samverkansparter.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 och 2§§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsen har utöver ovan resultatredovisning inte något ytterligare att rapportera.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Låneram i Riksgälden	115 000	80 500	85 000	90 700	72 000
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	80 240	75 475	47 727	47 145	56 771
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	-	-	-	-	-
Ränteintäkter Räntekonto	2 568	-	2	150	241
Räntekostnader Räntekonto	-	-	-5	-282	-462
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	417 744	347 480	331 780	282 245	252 140
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	384 780	364 526	340 463	312 973	320 196
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	397 365	383 734	354 408	322 605	333 377
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	42 500	39 600	35 002	32 352	31 950
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	40 563	41 638	39 077	37 932	36 649
Antal årsarbetskrafter ¹⁾	928	916	833	764	755
Medeltal anställda ²⁾	995	992	906	860	838
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 321	1 240	1 241	1 254	1 220
Årets kapitalförändring	23 113	-3 700	3 937	27 632	-11 512
Balanserad kapitalförändring	233 159	226 929	215 457	183 614	193 995
Bemyndiganden: tilldelade	200	200	6 000	6 000	6 000
Bemyndiganden: åtaganden	-	114	1 343	4 086	4 751

¹⁾ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid 1 710 timmar.

²⁾ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	13 638	13 328	11 226	11 285	11 152
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	-	-	-	-	-
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012	35	86	174	348	348
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012	-	-	-	2	60

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	År 2022	År 2021	År 2020	År 2019	År 2018
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	13 091	13 301	12 551	5 466	7 001
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012	-	-	-	-	-

Kommentar till tabellerna sammanställning över väsentliga uppgifter

Utnyttjad låneram i Riksgälden avviker väsentligt mot tilldelad budget. Anledningen är att det varit väldigt långa leveranstider för framför allt nätverksutrustning men även datacenterutrustning, vilket medför att delar av 2022 års planerade investeringar och livscykelutbyten kommer ske 2023. Ett externt finansierat systemstöd av Havs- och Vattenmyndigheten VISS 2.0 blev försenat och starten skedde i slutet av 2022, där upparbetad anläggning uppgick till 1,75 mnkr mot prognosticerade 11 mnkr.

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	2020	2021	2021	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022
	ackumulerat utfall	utfall intäkter	utfall kostnader	netto utfall	budget intäkter	utfall intäkter	budgetkostnader	utfall kostnader	netto budget	netto utfall	ackumulerat utfall
Registreringsavgift för jaktområden	0	727	727	0	750	470	750	470	0	-0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-2 849	1 828	-1 023	2 850	2 000	1 737	2 100	1 875	-100	-138	-136
Delgivning	697	370	47	322	350	373	250	159	100	214	1 233
Övrig offentligrättslig verksamhet	-17	2 713	2 397	316	4 600	3 276	4 843	2 701	-243	575	874
Summa offentligrättsliga avgifter	-2 169	5 638	2 149	3 489	7 700	5 856	7 943	5 205	-243	651	1 971

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	2020 ackumulerat utfall	2021 utfall intäkter	2021 utfall kostnader	2021 netto utfall	2022 budget intäkter	2022 utfall intäkter	2022 Budget kostnader	2022 utfall kostnader	2022 netto budget	2022 netto utfall	2022 ackumulerat utfall
Resurssamordning	20 043	341 331	325 466	15 865	360 347	350 688	373 000	329 442	-12 653	21 246	57 154
Övrig uppdragsverksamhet	-1 767	17 557	14 368	3 190	49 697	28 236	48 500	28 438	1 197	-201	1 221
Summa avgifter uppdragsverksamhet	18 276	358 888	339 834	19 055	410 044	378 925	421 500	357 880	-11 456	21 044	58 375

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Huvuddelen av uppdragsverksamheten avser avgifterna för länsstyrelsernas resurssamordning inom IT-verksamhet. Intäkter av avgifter för IT-avdelningen uppgick till 331 (325) mnkr under 2022. En ökad fakturering har skett till övriga länsstyrelser till följd av kraftig tillväxt och nya konsumtionsmönster. Antalet IT-användare har exempelvis fortsatt att öka under året. Överskottet för IT-avdelningens avgiftsfinansierade verksamhet 2022 uppgår till 20,6 mnkr för året och medför att det ackumulerade överskottet nu uppgår till 56,9 mnkr. En plan för återföring av överskottet till länen har utarbetats med början 2023, då 15 mnkr planeras återföras genom justerad utdebitering.

De lägre kostnaderna avseende registreringsavgiften för jaktområden beror på en ny e-tjänst som effektiviserat arbetet.

Intäkterna för delgivning har fortsatt att öka under året. En översyn av avgiften kommer att ske under 2023.

Avgifterna för tillsyn dammsäkerhet och tillsyn Västlänken har tidigare år redovisats som övrig uppdragsverksamhet, vilket är fel då de klassas som övrig offentligtgrättslig verksamhet. Dessa avgifter har justerats i tabellen från och med år 2021, vilket medför att ackumulerat utfall från 2020 inte överensstämmer med tidigare år.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	33 821	44 121	26 518
201 Allmänna val	27 307	1 860	1 506
25 Trafikföreskrifter	1 120	1 718	2 189
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	38 928	43 601	43 669
30 Regional tillväxt	1 972	22 939	1 908
34 Infrastrukturplanering	2 470	2 951	3 096
40 Hållbar samhällsplanering och boende	41 951	40 764	39 286
41 Stöd till boende och energiåtgärder	8 157	17 434	12 073
42 Energi och klimat	11 761	9 755	10 235
43 Kulturmiljö	23 526	18 488	16 851
45 Samhällsskydd och beredskap	59 901	46 195	78 428
46 Civilområde	433	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	56 445	44 533	37 435
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	165 325	131 271	95 997
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	13 182	11 166	9 453
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	64 186	63 303	45 898
54 Mineralfyndigheter	10	2	5
55 Miljöfarlig verksamhet	33 930	30 209	26 241
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5 251	4 543	4 343
57 Förorenade områden, efterbehandling	12 068	8 148	12 765
58 Restaurering	3 429	4 352	3 240
60 Lantbruk och landsbygd	90 624	76 975	73 530
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	13 491	11 690	12 133
70 Folkhälsa	11 906	8 278	8 204
80 Jämställdhet	13 454	9 087	10 629

Verksamhetsområde	År 2022	År 2021	År 2020
81 Nationella minoriteter	191	194	175
82 Mänskliga rättigheter	4 822	4 380	3 869
85 Integration	19 179	21 116	18 800
10 Myndighetsövergripande verksamhet	42 212	39 919	35 047
11 Administration och intern service	162 147	151 766	143 559
99 Resurssamverkan ²⁾	307 158	306 061	294 374
20–85 Summa produktion	758 842	679 075	598 476
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	963 201	870 760	777 082
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	1 270 358	1 176 821	1 071 456

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2020–2022

VÄS 20–21

Minskningen har sin förklaring i att vi under 2021 hanterade det tillfälliga uppdraget med tillsynen enligt covid-19 lagen.

VÄS 201

Ökningen beror på vårt arbete med val till riksdag, region och kommun. Det är ett omfattande arbete med planering inför, genomförande och arbete efter. Vi har även rekryterat en tillfällig personalförstärkning på cirka 250 personer samt använt externa lokaler.

VÄS 30 Regional tillväxt

Kostnadsminskningen beror på utfasningen av omsättningsstödet.

VÄS 41

Minskningen förklaras av att solcellsstödet och stöd för lagring har avvecklats.

VÄS 45

- Tre nya befattningar inom civilt försvar och tillsyn säkerhetskydd utifrån regleringsbrev
- Efter pandemin har vi tagit upp vårt arbete av samordning genom fysiska kontakter vilket innebär ökade konferenskostnader och resande.
- Föräldraledig som inte ersatts är tillbaka.

VÄS 51

Under 2022 gjordes flera tillfälliga satsningar inom området med tillkommande finansiering, vilket ledde till nya anställningar och kraftig ökning av åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden.

Tabell B1, B2 - Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2022

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	33 821	3,51%	8 861	5,56%	42 682	4,65%
201 Allmänna val	27 307	2,84%	6 449	4,05%	33 756	3,68%
25 Trafikföreskrifter	1 120	0,12%	349	0,22%	1 469	0,16%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	38 928	4,04%	11 239	7,06%	50 167	5,46%
30 Regional tillväxt	1 972	0,20%	359	0,23%	2 331	0,25%
34 Infrastrukturplanering	2 470	0,26%	756	0,47%	3 226	0,35%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	41 951	4,36%	12 575	7,89%	54 526	5,94%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	8 157	0,85%	2 025	1,27%	10 182	1,11%
42 Energi och klimat	11 761	1,22%	2 665	1,67%	14 426	1,57%
43 Kulturmiljö	23 526	2,44%	4 596	2,89%	28 122	3,06%
45 Samhällsskydd och beredskap	59 901	6,22%	10 090	6,33%	69 991	7,62%
46 Civilområde	433	0,04%	128	0,08%	561	0,06%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	56 445	5,86%	12 186	7,65%	68 631	7,48%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	165 325	17,16%	16 650	10,45%	181 974	19,82%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	13 182	1,37%	3 886	2,44%	17 068	1,86%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	64 186	6,66%	15 086	9,47%	79 272	8,63%
54 Mineralfyndigheter	10	0,00%	3	0,00%	13	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	33 930	3,52%	9 506	5,97%	43 435	4,73%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5 251	0,55%	1 575	0,99%	6 826	0,74%
57 Förorenade områden, efterbehandling	12 068	1,25%	2 900	1,82%	14 968	1,63%
58 Restaurering	3 429	0,36%	606	0,38%	4 035	0,44%
60 Lantbruk och landsbygd	90 624	9,41%	23 166	14,54%	113 790	12,39%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
62 Fiske	13 491	1,40%	3 450	2,17%	16 942	1,85%
70 Folkhälsa	11 906	1,24%	2 038	1,28%	13 944	1,52%
80 Jämställdhet	13 454	1,40%	2 794	1,75%	16 249	1,77%
81 Nationella minoriteter	191	0,02%	60	0,04%	250	0,03%
82 Mänskliga rättigheter	4 822	0,50%	1 145	0,72%	5 967	0,65%
85 Integration	19 179	1,99%	4 150	2,61%	23 329	2,54%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	42 212	4,38%				

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
11 Administration och intern service	162 147	16,83%				
99 Resurssamverkan ²⁾	307 158		45 066		352 224	
20–85 Summa produktion	758 842	78,78%	159 293	100,00%	918 135	100,00%
20–85 varav personalkostnad kontoklass 4	509 923					
10–85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	963 201	100,00%			918 135	100,00%
10–99 Total verksamhetskostnad³⁾	1 270 358				1 270 358	

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21).

²⁾ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

³⁾ Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2022

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)
113–115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	109 800	21,53%
110–112, 116–119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	52 347	10,27%
100–109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	42 212	8,28%

¹⁾ Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (kkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2020–2022

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	37,1	28,5	8,6	56,3	31,3
201 Allmänna val	24,5	15,5	9,0	1,0	0,3
25 Trafikföreskrifter	1,7	1,0	0,7	2,7	3,0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	48,9	37,9	11,0	53,2	51,8
30 Regional tillväxt	1,5	1,2	0,3	13,3	2,4
34 Infrastrukturplanering	3,2	2,4	0,9	3,9	4,0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	49,8	31,9	18,0	47,7	46,2
41 Stöd till boende och energiåtgärder	7,8	3,0	4,9	24,6	17,9
42 Energi och klimat	11,6	5,2	6,5	10,5	11,7
43 Kulturmiljö	19,3	8,6	10,6	17,9	17,4
45 Samhällsskydd och beredskap	34,9	19,2	15,8	30,7	44,0
46 Civilområde	0,4	0,1	0,2	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	47,2	33,7	13,6	41,3	35,9
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	72,5	36,0	36,5	71,2	60,5
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	16,4	11,0	5,4	15,5	12,8
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	61,0	42,0	19,0	60,6	55,0
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	36,5	27,7	8,8	33,5	30,6
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	6,2	4,7	1,5	5,6	5,3
57 Förorenade områden, efterbehandling	11,4	7,8	3,6	9,0	7,7
58 Restaurering	2,8	1,0	1,9	3,6	2,1
60 Lantbruk och landsbygd	101,5	77,3	24,2	94,4	91,3
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62 Fiske	14,9	6,3	8,6	15,3	13,1
70 Folkhälsa	8,2	4,7	3,5	8,2	8,2
80 Jämställdhet	11,0	9,9	1,1	9,0	7,8
81 Nationella minoriteter	0,2	0,2	0,0	0,3	0,2
82 Mänskliga rättigheter	4,9	3,7	1,2	5,0	4,1
85 Integration	17,2	10,7	6,5	20,5	19,7
10 Myndighetsövergripande verksamhet	33,6	21,3	12,3	32,3	29,8
11 Administration och intern service	66,1	50,8	15,4	62,8	61,4
99 Resurssamverkan	175,8	44,9	131,0	165,9	157,0
20–85 Summa årsarbetskrafter produktion	652,8	431,0	221,7	654,7	584,4

Verksamhetsområde	2022 ÅA totalt	2022 ÅA kvinnor	2022 ÅA män	2021 ÅA totalt	2020 ÅA totalt
10–85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	752,5	503,1	249,5	749,7	675,6
10–99 Summa årsarbetskrafter totalt	928,4	547,9	380,4	915,6	832,6

¹⁾ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämförelsesbara med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2020–2022 VÄS 20–21

Minskningen har sin förklaring i att vi under 2021 hade fler anställda för att hantera det tillfälliga uppdraget med tillsynen enligt covid-19 lagen.

VÄS 201

Ökningen beror på vårt arbete med val till riksdag, region och kommun. Det är ett omfattande arbete med planering inför, genomförande och arbete efter. Vi har även rekryterat en tillfällig personalförstärkning på cirka 250 personer

VÄS 30

Minskningen av antalet årsarbetskrafter beror på utfasningen av omsättningsstödet som har skett under 2022.

VÄS 41

Minskningen förklaras av att vi hade många tillfälligt anställda under 2021, utifrån arbetet med covid-stöden.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2022 totalt (tkr)	År 2022 per ÅA (kr)	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)
Intern representation	546	588	245	268	66	79
Extern representation	864	931	528	576	207	248

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Kostnaderna för både den interna och externa representationen ökar jämfört med tidigare år och är nu tillbaka på motsvarande nivå som förekom innan pandemin. Den interna representationen är dock något högre jämfört med ett normalår. Under 2022 har medarbetarna kommit tillbaka till kontoren efter två års distansarbete i hög omfattning och för att främja en god arbetsmiljö så har många enheter haft interna sammankomster.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2022	År 2021	År 2020
Lokalkostnader (tkr), VÅS 103 ²⁾	Residens	2 396	2 268	2 267
Lokalyta (m ²)	Residens	1 324	1 324	1 324
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 810	1 713	1 712
Lokalkostnader (tkr), VÅS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	44 397	43 178	43 614
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	28 044	26 921	27 423
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	1 583	1 604	1 590
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	48	47	52
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	30	29	33
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	25 143	24 275	24 777
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	27	27	30
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	46 793	45 446	45 880

¹⁾ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

²⁾ Residensets lokalkostnader redovisas under VÅS 103 Servicestöd till ledningen.

³⁾ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÅS 113 Lokaler.

⁴⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biutor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell E – Lokaler

De ökade lokalkostnaderna jämfört föregående år beror främst på årlig indexuppräknning, hyra för tillfälliga lokaler och ökade energikostnader. Arbetet med energieffektiviseringar ha intensifierats i nära samarbete med våra fastighetsägare, sänkning av inomhustemperaturen och installationer av närvarostyrd belysning är exempel på genomförda åtgärder. Sedan hösten 2022 är delar av verksamheten placerad i tillfälliga lokaler och renovering startad för delar av kontoret i Göteborg. Renoveringen innebär en tillfällig ökning av kontors- och lagerlokaler. Vi har under 2022 gjort anpassningar av arbetsplatser på samtliga kontor inför övergången till det ”nya normala”. Verksamhetsanpassning av Landshövdingens bostad är färdigställd. Anpassningen innebär att viss lokalyta uppgår i residensytan som tidigare var bostad.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	497	360	1 418	1 944	331	17
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	1 033	14 819	2 605	16 960	1 497	340
201 Allmänna val	12	313	75	396	4	0
25 Trafikföreskrifter	189	658	39	611	275	2
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	736	5 959	2 632	8 735	592	1
30 Regional tillväxt	35	1 166	5	1 198	8	0
34 Infrastrukturplanering	10	61	4	70	5	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	659	4 438	75	4 596	576	2
41 Stöd till boende och energiåtgärder	702	140	3	658	187	7
42 Energi och klimat	82	376	17	436	39	4
43 Kulturmiljö	480	2 368	113	2 516	445	21
45 Samhällsskydd och beredskap	234	448	305	765	222	9
46 Civilområde	0	0	0	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	556	1 106	93	1 294	461	28
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	267	327	424	683	335	64
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	330	2 345	221	2 563	333	7
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	490	1 105	153	1 195	553	48
54 Mineralfyndigheter	2	10	0	12	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	586	1 643	184	1 732	681	42
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	126	1 082	61	1 090	179	3
57 Förorenade områden, efterbehandling	208	184	28	187	233	41
58 Restaurering	9	8	5	12	10	0
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	10 090	42 700	126	50 777	2 139	225
61 Rennäring och fjällförvaltning	0	0	0	0	0	0
62 Fiske	85	1 390	46	1 392	129	6
70 Folkhälsa	122	17	135	43	231	0
80 Jämställdhet	38	17	20	58	17	0
81 Nationella minoriteter	2	0	1	2	1	0
82 Mänskliga rättigheter	30	29	9	44	24	6
85 Integration	68	103	27	126	72	6
10–85 Totalt antal ärenden	17 678	83 172	8 824	100 095	9 579	879

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
varav Vattenmyndighetens ärenden	23	73	14	86	24	1
varav Miljöprövningsdelegationens ärenden ²	39	75	1	127	28	0

¹)Under 2022 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slätterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2022 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

²)Utöver de beslut som framgår i tabellen har MPD också meddelat 17 beslut om ekonomiska säkerheter

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell F – Redovisning av ärenden 2022

VÄS 20–21

Detta gäller ärenden om deponering av medel eller nedsättning av pengar. Det är en ärendegrupp som styrs av när den som satt ned medel eller motparten ansöker om att få medlen utbetalda, vilket vi inte kan påverka.

VÄS 28

En skillnad i hur vi hanterar inkomna och upprättade anmälningssärenden inom djurskydd står för merparten av ökningen. Det är alltså ingen ökning av ärenden totalt sett utan att vi registrerar dem som upprättade istället för inkomna när vi får in en anmälan via exempelvis djurskyddstelefonen. I ökningen ser vi utöver den skillnaden en ökning av inkomna ärenden inom livsmedelskontroll och foder som är en effekt av en omfattande satsning av registervård för primärproducenter.

VÄS 30

Minskningen av antalet ärenden beror på utfasningen av omsättningsstödet som har skett under 2022.

VÄS 41

Minskningen av antalet ärenden förklaras av att covid-stöden (LOK, OMS) upphörde vid årsskiftet 2021/2022, samt ett mindre inflöde av solcellsärenden.

VÄS 60

Den stora ökningen av beslutade ärenden under 2022 är en effekt av en stor satsning på att avsluta äldre ärenden där vi exempelvis tagit beslut om avslag och avvísningar, som vi tidigare inte har hanterat. I ökningen ryms också beslut om krisstöd till lantbruket och yrkesfisket som vi har handlagt under senare delen av 2022.

Tabell G – Överklagade beslut 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	5	1 944	0,3%
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	94	16 960	0,6%
201 Allmänna val	3	396	0,8%
25 Trafikföreskrifter	39	611	6,4%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	109	8 736	1,2%
30 Regional tillväxt	4	1 198	0,3%
34 Infrastrukturplanering	1	70	1,4%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	482	4 596	10,5%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	63	2 656	2,4%
42 Energi och klimat	0	436	0,0%
43 Kulturmiljö	5	2 516	0,2%
45 Samhällsskydd och beredskap	11	765	1,4%
46 Civilområde	-	-	-
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	166	1 294	12,8%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	18	683	2,6%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	110	2 563	4,3%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	30	1 195	2,5%
54 Mineralfyndigheter	0	12	0,0%
55 Miljöfarlig verksamhet	21	1 732	1,2%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	1	1 090	0,1%
57 Förorenade områden, efterbehandling	0	187	0,0%
58 Restaurering	0	12	0,0%
60 Lantbruk och landsbygd	111	50 777	0,2%
61 Rennäring och fjällförvaltning	-	-	-
62 Fiske	16	1 392	1,1%
70 Folkhälsa	0	43	0,0%
80 Jämställdhet	0	58	0,0%
81 Nationella minoriteter	0	2	0,0%
82 Mänskliga rättigheter	0	44	0,0%
85 Integration	0	126	0,0%
10–85 Totalt antal ärenden	1 289	102 094	1,3%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	86	0,0%
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden⁴⁾</i>	16	127	12,6%

¹⁾ Avser beslut som överklagats till högre instans år 2022, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

²⁾ Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2022.

³⁾ Avser antalet överklagade beslut under år 2022 dividerat med antalet beslut under år 2022.

⁴⁾Utöver de beslut som framgår i tabellen har MPD också meddelat 17 beslut om ekonomiska säkerheter

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell G – Överklagade beslut 2022

VÄS 25

Vi ser en ökad trend avseende överklagande av beslut om parkeringstillstånd. Av 39 överklagade beslut avser 28 ärenden p-tillstånd. Under 2020 och 2021 så överklagades 12–13% av alla våra beslut om p-tillstånd. Under 2022 ökade inflödet av ärenden och 22 % av alla beslut överklagades.

Handläggarna märker även av ökade kontakter med klagandena. Vi har inte gjort några förändringar gällande tillämpningen av lagstiftningen och av de 24 ärenden som har överprövats så är det endast 1 ärenden som ändrats av överinstans.

VÄS 40

Vi ser en ökad trend avseende överklagande av beslut om bygglov. Det finns inga specifika omständigheter som förklarar detta närmare. Vi har inte gjort några förändringar gällande tillämpning av lagstiftningen eller arbetssätt. Antal ändrade beslut har minskat från 17 % (2021) till 14 % (2022).

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2022

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	4	0	0,0%
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	60	3	5,0%
201 Allmänna val	2	0	0,0%
25 Trafikföreskrifter	29	5	17,2%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	93	5	5,4%
30 Regional tillväxt	5	0	0,0%
34 Infrastrukturplanering	1	0	0,0%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	428	52	12,1%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	66	3	4,5%
42 Energi och klimat	-	-	-
43 Kulturmiljö	8	0	0,0%
45 Samhällsskydd och beredskap	15	3	20,0%
46 Civilområde	-	-	-
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	147	19	12,9%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	22	5	22,7%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	128	16	12,5%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	26	3	11,5%
54 Mineralfyndigheter	-	-	-
55 Miljöfarlig verksamhet	34	10	29,4%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	2	1	50,0%
57 Förorenade områden, efterbehandling	-	-	-
58 Restaurering	-	-	-
60 Lantbruk och landsbygd	67	8	11,9%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	-	-	-
62 Fiske	3	1	33,3%
70 Folkhälsa	-	-	-
80 Jämställdhet	-	-	-
81 Nationella minoriteter	-	-	-
82 Mänskliga rättigheter	-	-	-
85 Integration	-	-	-
10–85 Totalt antal ärenden	1 140	134	11,8%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>	0	0	0,0%
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	25	9	36%

¹⁾ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2022.

²⁾ Avser beslut som ändrats under 2022 på grund av domar/beslut i högre instans.

³⁾ Antal ändrade beslut i högre instans under år 2022 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2022.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2022 VÄS 52

Antalet inkommande ärenden och antalet överklagade ärenden varierar ofta mellan åren och det är därför svårt att se någon tydlig trend enbart mellan två år.

Flera av de aktuella domarna avser enbart ändringar i detaljer och ett ärende har handlagts av annat län.

Ett av de ärenden som innebär en större förändring av vårt beslut har överklagats till högre instans, fått prövningstillstånd och kan komma att ändras.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medelantal dagar 2022	Medelantal dagar 2021	Medelantal dagar 2020
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	92	97	97	24	21	15
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45	98	98	98	13	10	9
212 Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	-	91	-	-	102	-
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	98	97	98	12	12	34
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	99	98	33	35	23
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	98	97	97	22	24	23
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	51	49	42	160	200	171
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	90	96	82	65	67	88
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	35	30	23	247	263	225
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn.	180	53	69	45	238	203	204
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	83	90	90	35	28	30
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	99	99	99	9	8	8
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	94	90	83	153	148	162
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	76	79	71	100	70	90
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	92	91	93	23	27	30
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	99	95	95	8	13	19
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5,6)}	180	45	41	50	50	244	204
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180	84	53	52	51	243	173
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	56	91	71	71	95	154
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Företagsstöd ^{5, 6)}	180	87	100	94	110	54	101
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - Projektstöd ^{5, 6)}	180	-	-	-	-	-	-
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder- Företagsstöd ^{6, 7)}	120	91	92	99	69	67	39

VÅS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2020–2022	Utfall (%) 2022	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Medel-antal dagar 2022	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	87	84	80	82	84	86
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	67	57	83	115	126	80
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7)}	120	71	-	100	93	-	60
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7)}	120	-	-	-	-	-	-
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	76	89	89	23	21	17
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	87	79	87	24	34	42

¹⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

²⁾ Målet är satt från komplett ansökan.

³⁾ Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

⁴⁾ Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

⁵⁾ Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

⁶⁾ Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

⁷⁾ Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell I – Handläggningstider

403 Överklagade av lov, förhandsbesked

Ärendeinströmningen har ökat succesivt under senaste åren med ökande balanser som följd. Vi har under en längre tid prioriterat att minska ärendebalansen avseende äldre ärenden och därför har vi inte haft möjlighet att nå handläggningstidsmålet

403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen

Ärendeinströmningen har ökat succesivt under senaste åren med ökande balanser som följd. Vi har under en längre tid prioriterat att minska ärendebalansen avseende äldre ärenden och därför har vi inte haft möjlighet att nå handläggningstidsmålet.

505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn

Ärendeinströmningen har ökat de senaste åren och även om vi i år har avgjort fler ärenden än vi fått in har vi fortfarande höga balanser med oss från tidigare år. De höga balanserna påverkar handläggningstiderna och vi når inte målet.

602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd

Ärendebalanser har byggts upp de senaste åren av olika anledningar och det har fått negativa effekter på handläggningstiderna under både 2021 och 2022. Vi har hanterat förhållandevis stor andel gamla ärenden eftersom vi har haft fokus på att få bort dem inför nya programstarten. Utöver det har rimlighetsbedömningarna för dessa ärenden utökats, vilket har tagit mer tid.

602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar

602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar - (kommentaren avser både ansökan om stöd och ansökan om utbetalning av stöd)

Vi har fokuserat på att avsluta gamla ärenden i miljöinvesteringarna och därför blir den genomsnittliga handläggningstiden längre. Vi har prioriterat stöd som inte finns i nya Strategiska planen och då flera av dem är många till antalet (ex stöd till rovdjursavvisande stängsel) har det påverkat utfallet på handläggningstiden. Utöver det finns alltid det grundläggande problemet med miljöinvesteringarna att ett antal ärenden hamnar i mycket långdragna tillståndsprocesser.

622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd

Det rör ett fåtal ärenden, varav en stor andel rör två specifika företag, där vi tidvis har stoppat handläggningen av utbetalningar, eftersom det pågår en rättsprocess samt föreligger stora problem med investeringarna. Detta har också varit tidskrävande och tagit mycket tid i anspråk.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	464 101	427 445	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	397 365	383 734	2
Intäkter av bidrag	418 753	377 612	3
Finansiella intäkter	2 663	74	4
Summa	1 282 881	1 188 866	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-736 937	-696 997	5
Kostnader för lokaler	-56 491	-53 795	6
Övriga driftskostnader	-432 791	-384 534	7
Finansiella kostnader	-863	-249	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-43 277	-41 246	
Summa	-1 270 358	-1 176 821	
Verksamhetsutfall	12 523	12 045	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	40 563	41 638	9
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-40 563	-41 638	9
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	64	10 137	10
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	247 460	231 722	11
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	150 283	99 464	12
Finansiella intäkter	12	-	
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	-95	-211	13
Lämnade bidrag	-387 134	-356 858	14
Saldo	10 590	-15 746	
Årets kapitalförändring	23 113	-3 700	15

Balansräkning

Tillgångar (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	26 880	20 810	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	23 185	35 475	
Summa	50 065	56 285	16
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	567	-	
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10 622	14 145	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	36 625	34 628	
Summa	47 814	48 773	17
Varulager m.m.			
Fastigheter	1 436	1 436	
Förskott till leverantörer	100	544	
Summa	1 536	1 980	18
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	2 656	2 983	
Fordringar hos andra myndigheter	64 889	61 894	
Övriga kortfristiga fordringar	205 113	197 213	19
Summa	272 658	262 091	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	62 914	50 897	
Upplupna bidragsintäkter	54 649	47 106	
Övriga upplupna intäkter	16 674	23 078	
Summa	134 237	121 080	20
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	133 964	71 011	
Summa	133 964	71 011	21
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	280 254	270 074	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	52 120	37 522	22
Kassa och bank	1 920	1 203	
Summa	334 293	308 799	
Summa tillgångar	974 567	870 018	

Kapital och skulder (tkr)	2022-12-31	2021-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	22 058	31 373	
Balanserad kapitalförändring	233 159	226 929	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	23 113	-3 700	
Summa	278 329	254 601	23
Fonder			
Fonder	3 687	3 591	
Summa	3 687	3 591	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 054	1 212	24
Övriga avsättningar	9 805	9 267	25
Summa	10 858	10 478	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	80 240	75 475	26
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	-	-	27
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	147 024	35 777	28
Leverantörsskulder	110 088	99 867	
Övriga kortfristiga skulder	16 470	16 419	29
Depositioner	52 119	37 521	30
Summa	405 941	265 058	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	66 803	65 847	
Oförbrukade bidrag	154 434	241 985	
Övriga förutbetalda intäkter	54 515	28 458	
Summa	275 752	336 289	31
Summa kapital och skulder	974 567	870 018	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp angivna i tkr.

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	NOT
Utgiftsområde 01									
Rikets styrelse									
01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	19 407	458 503	5 336	0	-6 106	477 140	-464 050	13 091	32
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder Västra Götalands län	675	700	0	0	-675	700	-115	585	33
Summa	20 082	459 203	5 336	0	-6 781	477 840	-464 165	13 675	

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 008 Expeditions- och ansökningsavgifter	5 400	5 047	
2537 108 Miljöskyddsavgift Täckavgift	27 000	27 746	
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	3 100	2 869	
2552 106 Stiftelser, tillsynsavgift		925	
2552 206 Stiftelser, registerhållningsavgift		1 078	
2552 306 Avgifter enligt avfallsförordningen		847	
2552 406 Övriga avgifter vid länsstyrelserna		18	
2714 Sanktionsavgifter m.m.	5 800	4 700	
2714 106 Sanktionsavgifter		2 907	
2714 542 Brott mot utlänningslagen		593	
2714 621 Övriga sanktionsavgifter		1 200	
2811 196 Övriga inkomster	1 200	201	
Summa	42 500	40 563	9

Inkomsttitel 2714 Sanktionsavgifter uppgår inte till budgeterat belopp. Sanktionsavgifterna har tidigare år varit högre, men har under 2022 minskat med ca 2,5 mnkr jämfört med 2021.

Inkomsttitel 2811 196 Övriga inkomster består till största del av skadestånd på grund av försök till lönegarantibedräveri från 2015. Planen för 2022 var att avyttra ytterligare fastigheter så kallade Jordfondsfastigheter med 1 mnkr, men det har inte genomförts, varvid utfallet avviker väsentligt jämfört budget.

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Anslag/ Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden 2022	Utestående åtaganden 2022	Utestående åtagande för 2023	Utestående åtagande för 2024	Utestående åtagande för 2025	Not
19 01 001 012 Västra Götalands län Regionala tillväxtåtgärder	200	114	0	0	0	0	33

2021 flyttades anslaget till Västra Götalandsregionen. Det innebär att Länsstyrelsen inte fattar några nya beslut efter 2020, utan enbart verkställer utbetalningar av tidigare beslut. Det sista bemyndigandet betalades ut 2022, varvid inga utestående åtagande kvarstår. Utestående åtagande avviker därmed väsentligt mot tilldelat bemyndigande.

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2023.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2022 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 500 tkr och förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr och markanläggningar som klassas som infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgång) på minst 250 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	3 år (5 år i förekommande fall)
Markanläggningar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2022 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning redovisas som statskapital och återinvesteras i Jordfonden, även förluster ska föras till statskapital.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderegleras kollektivt med 84 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Utöver nedanstående kommentarer till noter finns inget väsentligt att redovisa här.

Transfereringar

Utöver nedanstående kommentarer till noter finns inget väsentligt att redovisa här.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning (kr)*	Andra uppdrag
Landshövding		
Schultze, Lisbeth (jan-aug)	1 410 094	Nationella expertrådet för klimatanpassning vid SMHI
Tolgfors, Sten (fr.o.m. sept)	551 216	-
Länsöverdirektör		
Schultze, Lisbeth (fr.o.m. sept)	1 410 094	Nationella expertrådet för klimatanpassning vid SMHI
Peterson, Magnus (jan-aug)	1 179 442	-
Insynsråd		
Alm, Ann-Sofie	3 000	-
Nilsson, Helena	-	-
Johansson, Klas	-	Kustbevakningens insynsråd, Polisutbildningen i Borås
Bonnier, Åke	6 000	Pontus Bonnier AB, BonEstate AB
Hederstedt, Peter	4 500	-
Holmqvist, Paula	3 440	-
Karlsson, Sofia	9 375	Västerhavets vattendelegation, Agro Väst AB
Kåberger, Thomas	4 500	Science Park AB, Vattenfall AB, Persson Invest AB, Tanke och Möda AB, Insynsrådet Naturvårdsverket.
Niklasson, Lars	1 500	Högskolan i Skövde, Science Park Skövde AB

* Ersättningen avser helårslön enligt årets individuella arbetsdeklaration

Noter till resultaträkning

Belopp angivna i tkr.

Not	1	Intäkter av anslag	2022	2021
		01 05 001 012 Förvaltningsanslag	464 030	426 830
		19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder	71	615
		Summa intäkter av anslag	464 101	427 445

Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2022	2021
		Offentligrättsliga avgifter	8 523	7 535
		Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	388 507	372 931
		Intäkter av andra ersättningar	335	3 268
		Summa	397 365	383 734
		<i>Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av:</i>		
		Intäkter konsultuppdrag	379 189	363 755
		Intäkter utbildning/konferenser	5 356	3 226
		Intäkter övriga 4 § avgifter	2 545	4 782
		Intäkter uthyrning	1 416	1 167
		Summa	388 507	372 931

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning står för stora delar av Länsstyrelsens avgiftsintäkter. Intäkter av avgifter för IT-avdelningen uppgick till 331 (325) mnkr under 2022. En ökad fakturering har skett till övriga länsstyrelser till följd av kraftig tillväxt och nya konsumtionsmönster. Antalet IT-användare har exempelvis fortsatt att öka under året.

Not	3	Intäkter av bidrag	2022	2021
		Bidrag från statliga myndigheter	412 113	368 093
		varav:		
		Länsstyrelsen i Örebro län	162 477	148 018
		Naturvårdsverket	131 071	107 120
		Statens jordbruksverk	42 646	28 018
		Havs- och vattenmyndigheten	32 897	36 503
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	11 411	14 485
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	9 914	17 280
		Riksantikvarieämbetet	9 697	6 578
		Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 992	142
		Arbetsförmedlingen	1 712	1 884

Not	3	Intäkter av bidrag	2022	2021
		Länsstyrelsen i Jämtlands län	1 416	-64
		Kammarkollegiet	1 308	2 034
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	1 124	1 736
		Post- och telestyrelsen	914	971
		Tillväxtverket	828	-
		Länsstyrelsen i Uppsala län	612	5
		Länsstyrelsen i Västerbottens län	407	-
		Länsstyrelsen i Östergötlands län	403	308
		Energimarknadsinspektionen	400	-
		Övriga motparter	379	147
		Kärnavfallsfonden	186	112
		Skogsstyrelsen	87	168
		Länsstyrelsen i Kronobergs län	79	73
		Länsstyrelsen i Gotlands län	45	-
		Länsstyrelsen i Västernorrlands län	30	74
		Länsstyrelsen i Stockholms län	16	611
		Verket för innovationssystem	10	317
		Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	-	654
		Statens energimyndighet	-	361
		Länsstyrelsen i Södermanlands län	-	3
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	-0	25
		Länsstyrelsen i Kalmar län	-0	-1
		Migrationsverket	-3	82
		Länsstyrelsen i Skåne län	-184	1 349
		Länsstyrelsen i Värmlands län	-763	-903
		Bidrag från övriga	6 639	9 519
		varav:		
		Bidrag från EU:s fonder		
		Summa	418 753	377 612

Intäkter av bidrag består till allra största del av bidrag från Länsstyrelsen i Örebro och Naturvårdsverket. Intäkter av bidrag ökar jämfört med 2021 genom ökade bidragsintäkter från Länsstyrelsen i Örebro, vilket till stor del består av bidrag för Länsstyrelsens kostnader i samband med valet i riksdag, region och kommun 2022.

Bidrag från Naturvårdsverket används till största del till att förvalta länets naturreservat och för 2022 har bidragen ökat ytterligare.

Not	4	Finansiella intäkter	2022	2021
		Räntekonto i Riksgälden	2 568	-
		Övriga finansiella intäkter	95	74
		Summa	2 663	74

Riksbankens höjning av styrräntan har genererat ökade ränteintäkter under året jämfört med tidigare.

Not	5	Kostnader för personal	2022	2021
		Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-490 663	-465 369
		<i>varav</i>		
		Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-1 132	-1 123
		Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-246 274	-231 628
		Summa	-736 937	-696 997

De ökade personalkostnaderna består till stor del av att antalet årsarbetskrafter ökat med 13 årsarbetare till totalt 928 årsarbete. Timanställningarna ökade tillfälligt under 2022 på grund av arbetet med valet i riksdag, region och kommun. Kostnaderna för personal har minskat inom verksamhetsområdena 20–21 Övrig förvaltning och 41 Stöd till boende och energiåtgärder, se tabell C, vilket beror på det tillfälliga arbete med pandemitillsyn och covid-stöd som utfördes 2021.

Not	6	Kostnader för lokaler	2022	2021
		Kostnader för lokaler	-56 491	-53 795

De ökade kostnaderna för Länsstyrelsens lokaler beror på att myndigheten under 2022 bygger om ett av kontoren i Göteborg och har tillfälligt en ersättningslokal. Dessutom har elkostnaderna ökat med 1,3 mnkr jämfört med 2021 och uppgår totalt till 3,1 mnkr.

Not	7	Övriga driftskostnader	2022	2021
		Övriga driftskostnader	-432 791	-384 534

Övriga driftkostnader består till stor del av inköp av konsulttjänster och kostnader inom länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning. Ökningen med 53 mnkr beror till största del på ökade konsulttjänster för valet 2022, förvaltningskostnader inom naturreservat, våtmarksrestaurering, åtgärder inom skyddade områden, samt krisstöd till lantbruket, för fjäderfä och till yrkesfiske.

Not	8	Finansiella kostnader	2022	2021
		Räntekostnader i Riksgälden	-594	-
		Övriga finansiella kostnader	-269	-249
		Summa	-863	-249

Riksbankens höjning av styrräntan har genererat ökade räntekostnader under året jämfört med tidigare.

Not	9	Intäkter av avgifter som inte disponeras	Utfall intäkter	Utfall intäkter	Budget intäkter	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Nett utfall
		År	2020	2021	2022	2022	2022	2022
		Avgifter med bestämt ekonomiskt mål						
		2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	4 726	4 878	5 400	5 047	-1 018	4 029
		2537 Miljöskyddsavgift	26 335	26 901	27 000	27 746	-14 192	13 554
		2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	3 074	2 996	3 100	2 869	-2 566	303
		varav						
		- Avgifter enligt stiftelseförordning	2 048	2 074		2 004	-2 212	-208
		- Avgifter enligt avfallsförordningen	1 015	898		847	-348	499
		- Övriga avgifter	11	25		18	-6	12
		Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	4 942	6 862	7 000	4 901		
		2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	4 458	6 232	5 800	2 907		
		2714 Särskild avgift enligt utlänningslagen	-	328		593		
		2714 Övriga sanktionsavgifter	-	-		1 200		
		2811 Övriga inkomster	484	303	1 200	201		
		Summa avgifter redovisade mot inkomstitel	39 077	41 638	42 500	40 563		

Åren 2020 och 2021 har länsstyrelserna haft ett undantag i regleringsbrevet enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. I regleringsbrevet 2022 är undantaget borttaget. Som en följd av det ändras notens uppställning till att omfatta intäkter för åren 2020, 2021 och 2022 samt kostnader för år 2022. Inga jämförelsetal avseende kostnader för åren 2020 och 2021 kan tas fram.

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Inkomstitel 2714 Sanktionsavgifter uppgår inte till budgeterat belopp. Sanktionsavgifterna har tidigare år varit högre, men har under 2022 minskat med ca 2,5 mnkr jämfört med 2021. Inkomstitel 2811 Övriga inkomster består till största del av skadestånd på grund av försök till lönegarantibedrägeri från 2015. Planen för 2022 var att avyttra ytterligare fastigheter så kallade Jordfondsfastigheter med 1 mnkr, men det har inte genomförts, varvid utfallet avviker väsentligt jämfört budget.

Not	10	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2022	2021
		01 05 001 012 Förvaltningsanslag	20	9 693
		19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder	44	445
		Summa	64	10 137

Bidrag för regional tillväxt har övergått till Västra Götalandsregionen. Länsstyrelsen har under 2022 betalat ut det sista kvarstående bidraget på 44 tkr. Bidrag på 20 tkr har utbetalats från förvaltningsanslaget och avser Mäns våld mot kvinnor.

Not	11	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2022	2021
		Från myndighet		
		Kammarkollegiet	85 546	96 807
		Havs- och vattenmyndigheten	66 413	51 554
		Naturvårdsverket	47 069	38 073
		Socialstyrelsen	22 096	22 035
		Riksantikvarieämbetet	15 896	15 410
		Länsstyrelsen i Örebro län	3 985	2 544
		Länsstyrelsen i Västerbottens län	3 190	2 910
		Länsstyrelsen i Uppsala län	829	-
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	700	-
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	609	-
		Länsstyrelsen i Västmanlands län	432	-
		Statens jordbruksverk	319	69
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	197	1 724
		Post- och telestyrelsen	179	176
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	-	420
		Summa	247 460	231 722

Erhållna medel från Kammarkollegiet består av Länsstyrelsens redovisade kostnader för utbetalda lönegarantiersättningar i förhållande till inbetalningar. Under 2022 har vi betalat ut lönegaranti med 221 (209) mnkr till 2 920 (2 793) personer. Totalt för året gick 311 (325) företag i konkurs och 25 (31) var under rekonstruktion.

Erhållna bidrag för transfereringar inom förorenade områden från Naturvårdsverket ökar jämfört med 2021. Utfallet för respektive år är beroende av när rekvisitionerna från mottagarna lämnas till Länsstyrelsen.

Not	12	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2022	2021
		Life	3 618	-
		Älgvårdsfonden	-33	643
		Bygdemedel	487	480
		Lönegaranti konkurser	137 708	23 513
		Lönegaranti rekonstruktioner	8 504	74 829
		Summa	150 283	99 464

Medlen finansierar i huvudsak lönegaranti. Saldot för lönegaranti konkurser och lönegarantirekonstruktioner består av årets utbetalningar, utdelningar, avskrivningar samt en värdegröning av fordran till 16 procent. Årets utbetalningar har i princip varit lika stort som föregående år, dock väldigt låga jämfört med ett normalår och uppgår till 221 (209) mnkr. År 2020 uppgick utbetalningarna till 643 mnkr på grund av att många företag inte klarade sig till följd av covid-19, se not 13. Även årets avskrivningar av lönegarantifordringar har minskat från 498 mnkr till 124 mnkr.

Life är ett EU-projekt benämnt Life Lophelia, där vi arbetar med metodutveckling och restaurering av kallvattenkoraller. Under 2022 har vi lämnat ett bidrag till Göteborgs universitet för deras medverkan i detta på 3,6 mnkr.

Not	13	Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	2022	2021
		Ingående balans	3 591	3 380
		Årets förändring	95	211
		Utgående balans	3 687	3 591
		Uppdelat på:		
		Ålgårdsfonden		
		Ingående balans	1 910	1 379
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-33	643
		Lämnade bidrag	-111	-112
		Utgående balans	1 765	1 910
		Bygdemedel		
		Ingående balans	1 681	2 001
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	487	480
		Finansiella intäkter	12	0
		Lämnade bidrag	-259	-799
		Utgående balans	1 921	1 681

Not	14	Lämnade bidrag	2022	2021
		Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-139 432	-116 257
		Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-247 702	-240 601
		Summa Lämnade bidrag	-387 134	-356 858
		inom verksamhetsområden		
		Lönegaranti	-221 329	-209 122
		Miljömål	-50 688	-35 638
		Efterbehandling av förorenade områden	-26 972	-20 072
		Kalkning av försurade vatten	-26 139	-23 481
		Frågor inom mänskliga rättigheter	-22 760	-22 035
		Byggnadsvård	-12 086	-10 894
		Dricksvattenförsörjning	-5 719	-4 984
		Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-4 825	-2 217
		Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-2 726	-3 481
		Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-2 122	-1 104
		Jakt och viltvård	-2 117	-1 325
		Jämställhetsfrågor	-1 443	-1 730
		Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	-1 120	-54
		Kulturhistoriskt värdefulla miljöer	-1 062	-986
		Fiskevård och fritidsfiske	-1 045	-674
		Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden	-869	-438
		Klimatanpassning	-829	-1 908
		Stöd till fisket	-700	-1 228
		Riskhantering och säkerhet	-700	-
		Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar	-432	-

Främjande insatser inom folkhälsoområdet	-355	-545
Allmänt och övergripande inom lantbruk och landsbygd	-319	-
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-259	-799
Allmänt och övergripande inom mänskliga rättigheter	-245	-
Integrationsfrågor	-197	-1 724
Kommunikationsplanering	-179	-176
Prövning av vattenverksamhet	-100	-300
Regional projektverksamhet	-44	-8 556
Allmänt och övergripande inom vattenverksamhet	-32	-
Fornminnen	-21	-48
Havsmiljöförvaltning och havsplanering	-	-49
Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden	-	-11
Miljöövervakning	-	-4
Allmänt och övergripande inom restaurering	139	-1 500
Planeringsunderlag enligt plan- och bygglagen och miljöbalken	162	-1 773
Summa Lämnade bidrag	-387 134	-356 858
varav finansiering genom EU-fonder	-	-

Lämnade bidrag ökar jämfört med 2021 och det beror främst på ökade bidragsutbetalningar inom verksamheten lönegaranti. Utbetalningarna uppgår till 221 (209) mnkr. Totalt har 2 920 (2 793) personer fått lönegarantiersättning under 2022.

Lämnade bidrag för Miljömål har ökat jämfört med 2021. Miljömålen består till stor del av bidrag för lokala vattenvårdsprojekt så kallade LOVA-bidrag. LOVA-bidragen har ökat med 15 mnkr till 32 mnkr under 2022.

Not	15	Årets kapitalförändring	2022	2021
		Verksamhetsutfall		
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	21 695	22 543
		Avslutade externa medel RTA	-123	-725
		Avsl externa medel och ANL SCR	-9 613	-10 339
		Semesterlöne- och löneskuld	563	565
		Summa verksamhetsutfall	12 523	12 045
		Uppbörd	0	0
		Transfereringar		
		Lönegaranti konkurser	14 657	-12 920
		Lönegaranti rekonstruktioner	-4 066	-2 826
		Summa Transfereringar	10 590	-15 746
		Summa årets kapitalförändring	23 113	-3 700

Det positiva verksamhetsutfallet beror främst på överskott inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Överskottet för IT-avdelningens avgiftsfinansierade verksamhet 2022 uppgår till 20,6 mnkr för året och medför att det ackumulerade överskottet nu uppgår till 56,9 mnkr.

Saldot som uppstår i transfereringsavsnittet beror till största del på den värdering som Länsstyrelsen gör för statens räkning gällande lönegarantin. Dels har utbetalda lönegarantiersättningar ökat och uppgår till 221 (209) mnkr. Dels har utdelningarna för tidigare utbetald lönegaranti ökat och uppgår till 135 (113) mnkr. Slutligen har även avskrivningar på lönegarantifordringar på totalt 124 (510) mnkr genomförts. Avskrivningarna påverkar resultaträkningen genom att värderingen på 16 procent som fordran för dessa företag värderats till, blivit en konstaterad förlust.

Noter till balansräkning

Belopp angivna i tkr.

Not	16	Immateriella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
		Balanserade utgifter för utveckling		
		Ingående anskaffningsvärde	79 212	71 788
		Årets anskaffning	10 817	12 209
		Årets försäljning, utrangering	-1 603	-4 784
		Utgående anskaffningsvärde	88 426	79 212
		Ingående avskrivningar	-58 402	-53 895
		Årets avskrivningar	-4 747	-9 292
		Årets försäljning, utrangering	1 603	4 784
		Utgående avskrivningar	-61 546	-58 402
		Bokfört värde	26 880	20 810
		Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	95 148	66 370
		Årets anskaffning	5 607	28 778
		Årets försäljning, utrangering	-9 122	-
		Utgående anskaffningsvärde	91 632	95 148
		Ingående avskrivningar	-59 673	-43 827
		Årets avskrivningar	-17 897	-15 846
		Årets försäljning, utrangering	9 122	-
		Utgående avskrivningar	-68 447	-59 673
		Bokfört värde	23 185	35 475
		Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	50 065	56 285

De immateriella anläggningstillgångarna består till viss del av egenutvecklade systemstöd för länsstyrelserna såsom handläggarstöd för PBL-ärenden och stöd för samhällsbyggnadsprocessen, vilket är en ny digital samverkansplattform mellan kommunerna och länsstyrelserna för att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen.

Värdet på Rättigheter och immateriella anläggningstillgångar minskar under året till följd av högre avskrivningar än investeringar.

Utrangering av immateriella anläggningstillgångar har under året genomförts med 10,7 mnkr.

Not	17	Materiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
		Byggnader, mark och annan fast egendom		
		Ingående anskaffningsvärde	615	-
		Utgående anskaffningsvärde	615	-
		Ingående avskrivningar	-48	-

Not	17	Materiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
		Utgående avskrivningar	-48	-
		Bokfört värde	567	-
		Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	42 040	41 569
		Årets anskaffning	575	471
		Årets försäljning, utrangering	-4 117	-
		Utgående anskaffningsvärde	38 498	42 040
		Ingående avskrivningar	-27 895	-24 043
		Årets avskrivningar	-4 096	-3 852
		Årets försäljning, utrangering	4 115	-
		Utgående avskrivningar	-27 876	-27 895
		Bokfört värde	10 622	14 145
		Maskiner, inventarier, installationer mm.		
		Ingående anskaffningsvärde	146 541	121 097
		Årets anskaffning	18 754	25 893
		Årets överföring från Pågående nyanläggningar	-	-
		Årets försäljning, utrangering	-11 369	-190
		Utgående anskaffningsvärde	153 926	146 801
		Ingående avskrivningar	-112 173	-100 106
		Årets avskrivningar	-16 489	-12 256
		Årets försäljning, utrangering	11 361	190
		Utgående avskrivningar	-117 300	-112 173
		Bokfört värde	36 625	34 628
		Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	47 814	48 773

Under året har Länsstyrelsen en ny hantering av redovisning gällande markanläggningar på Naturvårdsverkets mark. Investeringarnas syfte är att nyttjas av allmänheten i värdefulla natur- och friluftsområden och de finansieras av Naturvårdsverkets anslag 1:3. Investeringarna för 2022 uppgår till 567 tkr och består av ett lekskepp på Resö och en sälskulptur på Koster.

Utrangering av materiella anläggningstillgångar har under året genomförts med 15,5 mnkr.

Not	18	Varulager m.m.	2022-12-31	2021-12-31
		Jordfondsfastigheter bokfört värde	1 436	1 436
		Förskott till leverantörer	100	544
		Summa	1 636	2 524

Värdet avser Jordfondsfastigheter, där Länsstyrelsen köper och säljer mark. Under året har ingen försäljning eller köp genomförts.

Länsstyrelsen har en förskottsbetalning på 100 tkr. Förskottet är från 2020 och avser ett samarbetsavtal med Vänersamarbetet Ekonomisk förening, där 50 procent betalades i samband med uppstarten av projektet. Avtalet löper till och med 2023-12-31.

Not	19	Övriga kortfristiga fordringar	2022-12-31	2021-12-31
		Lönegarantifordringar	201 457	190 867
		Uppbördsfordringar	3 552	5 825
		Övriga kortfristiga fordringar	103	521
		Summa	205 113	197 213

Lönegarantifordringar består av statens fordran på företag som genomgått en rekonstruktion eller gått i konkurs. Fordran värderegleras utifrån historiska utdelningar och återbetalningar de senaste fem åren 2018–2022. Värde regleringen uppgår till 84 procent, vilket bedöms ge en rättvisande bild av aktuella fordringar. Värde regleringen är en modell som i stor utsträckning tillämpas enhetligt för alla sju län som handlägger lönegarantiärenden.

Den senast utförda avskrivningen gjordes 2022-12-13. Eftersom Länsstyrelsen värde reglerar fordran till 16 procent är det enbart denna del som påverkar den minskade fordran och medför en konstaterad förlust. Kvarstående fordran avser 777 (607) konkurser och rekonstruktioner varav 652 (522) ärenden är slutredovisade till konkursförvaltaren alternativt rekonstruktören. Fordran kvarstår till dess Tingsrätten fattat beslut om avslutad konkurs alternativt att återkrav har reglerats från rekonstruerat företag.

Not	20	Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
		Förutbetalda kostnader		
		Förutbetalda hyror	12 037	10 815
		Övriga förutbetalda kostnader	50 877	40 081
		Summa förutbetalda kostnader	62 914	50 897
		Upplupna bidragsintäkter		
		Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	54 247	44 415
		varav		
		<i>Statens jordbruksverk</i>	44 985	38 694
		<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	2 190	1 954
		<i>Kammarkollegiet</i>	1 606	1 536
		<i>Naturvårdsverket</i>	1 469	796
		<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	1 433	135
		<i>Länsstyrelsen i Jämtlands län</i>	751	294
		<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	730	44
		<i>Tillväxtverket</i>	447	-
		<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	416	329
		<i>Arbetsförmedlingen</i>	117	126
		<i>Länsstyrelsen i Uppsala län</i>	87	-

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Not	20	Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
		Länsstyrelsen i Värmlands län	7	-
		Länsstyrelsen i Skåne län	4	381
		Länsstyrelsen i Kronobergs län	2	10
		Länsstyrelsen i Södermanlands län	2	2
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	1	63
		Länsstyrelsen i Stockholms län	0	0
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	0	19
		Övriga motparter	-	15
		Verket för innovationssystem	-	15
		Migrationsverket	-	3
		Länsstyrelsen i Kalmar län	-	0
		Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	402	2 691
		varav finansiering genom EU-fonder	-	-
		Totala upplupna bidragsintäkter	54 649	47 106
		Övriga upplupna intäkter	16 674	23 078
		Summa periodavgränsningsposter	134 237	121 080

Övriga förutbetalda kostnader ökar och består främst av IT-kostnader som avser 2023.

Not	21	Avräkning med statsverket	2022-12-31	2021-12-31
		Uppbörd		
		Ingående balans	-5 824	-2 004
		Redovisat mot inkomsttitel (-)	-40 563	-41 638
		Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	42 828	37 818
		Skulder avseende uppbörd	-3 559	-5 824
		Anslag i icke räntebärande flöde		
		Ingående balans	0	145
		Redovisat mot anslag (+)	115	1 060
		Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-44	-1 205
		Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	71	0
		Anslag i räntebärande flöde		
		Ingående balans	-19 407	-18 306
		Redovisat mot anslag (+)	464 050	436 523
		Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-463 839	-443 379
		Återbetalning av anslagsmedel (+)	6 106	5 755
		Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-13 091	-19 407
		Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Ingående balans	96 242	64 512
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	895 554	930 883
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-798 469	-862 540
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-42 784	-36 614
Övriga fordringar på statens centralkonto	150 542	96 242
Summa utgående balans avräkning med statsverket	133 964	71 011

Not	22	Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
		Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	52 120	37 522

Belopp angivna i tkr.

Not	23	Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
		Utgående balans 2021	31 373	16 107	210 821	-3 700	254 601
		varav					
		Ej lånefinansierade inventarier	31 373	0	0	0	31 373
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	16 107	0	22 543	38 651
		Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	4 674	-725	3 949
		Semesterlöne- och löneskuld	0	0	-1 133	565	-568
		Lönegaranti konkurser	0	0	110 216	-12 920	97 296
		Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	96 397	-2 826	93 571
		Avsl externa medel och ANL SCR	0	0	668	-10 339	-9 671
		Ingående balans 2022	31 373	16 107	210 821	-3 700	254 601
		Föregående års kapitalförändring	0	22 543	-26 244	3 700	0
		Årets förändring					
		Ej lånefinansierade inventarier	-9 315	0	9 930	0	615
		Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	21 695	21 695
		Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	-123	-123
		Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	563	563
		Lönegaranti konkurser	0	0	0	14 657	14 657
		Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	-4 066	-4 066
		Avsl externa medel och ANL SCR	0	0	0	-9 613	-9 613

Summa årets förändring	-9 315	0	9 930	23 113	23 728
Utgående balans 2022	22 058	38 651	194 508	23 113	278 329

Kapitalförändringen enligt resultaträkningen består av årets verksamhetsutfall och saldot i transfereringsavsnittet, se not 14.

Statskapitalet består av anläggningstillgångar som är finansierade av MSB 2:4 anslag, samt markanläggningar finansierade av NV 1:3 anslag, vilka inte är lånefinansierade utan påförs statskapitalet. Kommande års avskrivningar minskar värdet för dessa anläggningar på statskapitalet.

Not	24	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2022-12-31	2021-12-31
		Ingående avsättningar	1 212	328
		Årets pensionskostnader	438	1 056
		Årets pensionsutbetalningar	-596	-172
		Utgående avsättning	1 054	1 212

Avsättningarna består av delpensioner till anställda.

Not	25	Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
		Lokalt omställningsarbete		
		Årets förändring	1 355	937
		Utgående balans	9 805	9 267
		Omstruktureringsåtgärder		
		Årets förändring	-	-
		Utgående balans	-	-
		Summa övriga avsättningar	9 805	9 267

Under året har 1,5 mnkr i avsättning för omställningsmedel gjorts och 0,1 mnkr har förbrukats. Länsstyrelsen bedömer att cirka 0,5 mnkr kommer att förbrukas under 2023 av de avsatta omställningsmedlen.

Not	26	Lån i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
		Ingående balans	75 475	47 727
		Under året upptagna lån	35 553	57 172
		Årets amorteringar	-30 788	-29 424
		Utgående balans	80 240	75 475
		Beviljad låneram	115 000	80 500

Länsstyrelsens anläggningstillgångar finansieras i stor utsträckning genom lån i Riksgälden, se not 16 och 17. Utnyttjad låneram i Riksgälden avviker väsentligt mot tilldelad budget. Anledningen är att det varit väldigt långa leveranstider för framför allt nätverksutrustning men även datacenterutrustning, vilket medför

att delar av 2022 års planerade investeringar och livscykelutbyten kommer ske 2023. Ett externt finansierat systemstöd av Havs- och Vattenmyndigheten VISS 2.0 blev försenat och starten skedde i slutet av 2022, där upparbetad anläggning uppgick till 1,75 mnkr mot prognosticerade 11 mnkr.

Not	27	Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2022-12-31	2021-12-31
		Utnyttjad	-	-
		Beviljad låneram	30 000	30 000

Not	28	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2022-12-31	2021-12-31
		Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	123 449	15 921
		Lagstadgade arbetsgivaravgifter	16 721	16 445
		Mervärdesskatt	6 853	3 411
		Summa	147 024	35 777

Diverse skulder ökar väsentlig jämfört med 2021, vilket beror på en utdelning gällande SAAB:s konkurs i december 2022 med 103 mnkr. Denna utdelning överförs till Kammarkollegiet i januari 2023. Lagstadgade arbetsgivaravgifter innefattar både anställd personal samt lönegaranti.

Not	29	Övriga kortfristiga skulder	2022-12-31	2021-12-31
		Personalens källskatt	11 763	11 264
		Övriga kortfristiga skulder	4 707	5 155
		<i>Bestående av</i>		
		<i>Preliminärskatt lönegaranti</i>	2 989	3 336
		<i>Transfereringar under utbetalning</i>	1 293	1 337
		<i>Övrigt</i>	425	481
		Summa	16 470	16 419

Not	30	Depositioner	2022-12-31	2021-12-31
		Depositioner	52 119	37 521

Inbetalt belopp under 2022 uppgår till 61 (89) mnkr, medan utbetalt belopp uppgår till 46 (77) mnkr. Utbetalning genomförs när gäldenären kräver det eller efter dom i tingsrätt. När detta sker är svårt att bedöma varvid Länsstyrelsen väljer att inte ange någon del av posten som kommer regleras efter mer än 12 månader.

Not	31	Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
		Upplupna kostnader		
		Upplupna löner, arvoden inkl social avg	6 630	7 060
		Upplupna semesterlöner inkl social avg	48 257	47 902
		Upplupna räntor	1	-
		Övriga upplupna kostnader	11 915	10 885
		Summa upplupna kostnader	66 803	65 847
		Oförbrukade bidrag från annan myndighet	145 323	233 419

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Not	31	Periodavgränsningsposter	2022-12-31	2021-12-31
		varav		
		Naturvårdsverket	58 702	48 349
		Statens jordbruksverk	26 885	22 432
		Länsstyrelsen i Örebro län	18 630	123 385
		Havs- och vattenmyndigheten	16 122	14 860
		Riksantikvarieämbetet	5 882	6 094
		Länsstyrelsen i Östergötlands län	4 874	4 475
		Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2 560	2 390
		Länsstyrelsen i Jönköpings län	2 457	2 661
		Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 388	0
		Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	2 266	2 266
		Länsstyrelsen i Värmlands län	1 769	1 000
		Länsstyrelsen i Västerbottens län	919	210
		Länsstyrelsen i Uppsala län	910	2 264
		Kammarkollegiet	381	633
		Länsstyrelsen i Dalarnas län	234	687
		Post- och telestyrelsen	216	128
		Kärnavfallsfonden	66	209
		Länsstyrelsen i Stockholms län	43	1 109
		Verket för innovationssystem	8	0
		Skogsstyrelsen	7	94
		Energimarknadsinspektionen	2	-
		Socialstyrelsen	1	1
		Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	0	78
		Arbetsförmedlingen	0	5
		Länsstyrelsen i Kronobergs län	-	87
		Länsstyrelsen i Västernorrlands län	-	2
		Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
		- Inom tre månader	59 802	77 013
		- mer än tre månader till ett år	54 555	76 136
		- mer än ett år till tre år	28 779	78 292
		- mer än tre år	2 187	1 978
		Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	9 111	8 567
		varav finansiering genom EU-fonder		
		Summa oförbrukade bidrag	154 434	241 985
		Övriga förutbetalda intäkter		
		Övriga förutbetalda intäkter, inomstatliga	54 515	28 458
		Summa förutbetalda intäkter	54 515	28 458
		Summa periodavgränsningsposter	275 752	336 289

Minskningen av de oförbrukade bidragen mot Länsstyrelsen i Örebro beror på de stöd som utbetalats 2021 till följd av covid-19. Stöden som Länsstyrelsen fick 2021 avsåg omsättningsstöd, lokalhyresstöd, stöd vid utökad testning, bistå regionen med vaccinationer och tillsyn av pandemilagen. De oförbrukade bidragen gentemot Naturvårdsverket består till största del av bidrag för förorenade områden och där skillnader mellan åren beror på när kommunerna rekviderar bidragen av Länsstyrelsen.

De ökade förutbetalda intäkterna beror till betydande del av fakturering kopplat till uppstart av en flerårig uppbyggnad för ökad digital säkerhetsförmåga. Under 2023–2025 kommer denna uppbyggnad finansieras genom anslag.

Framtida åtaganden gällande beslutade ännu ej utbetalda medel från erhållna bidrag	2022-12-31	2021-12-31
Förorenade områden	26 909	26 448
Lokala naturvårdssatsningar (LONA)	8 342	3 685
Lokala naturvårdssatsningar (LONA) Våtmark	5 122	1 968
Vattenhushållande tjänster	2 866	1 541
Kulturmiljövård	2 802	2 239
Lokala naturvårdssatsningar (LONA) Pollinering	1 735	735
Viltskadeersättning	460	317
Betalningstjänster	55	285
Summa	48 291	37 218

Noter till anslagsredovisning

Not	32	Anslag/benämning	Villkor	Tilldelat belopp	Utfall
		01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m., Västra Götalands län	Anslagskredit	13 638	-
			Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	13 915	13 091
			Kredit på räntekonto	30 000	-
			Låneram för anläggningstillgångar	115 000	80 240
			Finansiering av det länsstyrelsegemensamma arbetet med IT-system, datainsamling och bearbetning för havsplanering	775	775

Utnyttjad låneram i Riksgälden avviker väsentligt mot tilldelad budget. Anledningen är att det varit väldigt långa leveranstider för framför allt nätverksutrustning men även datacenterutrustning, vilket medför att delar av 2022 års planerade investeringar och livscykelutbyten kommer ske 2023. Ett externt finansierat systemstöd av Havs- och Vattenmyndigheten VISS 2.0 blev försenat och starten skedde i slutet av 2022, där upparbetad anläggning uppgick till 1,75 mnkr mot prognosticerade 11 mnkr.

Not	33	Anslag/benämning	Villkor	Tilldelat belopp	Utfall
		19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder, Länsstyrelsen i Västra Götalands Län	Anslagskredit	35	-
			Anslagsbehållning som disponeras	-	-
			Uppföljning och utvärdering	300	71
			Beställningsbemyndigande	200	-

2021 flyttades anslaget till Västra Götalandsregionen. Det innebär att Länsstyrelsen inte fattar några nya beslut efter 2020, utan enbart verkställer utbetalningar av tidigare beslut. Det sista bemyndigandet har betalats ut 2022, varvid inga utestående åtagande kvarstår. Utestående åtagande avviker därmed väsentligt mot tilldelat bemyndigande.

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Årsredovisningen är beslutad den 20 februari 2023.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Landshövding Sten Tolgfors har beslutat i ärendet. I den slutliga handläggningen medverkade länsöverdirektör Lisbeth Schultze, ekonomichef Emelie Zetterström, budget- och chefscontroller Jonas Lundqvist samt controller Hanna Palmqvist som föredragande.

Göteborg den 20 februari 2023

Sten Tolgfors

Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
1§	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Om länsstyrelsen
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering (Gäller ej LST VG)
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar (Gäller ej LST VG)
4§ p4	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter enligt förordningen (2022:1379) (gällande Länsstyrelseinstruktionen före och efter 2022-09-20)	Regional tillväxt och infrastrukturplanering (Gäller ej LST VG)
4§ p5	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter enligt lagen (2017:244) och förordning (2022:1381).	Regional tillväxt och infrastrukturplanering (Gäller ej LST VG)

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
	(se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-09-20)	
4§ p6	I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län att vara ansvarig för kontroller enligt artikel 23.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete (se Länsstyrelseinstruktion före 2022-09-20, datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Regional tillväxt och infrastrukturplanering(Gäller ej LST VG)
4 a§	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m. (datum för ikraftträdande 2022-01-28 (SFS 2022:13))	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärssektoriella frågor
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd
7§	Geografiskt områdesansvar (se Länsstyrelseinstruktion före och efter 2022-10-01)	Samhällsskydd och beredskap
7 a §	Civilområdesansvar	Samhällsskydd och beredskap
7 b §	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd
16§	Delegation för rennärringsfrågor	Areella näringar (Gäller ej LST VG)
17§	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (Gäller ej LST VG)
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
19§	Fjälldelegation	Naturvård och miljöskydd (Gäller ej LST VG)

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller återsrapporteringskrav och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsens regleringsbrev 2022.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Tillsyn hyresbostäder, studentbostäder m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1A4 Bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 Handlingsplan för grön infrastruktur	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Tillsyn strandskydd	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A8 Föreningade områden	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A9 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A10 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återsrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län (kopia till MSB)
1B2 Miljö kvalitetsnormer luftkvalitet	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Stockholm, Uppsala, Östergötland, Gotland, Västra Götaland, Östergötland, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1B3 Naturvård, biologisk mångfald, friluftsliv m.m.	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter/ Naturvård, artbevarande m.m.	Alla län
1B4 Webbplatsen informationsverige.se	Mål och återsrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Västra Götaland
1C1 Förenkla för företag åtgärder	Mål och återsrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1C2 Omarrondering	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Areella näringar	Dalarna, Värmland och Västra Götaland
1C3 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C4 Mål i regionala utvecklingsstrategin m.m.	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C5 Planeringsstöd större industrietableringar	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Norrbottnen och Västerbotten
1C6 Återfallsförebyggande insatser våld i nära relationer	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D2 Brottslighet och gränsöverskridande avfallstransporter	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1D3 Markärenden ovanför odlingsgränsen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 En hållbar rennäring och en gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D5 Långsiktigt hållbar rennäring	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län (Gäller ej LST VG)
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
1D8 Renbetesavtal	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B3 Samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Gotland
3B12 Beredskap för testning och vaccination covid-19	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3B17 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3C2 Förstudie vägledning miljötillståndsprövning m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3C7 Länsstrategier för jämställdhet	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsbelagd verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2022 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2023-02-22	Lst Örebro
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-25	Näringsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3A2 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-17	Lst Dalarna redovisar till Naturvårdsverket och Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A3 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A4 Statligt stöd för bättre vattenhushållning	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	Uppdrag / A. Nationella mål		Lst Jönköping samordnar dricksvatten. Lst Västernorrland samordnar avloppsrening.
		2022-02-28	Delredovisas till Miljödepartementet
		2023-02-22	Slutredovisas till Näringsdepartementet och Miljödepartementet.
3A6 Restaurering och anläggning av våtmarker	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3A7 Skydd, skötsel och förvaltning av värdefulla naturområden m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3A8 Uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3A9 Kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Statens jordbruksverk (kopia till Näringsdepartementet)
3A10 Föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)
3A11 Missbruk av spel om pengar	Uppdrag / A. Nationella mål	2023-03-31	Socialdepartementet
3A12 Utbildning psykisk hälsa MILSA	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-31	Gäller enbart Lst Skåne som redovisar till Socialdepartementet
3A13 Förstärkt tillsyn Alkohol och nikotinprodukter	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-31	Socialdepartementet
3B1 Statlig närvaro och service i länet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-06-15	Finansdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-28	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B4 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-11-14	Lst Stockholm och Sametinget (kopia till Kulturdepartementet)
3B5 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-04-01	Gäller endast Lst Stockholm som redovisar till Kulturdepartementet

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3B6 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-12-01	Näringsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3B7 Regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B8 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-01 2023-03-31	Arbetsmarknadsdepartementet, Lst Dalarna samordnar Delredovisning Slutredovisning
3B10 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B11 Föräldrarskapsstöd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-02-28	Socialdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B13 Aktiviteter på demokratiområdet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B14 Motverka rasism på arbetsmarknaden	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-01	Lst Stockholm redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B15 Nationellt kompetenscentrum hedersrelaterat våld m.m.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-05-31	Gäller enbart Lst Östergötland som redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B16 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B19 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B20 Insatser för asylsökande m.fl.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B22 Bedömning av resultat statlig ersättning insatser för vissa utlännningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-03-01	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C3 Redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Näringsdepartementet)
3C4 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Nord m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-31	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Näringsdepartementet)

LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALANDS LÄN ÅRSREDOVISNING 2022

Uppdrag i regleringsbrev 2022	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3C5 Lämna utgiftsprognoser anslag 1:1 m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Gäller berörda län som redovisar till Tillväxtverket
3C6 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Aurora m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-09-23	Gäller endast Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten som redovisar till Tillväxtverket (kopia till Näringsdepartementet)
3C8 Jämställdhetsperspektiv m.m. i krisledningsarbetet	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet, Lst Kronoberg samordnar
3C9 Regionala resurscentra bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-03-10	Lst Östergötland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C10 Bidrag till arbete mot mäns våld mot kvinnor	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2023-01-01	Jämställdhetsmyndigheten (kopia till Arbetsmarknadsdepartementet) redovisas i samband med redovisningen enligt förordningen (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor.
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-09	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Analysera kommunernas användning av att begära planeringsbesked	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D3 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2023-03-31	Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet), Lst Västernorrland samordnar
3D5 Uppgifter - inverkan på miljö av vissa offentliga och privata projekt	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-11-30	Miljödepartementet, Lst Skåne samordnar
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Västernorrland samordnar
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Blekinge samordnar
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-02-07 2022-04-27 2022-07-29 2022-10-28	Hermes
3E2 Systematisk användning och analys av data och statistik	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-05-16 2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Södermanland samordnar
3E3 Erfarenheter av vad pandemin inneburit för minskade utsläpp från tjänsteresor	Uppdrag / E. Övriga uppdrag		Redovisningen ska ske inom ramen för myndigheternas miljöledningsarbete i enlighet med vad som gäller enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.
3E4 Åtgärder för att öka säkerheten i digital infrastruktur	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2022-12-31	Finansdepartementet, Lst Västra Götaland samordnar

Bilaga E. Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som genomförs samordnat

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Länsstyrelsernas IT-avdelning har bidragit i den länsstyrelsegemensamma portföljstyrningen i förvaltning och projekt inom bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och bidragit i Tillväxtverkets utveckling av verksamt.se.

IT-avdelningen har medverkat i länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli med anledning av Rysslands invasionskrig i Ukraina och utvecklat metodstöd, rapportering och analys av en lägesbild av cybersäkerhet i Sveriges kommuner. Länsstyrelserna har via IT-avdelningen aktivt medverkat i eSams projekt om Digital Samverkan (dSam) inom offentlig sektor. Det är av stor vikt för länsstyrelserna att digital samverkan fungerar på ett bra sätt inom offentlig sektor då länsstyrelserna har omfattande kontakter med kommuner och andra myndigheter.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Löneservice huvuduppgift är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Vårdlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2022 har Löneservice i snitt hanterat 7 900 löner betalat ut cirka 186 miljoner kronor per månad för länsstyrelserna. Samma siffror för 2021 är 7 600 löner och 176 miljoner kronor per månad. Ökningen beror delvis på att de flesta länsstyrelser anställde extra personal för arbetet med årets val, totalt cirka 1 500 personer. För MUCF och Brå hanteras ytterligare cirka 300 löner per månad.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna och att Löneservice kan hantera ett ökat antal löneutbetalningar sparar tid och kostnader för uppdragsgivarna.

Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske, exempelvis pensionsuppgifter, statistik och skatteuppgifter som rapporteras varje månad. Samarbetet med länsstyrelsernas andra nationella funktioner och projekt blir enklare i lönerelaterade frågor. Effekten av samordningen har under åren också lett till att även kompetensen kring lön och avtalsfrågor har samordnats hos Löneservice. Löneservice har en betydligt mer rådgivande roll idag.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationen har under ett händelserikt år levererat god service. Vi upplever ett intresse från länen att vi skulle kunna avlasta dem mer genom ett bredare uppdrag. En ökad snitthanteringstid visar att medborgaren förväntar sig ökad service. Resultatet av denna trend är en behovsanalys som kommer att gå ut nationellt till våra kunder.

En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd har under året avlastat länen mer genom att utföra registreringskontroller. En stor mängd samtal har under året handlat om frågor som berör de nya jordbrukarstöden för 2023.

Vår samverkan med IT-avdelningen på strategisk nivå är fortsatt viktig.

Vi har under 2022 fått en ökad mängd frågor från länsstyrelserna angående att verksamhetsanpassa sin tillgänglighet via telefon. Det har resulterat i flera digitala utbildningsinsatser där responsen från utbildningarna har varit väldigt positiv. Vi har nu därför planer på att under 2023 erbjuda dessa utbildningar vid fler tillfällen.

En god telefonkultur i våra verksamheter stärker varumärket Länsstyrelsen där tillgänglighet är en viktig faktor för hur medborgaren upplever myndigheten.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Värde för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

LstEA har en bemannad support och syftet är att stötta länsstyrelserna gällande ekonomiska frågor för att eftersträva en hög kvalitet. Under 2022 har LstEA hanterat drygt 1 000 supportfrågor.

LstEA har gjort ett 30-tal utsökningar ur ekonomisystemet för länsstyrelsernas räkning och på sätt effektiviserat hanteringen och kvalitén för dessa förfrågningar såväl interna som externa. Flera av utsökningsmallarna har förbättrats under året för att bättre fånga in frågeställarens behov.

VÄS-förvaltningen har under året arbetat med att utveckla verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Som ett resultat av detta har VÄS-strukturen kompletterats med ett nytt verksamhetsområde som ska följa upp de sex nya civilförvarsområdena. Processen följer tidslinjen och en uppdaterad VÄS-struktur kommer redovisas i mitten av januari 2023.

LstEA har genom ÅR-mallgruppen förvaltats och utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen som ligger till grund för länsstyrelsernas årsredovisning. Några av förändringarna är

- Minskat antalet resultatindikatorer från 27 till 15. Bedömningsgrunden ska ha mer fokus på resultat och mindre beskrivande. Målet är att få en mer rättvisande bild av resultatutvecklingen över tid
- Lyft ur länsstyrelsegemensamma texter och lagt till dem i en ny bilaga E.

Dataskydd och informationssäkerhet

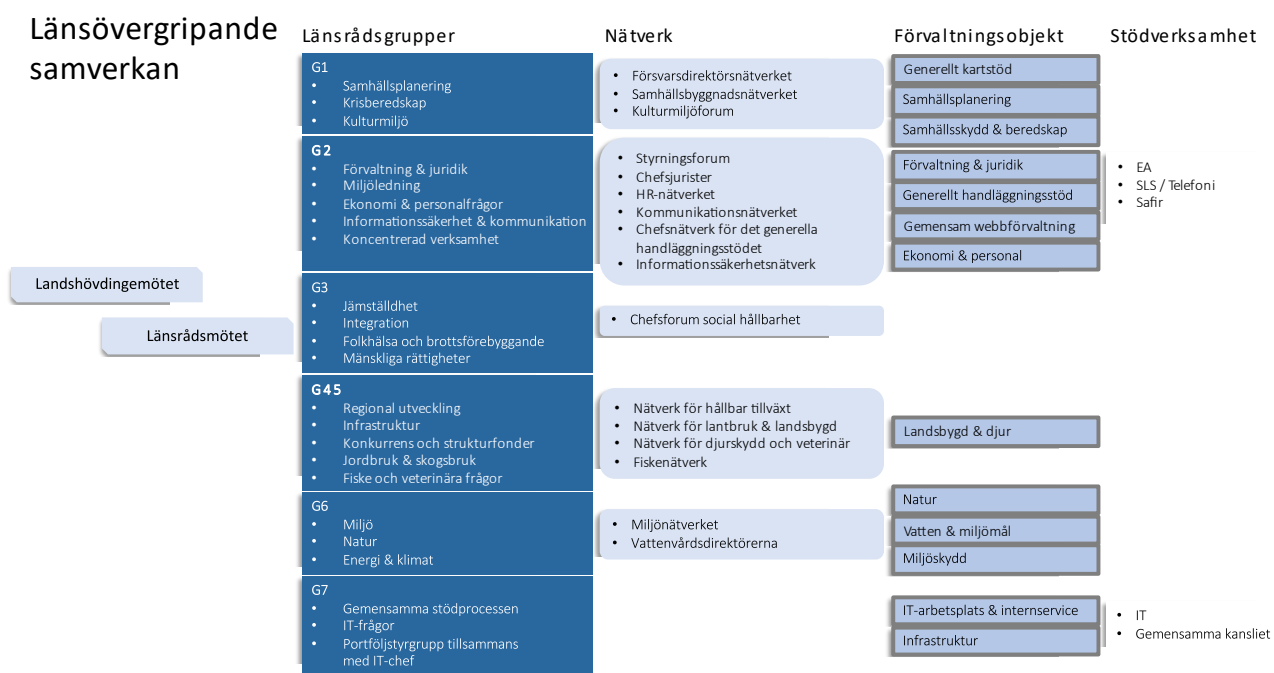
Den länsstyrelsegemensamma stödfunktionen Safirs uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och i stort sett identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsbud, som är obligatorisk

enligt dataskyddsförordningen. Värmland för den gemensamma stödfunktionen är Länsstyrelsen i Stockholms län.

En effekt av det länsstyrelsegemensamma arbetet med informationssäkerhet och dataskydd är att vi har höjt säkerhetskulturen genom utbildning för att höja basnivån på kunskap och medvetenhet hos medarbetarna och framförallt hos de grupper som arbetar direkt med informationssäkerhetsfrågor. Tillsammans med förvaltningsorganisationen, Gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar länsstyrelserna systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsens information särskilt när det gäller personuppgifter.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning samt inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta innebär att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Värmland för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Figur 1. Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5–7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig, som arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en övergripande nivå styrs den gemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning med mera sker hos det gemensamma kansliet. Beslut fattas av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chefen utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och tretton etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från både verksamheten och IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet, och har även en koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till gemensamma strategier och en gemensam digital målbild är under framtagande. Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheternas uppdrag. För 2022 är det exempelvis arbete med samtjänster tillsammans med Tillväxtverket och uppdrag samordnade av DIGG (Myndigheten för digital förvaltning) såsom Single Digital Gateway. Inom ramen för arbetet med Tillväxtverket har länsstyrelserna arbetat med flera av de byggblock som finns i ENA för att utveckla hållbara tjänster och lösningar för framtiden. Det har tagits fram flera nya e-tjänster som kopplats till verksamt.se där företag får stöd och vägledningar och inom kort kommer kunna följa sitt ärende. Länsstyrelsernas e-tjänster kan hämta adressuppgifter från bastjänsten via bolagsverket och arbete pågår utifrån byggblocken Mina ärenden och API-hantering. Under året har även ensade och länsstyrelsegemensamma huvudprocesser för tillsyn och prövning tagits fram. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 har som syfte att stödja länsstyrelserna i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och fylla rollen som en regional huvudaktör i arbetet med de globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap om agendans koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärspektoriella arbetssätt, samt en bättre omvärldsbevakning. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Länsstyrelserna finns representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen. Länsstyrelsen har sedan 2022 rollen som samordnare för GD-forum. Det innebär sammankallande av Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Värmland är ordförande, samt den Operativa gruppen, som består av tjänstepersoner.
- Extern samverkan med bland annat Nationella samordnaren för Agenda 2030, Glokala Sverige, SCB och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA1). På uppdrag av nationella samordnaren har Länsstyrelsen i Södermanlands län tagit fram en förstudie om verktyg för tillgängliggörande och visualisering av data.
- Det länsstyrelsegemensamma arbetet har haft två fördjupningsområden; extern samverkan samt hur Agenda 2030 beaktas i beslut och processer.
- Länsstyrelsegemensam konferens för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030.
- Nyhetsbrev om Agenda 2030 och gemensam samverkansytan för Agenda 2030.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid Länsstyrelsen. Ett beslut har tidigare fattats om att länsstyrelserna gemensamt ska driva ett nationellt utvecklingsprojekt då det saknas ett förvaltningsobjekt för sakområdet jämställdhet. Arbetet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och vårt system. Sedan pandemins start har arbetet med könsuppdelad statistik i ärendesystemet Platina försenats och tillfälligt stannat av.

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna ingår som en av 14 medlemmar i Regeringens Råd för hållbara städer. I mars 2022 fick rådet ett förlängt och ändrat uppdrag med tydligare fokus på att arbeta mot mål 11 Hållbara städer och samhällen i Agenda 2030. Rådet ska enligt uppdraget utveckla sin gemensamma webbplats till en plattform för kunskap och finansiering för utveckling av hållbara städer och samhällen. Rådet ska även stödja kommuner som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner i Norrbottens och Västerbottens län. Rådets nuvarande uppdrag sträcker sig till 31 december 2030.

I februari 2022 lämnade rådet enligt tidigare uppdrag sin årliga rapportering till Regeringskansliet. Rådets ledamöter har under året haft fyra möten och rådets expertnätverk har haft nio möten. I juni hölls även ett gemensamt stormöte i Skellefteå där bland annat rådets ledamöter, rådets expertnätverk, representanter från rådets tre referensgrupper och representanter från kommunledningarna samt ledningar från regioner och länsstyrelser i Norrbotten och Västerbotten deltog. Syftet med mötet var att skapa kontakter, att skapa förståelse för varandras uppdrag och utmaningar samt lägga grunden för ett framtida gemensamt arbete.

Under året har rådets medlemmar även bidragit med material till den gemensamma webbplatsen i form av information om nya kunskapsstöd, metoder och finansieringsmöjligheter, i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stadsutveckling.

I september skickade rådet in en ansökan till Tillväxtverket om att driva en samverkansplattform med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden. Den syftar till att stötta genomförandet av Regionalfondens insatser inom hållbar urban utveckling genom att vara en nationell plattform för erfarenhetsutbyte och samverkan.

Länsstyrelsernas roll i rådet är att bidra med kunskap och kompetens om kommunernas förutsättningar att arbeta med hållbar utveckling. Länsstyrelsernas olika regionala nätverk betyder mycket för rådets arbete för att nå ut till kommunerna. Bedömningen är att länsstyrelsernas arbete i rådet mycket väl motsvarar dess roll och ansvar samt att rådet uppfyller sitt syfte.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) samordnar det regionala klimat- och energiomställningsarbetet. LEKS bidrar till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, deras olika sakområden, berörda myndigheter och departement. Exempel på väsentliga insatser som LEKS genomfört 2022 är:

- Arrangerat en ledningskonferens med länsstyrelsernas länsledningar med temat *Ledarskap för energi- och klimatomställningen* och två nätverkskonferenser för handläggare. Konferenserna har lett till ökat samarbete mellan länsstyrelsernas sakområden och kunskapsutveckling.
- Tre samverkansledare och flera projekt har samordnat arbetet inom respektive område. Arbetet har underlättat länsstyrelsernas handläggning och utåtriktade arbete och lett till snabb och effektiv hantering av ansökningar och projekt, liksom förbättrade arbetssätt och underlag.
- Utvecklat Klimatklivet genom integrering av IT-miljön för ansökningar. Arbetet har lett till effektivare hantering av stödet och synergier mellan olika åtgärdsprojekt.
- Samordnat remissvar. Insatserna har bidragit till ökad kunskapsöverföring inom olika sakfrågor och bättre, samordnade remissvar.
- Framtagande av stöd, mallar och rutiner för arbetet med Elektrifieringspiloter. Insatserna utgjorde en förutsättning för att Länsstyrelsens uppdrag kunnat genomföras.
- Tillsammans med Energimyndigheten utvecklat uppdraget om stöd till kommuner och regioner i energibesparingar.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnås målen för det länsstyrelsernas gemensamma arbetet med energi- och klimatomställning.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. RUS vision är att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030. RUS bidrar till tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. I RUS styrgrupp ingår chefsnätverk på länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I RUS arbetsgrupp ingår medarbetare från flera länsstyrelser.

Väsentliga insatser under året:

- Samordning och utveckling av miljömålsuppföljningen. Insatser inom miljöinformationsförsörjning och miljöövervakning. Medverkan i fördjupad utvärdering av miljömålen 2023.
- Samordning av arbete i Miljömålsrådet och med Agenda 2030.
- Projekt inom sakområden, bland andra samhällsplanering, länstransportplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, kulturmiljö, grön infrastruktur och hållbar konsumtion.

- Vägledning åtgärdsprogram och förändringsledningskurser för länsstyrelser och kommuner. Medverkan i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen.
- Kommunätverk, medverkan nationella uppdrag, bland annat hos Tillväxtverket.
- Medarrangör av miljömålsdagar och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.

Flera insatser sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt bidrar till att uppnå uppsatta mål.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

År 2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin. Denna samordning fortsatte under 2021 och fram till och med första kvartalen 2022.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen.

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds Universitetet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet var gott och studien visade att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.”

Samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har utvecklat länsstyrelsernas förmåga att tillsammans och samordnat hantera allvarliga samhällsstörningar såväl nationellt som regionalt.

Erfarenheterna från samordningskansliet för gemensam hantering av pandemin har legat till grund för länsstyrelsernas gemensamma hantering av säkerhetspolitiska utvecklingen under 2022 genom samordningskansliet MATS. Lärdomar från den gemensamma hanteringen av pandemin har även varit betydelsefulla för utvecklingen av de beredskapskansliet som håller på att upprättas vid civilområdesansvariga länsstyrelser.

Generellt har erfarenheterna bidragit till att utveckla länsstyrelsernas enskilda förmåga att hantera allvarliga samhällsstörningar regionalt och har också bidragit till utvecklingen av länens totalförsvärsförmåga.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 till den 31 mars 2022 gällde en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Länsstyrelserna var utsedda tillsynsmyndigheter och hade i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följdes. Länsstyrelsen i Dalarnas län hade uppdraget att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete, vilket framgår av Förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Länsstyrelsernas arbete med pandemitillsynen visade att det med korta ledtider går att organisera sig och bedriva en likartad tillsyn även om vi är 21 myndigheter. Uppfattningen bland länsstyrelserna var att arbetsmodellen med en nationell samordning som ges ett tydligt ansvar och mandat har varit direkt bidragande till det goda resultatet. Länsstyrelserna har genomfört 61 822 tillsynsåtgärder, varav 30 388 tillsynsbesök vilka lett till 54 förelägganden och 34 förelägganden med vite. För mer information se länsstyrelsernas slutrapport, Länsstyrelsen Dalarnas län Rapport 2022:13 ”En enad insats mot smittan - länsstyrelsernas pandemitillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen”.

Länsstyrelsernas tillsynsarbete och den nationella samordningens arbetsinsats bedöms ha levt upp till ställda krav och förväntningar. Redan etablerad myndighetsövergripande samverkan har varit avgörande och medfört konkreta resultat i form av tillsynsåtgärder. Länsstyrelsernas redan etablerade nätverk och kompetens inom en variation av sakområden ger en beredskap att med kort varsel även i framtiden klara av liknande arbetsuppgifter.

Länsstyrelsegemensamt arbete till följd av kriget i Ukraina

Landshövdingarna beslutade den 1 mars att upprätta ett gemensamt nationellt samordningskansli med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Kansliets operativa del samordnas av länsstyrelsen i Stockholms län. Kansliet har främst samordnat regeringsuppdrag samt informationsdelning och kommunikation mellan nationella myndigheter och länsstyrelserna, vilket bedöms ha lett till en högre effektivitet i arbetet hos länsstyrelserna och i övriga myndigheter. Länsstyrelserna fick tidigt i uppdrag att regelbundet redovisa lägesbilder från länen och sammanställa en nationell lägesbild inklusive samverkansbehov. Ett särskilt utvecklingsarbete initierades för att sammanställa en lägesbild om cybersäkerhet vilket har resulterat i samlad kunskap om läget rörande cybersäkerhet i kommunerna. Kansliet deltog i Migrationsverkets uppdrag att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommunerna vid anskaffning av boenden för skyddsökande från Ukraina och har deltagit i arbetsgrupper rörande civilsamhället och social hållbarhet.

Bedömningen är att samordningskansliets bidrag till den nationella lägesbilden rörande krigets påverkan på samhället varit värdefullt, särskilt genom att lyfta det regionala och lokala perspektivet. En enkät visar att kansliet uppfattats ha startat upp fort och särskilt nämns att kansliets informationshantering har varit positiv. Genom kansliets arbete bedöms länsstyrelserna ha fått bättre planeringsförutsättningar för sitt arbete.

Länsstyrelsen
Västra Götaland